

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

HAYAT BİLGİSİ DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(1, 2 VE 3. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2024

İÇİNDEKİLER

1. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.2.1. PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER	6
1.2.2. İÇERİK ÇERÇEVESİ	7
1.2.3. ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)	7
1.2.4. ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI	8
1.2.5. FARKLILAŞTIRMA	9
1.3. ÖĞRENME ALANLARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10
1.4. HAYAT BİLGİSİ DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	11
1.5. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	12
2. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT ÖĞRENME ALANLARI	14
1. SINIF	14
2. SINIF	36
3. SINIF	59

1. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Bilgi, ulaşım ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı gelişmelerle birlikte dünya sürekli değişmektedir. İnsan yaşamında ve doğada meydana gelen bu hızlı değişimler, eğitim alanında da yenilenme ihtiyacını zorunlu kılmaktadır. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" doğrultusunda yeniden oluşturulan Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ile ilkökul çağındaki çocukların olgu, olay ve bilgileri bir bütün hâlinde algılayabilmesi için hayat bilgisi dersi, disiplinler arası bir yaklaşım ile oluşturulmuştur. Gelişim döneminin sunmuş olduğu özellikler nedeniyle ilkökul dönemindeki öğrenciler için disiplinler arası bir öğretim yaklaşımının sergilenmesi önemlidir. Programın içeriği; Türkçe, sosyal bilgiler, fen bilimleri, matematik, trafik güvenliği, din kültürü ve ahlak bilgisi, insan hakları, vatandaşlık ve demokrasi, görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi ve oyun gibi disiplinlerden yararlanılarak oluşturulmuştur. Bu bağlamda hayat bilgisi dersinde farklı alanların bir arada bütüncül bir şekilde verildiği görülmektedir.

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı beceri temelli program anlayışıyla hazırlanmıştır. Program hazırlanırken sosyal bilimler alan becerileri, kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve okuryazarlık becerilerinden faydalanılmıştır. Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı özelinde dersin içeriğine uygun olarak bazı öğrenme çıktılarında sosyal-duygusal öğrenme becerileri alan becerisi gibi uygulanmıştır. Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ile kendini ve çevresini tanıyan, sağlıklı ve güvenli bir yaşam süren, ailenin önemini ve toplumun değerlerini özümseyen, yaşadığı yeri ve ülkesini seven, çevresine ve doğaya karşı duyarlı, bilim ve sanatı önemseyen, araştırmacı, üretken, millî bilince ve manevi değerlere sahip bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması için gerekli beceri, değer, eğilim ve ölçme değerlendirme süreçlerinin nasıl ilişkilendirileceği ve uygulanabileceği öğrenme-öğretme yaşantıları ile somutlaştırılmıştır.

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı; öğrencilerin kendilerini daha iyi anlamaları, arkadaşlık ilişkilerini düzenlemeleri, sınıf ve okul ortamına uyum sağlamaları, sağlıklı yaşam becerilerini geliştirmeleri, ailenin önemini farketmeleri, aile yaşamında nezaket kurallarına uymaları, ailede üzerine düşen görev ve sorumlulukları çözümlenmeleri, millî bilince ve manevi değerlere sahip olmaları, bilinçli tüketici davranışları sergilemeleri, doğal çevre ile etkileşimde bulunmaları, doğayı anlama ve koruma bilincini kazanmaları, gök cisimlerinin temel özelliklerini anlayabilmeleri, afetlerle ilgili temel bilgilere sahip olmaları, geri dönüştürülebilir atıkları sınıflandırmaları gibi konular üzerinde kurgulanmıştır.

Öğretim programını geliştirme sürecinde dikkate alınan unsurlardan bazıları da bilim ve sanat konuları olmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin bilim ile tanışmaları, günlük yaşamında teknolojiyi verimli ve güvenli kullanmaları, sanatı keşfetmeleri, yaratıcılıklarını ve araştırma becerilerini geliştirmeleri, hazırladıkları ürünleri sergilemeleri gibi hususlarda onlara rehberlik etmek amaçlanmıştır. Öte yandan öğrenme yaşantıları ve öğrencilerin yapacağı etkinliklerde çevrim içi ortam ve uygulamaların kullanımı önemsenmiştir. Özellikle hayat bilgisi eğitimine yönelik yapılan güncel araştırmaların ortaya koyduğu birikim, öğrenme yaşantılarının ve ölçme-değerlendirmenin şekillendirilmesinde dikkate alınmıştır. Bununla birlikte programda hayat bilgisi dersinde değerler eğitimi ön plana çıkarılarak millî ve manevi değerler içerikte uygulamalı olarak işlenmiştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilerin;

1. Fiziksel ve duygusal özelliklerini fark ederek kendilerini tanımaları,
2. Yeteneklerini ve gelişime açık alanlarını keşfetmeleri,
3. Okula uyum sağlamaları,
4. Kişisel alanların önemini kavramaları,
5. Trafik kurallarına uygun davranmaları,
6. Sağlıklı ve güvenli yaşam becerilerini kazanmaları,
7. Aile bütünlüğünün ve ailenin toplumsal yaşam için önemini fark etmeleri,
8. Çocuk olarak haklarını fark etmeleri ve sorumluluklarını yerine getirmeleri,
9. Yakın çevrelerinden başlayarak ülkelerini ve dünyayı tanımaları,
10. Afet bilinci kazanmaları ve afetlerde yaşam becerilerini uygulamaları,

11. İnsan ve çevre arasındaki ilişkileri keşfetmeleri,
12. Sürdürülebilir çevre bilincini yaşamlarına yansıtmaları,
13. Bilim, teknoloji ve sanatın insan hayatındaki yerini kavramaları,
14. Millî ve manevi değerleri yaşamlarına yansıtmaları,
15. Temel yaşam becerilerini geliştirmeleri,
16. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanmaları amaçlanmaktadır.

Burada ifade edilen özel amaçların her birinin öğrenme çıktılarında karşılığı yer almaktadır. Öğrenme etkinliklerinin planlanmasında ve öğretim materyallerinin hazırlanmasında programın özel amaçlarıyla öğrenme çıktıları bir bütünlük içinde değerlendirilmelidir.

1.2. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar aşağıda açıklanmıştır:

1. Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni temel alınarak yapılandırılmıştır. Derslerin tasarlanması, ölçme değerlendirme süreçlerinin planlanması, ders kitaplarının ve diğer materyallerin hazırlanması gibi süreçlerde Ortak Metin esas alınmalıdır. Bütün eğitim öğretim faaliyetleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde yer alan öğrenci profiline ulaşılmasını sağlayacak biçimde planlanmalı ve yürütülmelidir.
2. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerine yer veren, disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran kapsamlı bir çerçevede sunulmuştur. Öğrenme-öğretme yaşantılarında öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine yönelik yazılan tüm süreçlerin yürütülmesi esastır. Bununla birlikte öneri niteliğinde olan uygulamalarda ise ilgili öğrenme alanının öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri başta olmak üzere ilişkilendirilen tüm eğilimler ve programlar arası bileşenler dikkate alınarak planlamalar yapılır ve bu doğrultuda uygulamalar farklılaştırılabilir.
3. Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın kademeli olarak uygulanmasından dolayı bu sınıflarda kademe başlangıcında alt kademe ile ilgili ön öğrenme eksiklikleri derslerin zümre öğretmenlerince tespit edilmeli, ilgili konu ve içeriğe yönelik ön öğrenme eksikliklerini giderici içerik ders yılı başında zümre toplantılarında karara bağlanarak uygulanmalıdır.
4. Eğitim ve öğretim süreçlerinde Türkçemizin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilmelidir.
5. Öğrencilerin aktif katılımının sağlandığı bir öğrenme ortamı ve düşüncelerin özgürce paylaşılabilirdiği, sosyal ve duygusal becerilerin gelişiminin desteklendiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır.
6. Araştırma ve sorgulama, deney, gözlem gibi bilimsel faaliyetler; disiplinler arası ve bağlam temelli bir yaklaşımla zümre öğretmenler kurulu tarafından planlanmalı ve işletilmelidir.
7. Bilgi ve beceriler içerik çerçevesiyle yeni, anlamlı bütünler oluştururken programlar arası bileşenler (sosyal duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri), öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir. Değer, eğilim, okuryazarlık ve sosyal duygusal öğrenme becerilerinin birlikte gelişimini değerlendirmek amacıyla sınıf içi performans görevleri, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları gibi ölçme araçlarına yer verilmiştir. Bu araçlarda ölçüt olarak bu program bileşenlerine de yer verilmelidir.
8. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerine yer veren, disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran kapsamlı bir çerçevede sunulmuştur.
9. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve öğrenme profilleri göz önünde bulundurularak öğrenme çıktılarıyla tutarlı olan farklı öğretim materyalleri (bilgi notu, sunum, etkinlik, çalışma kâğıtları, okuma parçaları vb.) yapılandırılmalı ve kullanılmalıdır. Öğretim materyalleri hazırlanırken zümre ve diğer branş öğretmenleriyle iş birliği yapılmalıdır.

10. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilmelidir. Öğrencilere bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde günlük yaşamla ilişkili, uzak ya da yakın çevrelerinde karşılaşılabilecekleri problemlere dair görevler verilmeli, yargısal nitelik taşımayan, motive eden geri bildirimler sağlanmalı ve dijital teknolojilerden yararlanılmalıdır.
11. Farklılaştırma kapsamında zenginleştirme ve/veya destekleme bölümünde yer verilen uygulamalara ders kitaplarında yer verilmez. Farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanır ve yürütülür.
12. Öğretim programında konu bağlamına uygun önemli şahsiyetlere yer verilmiştir. Önemli şahsiyetler tanıtılırken ezber yönteminden kaçınılmalı, bu kişilerin söz konusu alana katkıları ve ortaya koydukları eserler üzerinde durulmalıdır.
13. Öğrenme alanlarının ilgili bölümlerinde teknolojiden doğru ve güvenli bir biçimde yararlanmanın, teknolojiyi verimli kullanmanın önemi vurgulanmalıdır.
14. Öğrenciler, 1000'den büyük sayıları dördüncü sınıfa kadar öğrenmedikleri için millî bayramlar vb. konularda tarihler sayı veya yazı ile verilmemelidir. Dersin işlenişinde öğretmen, bu tarihleri sözel olarak belirtebilir.
15. Öğrenme alanlarında yer verilmesi gereken belirli gün ve haftalar şu şekildedir:
  1. Öğrenme Alanı: İlköğretim Haftası (Eylül ayının üçüncü haftası), 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü (Ders yılının başladığı ikinci hafta), Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim), Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim).
  2. Öğrenme Alanı: Kızılay Haftası (29 Ekim-4 Kasım), Atatürk Haftası (10-16 Kasım), Afet Eğitimi Hazırlık Günü (12 Kasım), Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım), Öğretmenler Günü (24 Kasım).
  3. Öğrenme Alanı: Dünya Engelliler Günü (3 Aralık), İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık gününü içine alan hafta), Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık), Enerji Tasarrufu Haftası (Ocak ayının 2. haftası).
  4. Öğrenme Alanı: Yeşilay Haftası (1 Mart gününü içine alan hafta), Bilim ve Teknoloji Haftası (8-14 Mart), İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart), Şehitler Günü (18 Mart).
  5. Öğrenme Alanı: Orman Haftası (21-26 Mart), Dünya Su Günü (22 Mart), Kütüphaneler Haftası (Mart ayının son pazartesi gününü içine alan hafta), Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan).
  6. Öğrenme Alanı: Trafik ve İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası), Anneler Günü (Mayıs ayının ikinci pazar günü), Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs), Müzeler Haftası (18-24 Mayıs), Çevre ve İklim Değişikliği Haftası (Haziran ayının ikinci haftası), Zafer Bayramı (30 Ağustos).
16. Öğretim programında yer alan bazı öğrenme çıktıları, belirli gün ve haftalara denk gelen zaman dilimlerinde işlenmelidir. Örneğin 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'na denk gelen gün ve haftada, Hayat Bilgisi Dersi 1. Sınıf Öğretim Programı'nda "Yaşadığım Yer ve Ülkem" öğrenme alanı "HB.1.4.4. Millî gün ve bayramlarda yaşadığı duyguları ifade edebilme" çıktısı ile ilgili konular işlenebilir.

1.2.1. PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER (SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRENME BECERİLERİ, OKURYAZARLIK BECERİLERİ, DEĞERLER)

Disiplinler arası bir anlayış ile hazırlanan Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda "sosyal-duygusal öğrenme becerilerine", "okuryazarlık becerilerine", "değerlere" bütünlük ve etkin bir şekilde yer verilmiş; öğrenme-öğretme uygulamalarında bunların öğretmenler tarafından nasıl uygulanacağına yönelik örnekler sunulmuştur. Disiplinler arası ilişkilendirmeler programda "içerik çerçevesi, öğrenme-öğretme yaşantıları, farklılaştırma" bölümleri öğrenci düzeyine uygun şekilde hazırlanmıştır.

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın yapılandırılmasında bütüncül eğitim yaklaşımı önemli bir rol oynamıştır. Bu yaklaşım gereği program bedensel, zihinsel ve sosyal açıdan çok yönlü bir varlık olan insanın nitelikli bir şekilde yetiştirilmesine odaklanmıştır. Bu bilinçle günümüz eğitim anlayışı öğrencilerin yalnızca bilişsel gelişimlerini değil aynı zamanda sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemede de önemli bir görev üstlenmektedir. Program; temel bileşenleri aracılığıyla öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişimini öne çıkarmayı; beden ve ruh, kalp ve zihin unsurlarıyla maddi ve manevi açıdan bütüncül bir birey olarak yetiştirilmesini hedeflemiştir. Böylelikle eğitsel süreçleri genişleterek derinleştirmiş, öğrencilerin bilgi, beceri ve değer kazanmalarını teşvik etmiş, öğrenmeye ilişkin olumlu tutum ve sosyal beceriler geliştirmelerini ön plana almıştır.

1.2.2. İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi bölümünde, öğrenme alanları kapsamında işlenecek konulara yer verilmiştir. Programda içerik, öğrenme çıktılarından bağımsız birer bilgi yığını olarak değil öğrenmeyi gerçekleştirmek, öğrencilerin konuya ilişkin bilgi, beceri ve değer kazanmalarını sağlamak için sistemli bir bütün olarak ele alınmıştır. Ayrıca içerikte ele alınan konu başlıkları için program içerisinde öğrenme-öğretme uygulamaları da önerilmiştir.

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi oluşturulurken alan yazınındaki yeni gelişmeler temel alınmıştır. İçerikte üzerinde durulması gereken diğer bir durum öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin dikkate alınması olmuştur. Bu bağlamda program içeriği kurgulanırken hayat bilgisi dersine temel oluşturması ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin (okul öncesi eğitimde kazandığı bilgi, beceri ve değerler) tespit edilebilmesi için Okul Öncesi Öğretim Programı içeriği dikkate alınmıştır.

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı; "Ben ve Okulum, Sağlığım ve Güvenliğim, Ailem ve Toplum, Yaşadığım Yer ve Ülkem, Doğa ve Çevre, Bilim, Teknoloji ve Sanat" olmak üzere altı öğrenme alanından oluşmaktadır.

"Ben ve Okulum" adlı öğrenme alanıyla öğrencilerin kendilerini tanımaları, arkadaşlık ilişkilerini geliştirmeleri, okula uyum sağlamaları, okulda etkili iletişim kurmaları, sınıfta karar alma süreçlerine katılmaları, sınıf ve okul ortamında iş birliği yapmaları, okuldaki hak ve sorumluluklarını fark etmeleri amaçlanmaktadır.

"Sağlığım ve Güvenliğim" öğrenme alanıyla öğrencilerin sağlıklı yaşamaya dair temel becerilerini geliştirmeleri, yüz yüze ve çevrim içi ortamlarda güvenliklerine dikkat etmeleri, trafik kurallarına uymayı yaşam becerisi hâline getirmeleri amaçlanmaktadır.

"Ailem ve Toplum" öğrenme alanıyla öğrencilerin ailenin önemini yorumlamaları, toplumsal yaşamda nezaket ve görgü kurallarına uygun davranmaları, görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri, birey, aile ve toplum arasındaki ilişkiyi çözümlenmeleri amaçlanmaktadır.

"Yaşadığım Yer ve Ülkem" adlı öğrenme alanıyla öğrencilerin yaşadıkları yeri tanımaları, tarihî mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının önemine ilişkin farkındalık oluşturmaları, Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nın önemini anlamaları, Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özelliklerinin farkına varmaları, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramların önemini anlamaları, millî bilinç geliştirmeleri ve manevi değerlere saygı duymaları amaçlanmaktadır.

"Doğa ve Çevre" adlı öğrenme alanıyla öğrencilerin doğadaki varlıkların insan yaşamı için önemini fark etmeleri, gök cisimlerini tanımaları, doğadan yararlanarak yönlerini belirlemeleri, krokiyi kullanarak bulunduğu yerin konumunu algılamaları, afet bilinci kazanmaları ve afetlere yönelik yapılması gerekenleri öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

"Bilim, Teknoloji ve Sanat" öğrenme alanıyla ise öğrencilerin STEAM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Sanat, Matematik) etkinlikleri ile bilim, teknoloji ve sanata ilişkin merak ettiklerini sormaları, bilim insanlarının bilime, sanatçıların sanata katkılarını anlamalarını, bilim, teknoloji ve sanatın insan hayatındaki yerini ve önemini kavramaları amaçlanmaktadır.

1.2.3. ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme kanıtları bölümünde ölçme amacına, ölçülecek becerilere ve beceri düzeylerine uygun bir şekilde hazırlanmış öğrenme kanıtları yer almaktadır. Program kapsamında yer alan öğrenme çıktılarına ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmak koşuluyla ölçme ve değerlendirme uygulamalarında sürece dayalı, öğrenme eksikliklerinin tespiti ve telafi edilmesini temel alan bir yaklaşım benimsenmiştir. Öğrencilerin aktif olarak süreçte yer aldığı, öğrencileri, öğrenmeye motive edecek öğrenme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu; zamana, öğrencilerin gelişim özelliklerine, konu içeriğine göre değişkenlik gösterebilen ölçme ve değerlendirme yöntemleri tercih edilmiştir. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları, programın tüm bileşenleri ile uyumlu hale getirilmiş ve öğrenme çıktılarının sınırları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek araç ve yöntemler açısından yol gösterici bir niteliğe sahiptir. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları tüm süreç boyunca yapılmalı ve ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içerisinde değerlendirilmelidir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Ölçme ve değerlendirme etkinlikleri yalnızca bilişsel alanı değil duyuşsal alanı da kapsayacak şekilde oluşturulmalıdır. İlgili tutum, değer gibi duyuşsal özellikler, bilişsel özellikler gibi zamana göre değişim göstermektedir. Bu nedenle söz konusu niteliklerin ölçülmesinde izlemeye dayalı durum belirleme yaklaşımı esas alınmalıdır.

Programda yer alan ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde sürece dayalı, öğrencilerin aktif olduğu ve beceri gelişimlerini temel alan bir yaklaşım benimsenmiştir. Genel bir çerçeve içinde sunulan ölçme ve değerlendirme etkinlikleri öğretmenlere esneklik sağlamaktadır. Bu bağlamda ön değerlendirme etkinlikleri kullanılarak hazırbulunuşluk ve ön öğrenmelerin tespit edilmesi ile başlayan süreç, öğrenme çıktılarında ulaşılma düzeyinin ve öğrenme eksiklerinin belirlenmesi ile sürdürülmüştür. Öğrenme alanları içinde süreç değerlendirme amacıyla kullanılan ölçme ve değerlendirme etkinlikleri çeşitlilik göstermektedir. Temel beceri ve öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi için boşluk doldurmalı, eşleştirmeli, kısa cevaplı ve doğru yanlış maddelerinden oluşan çalışma yapıları önerilmiştir. Daha üst düzey düşünme becerilerinin değerlendirilmesinde portfolyo, e-portfolyo, sınıf içi performans ve proje görevleri ile bu görevler kapsamında oluşturulan ürünlerin değerlendirilmesi amacıyla bütüncül dereceli puanlama anahtarlarının kullanılması uygun görülmüştür. Özellikle psiko-sosyal ve fiziksel gelişime yönelik öğrenme çıktıları için gözlem, gözlem formu, anektod kaydı, kontrol listesi, tutum ölçekleri gibi yöntem ve araçların kullanılması tercih edilmiştir. Bununla birlikte üst düzey öğrenme çıktıları için tanılayıcı dallanmış ağaç, yapılandırılmış grid, kelime ilişkilendirme testi, öğrenme galerisi gibi teknikler önerilmiştir. Ayrıca öğrencilerin özgün ürün oluşturma ve sentez becerilerinin geliştirilmesi amacıyla broşür, poster, afiş gibi etkinliklerin yanı sıra sanal pano ve sunum gibi dijital uygulama ve araçlarla ölçme ve değerlendirme süreci zenginleştirilmiştir. Öz, akran ve grup değerlendirme formları ile öğrencilerin üst bilişsel farkındalıklarının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Öğrenme alanlarının sonunda tüm öğrenme çıktılarına kapsayan izleme testlerinin kullanılması önerilmiştir. Bu sayede öğrenme eksiklerinin belirlenmesi mümkün olacak ve gerekli telafi çalışmaları düzenlenebilecektir.

1.2.4. ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme yaşantıları bölümünde öğrenme alanlarına ilişkin temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma etkinlikleri ve öğrenme-öğretme uygulamaları bulunmaktadır. Temel kabullerde, öğrencilerin önceki eğitim-öğretim süreçlerinden getirdiği kabul edilen bilgi ve becerilere yer verilmiştir. Ön değerlendirme sürecinde, öğrencilerin öğrenme alanı ile ilgili sahip oldukları ön bilgilerini, beceri düzeylerini ve ilgi alanlarını belirlemeye yönelik öneriler bulunmaktadır. Köprü kurma bölümünde; öğrencilerin öğrenme alanı ile ilgili sahip oldukları bilgi ve becerilerle öğrenecekleri yeni bilgiler ve kazanacakları beceriler arasında bağ kurmaya yönelik etkinlik önerileri sunulmaktadır. Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde merak dayalı, sorgulayıcı, derin ve anlamlı öğrenmeye yönelik etkinliklere yer verilmiştir. Bu bölüm, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesince yapılan beceri, değer gibi ilişkilendirmelerinin anlamlandırılmasına rehberlik etmektedir.

Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişiminin sağlanması için okul içi ve okul dışı ortamlara uygun etkinliklere yer verilmiştir. Öğrenci merkezli bu etkinlikler ile öğrencilerin daha aktif hâle gelmeleri ve öğrenme ortamlarının eğlenceli olması beklenmektedir. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamları (sınıf, okul kütüphanesi, laboratuvarlar, beceri ve tasarım atölyeleri, okul bahçesi vb.) ile okul dışı öğrenme ortamlarından da (tarihî mekânlar, anıtlar, millî parklar, arkeolojik kazı alanları, sergiler, kütüphaneler, müzeler, kültür merkezleri, bilim ve sanat merkezleri, araştırma enstitüleri, resmî ve özel kurum ile kuruluşlar vb.) yararlanılması, öğrencilerin okul ile yaşam arasında bağ kurmalarını sağlayacaktır. Uygun okul içi veya okul dışı öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme çıktılarına kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları ve ekonomiklik gibi etkenler göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları (EBA, çevrim içi paylaşım platformları, eğitici dijital içerikler vb.) ile ulusal ve uluslararası projeler (TÜBİTAK, sosyal sorumluluk projeleri vb.) mümkün oldukça gerçekleştirilmelidir. Bununla birlikte millî gün ve bayramlarda, dinî gün ve bayramlarda, belirli gün ve haftalarda çeşitli etkinliklerle öğrencilerin millî bilinç ve manevi değerleri geliştirilmelidir.

Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem de iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri (sunuş, buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim) kullanılmalıdır. Bu stratejiler kapsamında anlatım, tartışma, örnek olay, gösterip yaptırma, problem çözme, yaratıcı drama, bireysel çalışma, grup çalışması, beyin fırtınası, gösteri, soru-cevap, benzetim, eğitsel oyunlar, sözlü tarih, yerel tarih, müze gezisi, proje vb. öğretim yöntem ve tekniklerine yer verilmelidir. Somut işlemler döneminde oldukları düşünülen bu öğrenciler için öğrenme ortamları öğrencilerin ilgilerini çekecek şekilde düzenlenmelidir. Öğrencilerin konu içeriklerine göre hazırladıkları afiş, poster, pano, broşür, gazete, tablo, grafik vb. materyallerin sınıf içi, okul içi ve dışı ortamlarda sergilenmesi sağlanmalıdır.

Öğrenme-öğretme uygulamaları öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunarak zengin öğrenme yaşantıları edinmelerine olanak sağlayacak şekilde olmalıdır. Bu bağlamda kavram öğretimine yönelik etkinlikler önemsenmiş, soyut içeriği somutlaştırmak, olası kavram yanılgısı ve kargaşasının önüne geçmek, üst düzey akademik başarı sağlamak, öğrenme ve hatırlamayı kolaylaştırmak, doğru anlamaya ve öğrenmeye yardımcı olmak için öğrenci özelliklerine uygun kavram haritası, kavram ağı, anlam çözümlene tablosu, kavram bulmacası, kavram karikatürü gibi kavram öğretim materyallerinin kullanılması önerilmiştir.

Öğrenme-öğretme uygulamalarında beceri öğretimine ve gelişimine önem verilmiş olup öğrenme çıktıları; kavramsal beceriler, eğilimler, değerler, okuryazarlık, sosyal-duygusal öğrenme ve sosyal bilimler alan becerileriyle ilişkilendirilerek sunulmuştur. İçerikler oluşturulurken öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, devinışsel gelişimlerine ve bireysel farklılıklarına dikkat edilmiştir. Bu yüzden öğretim sürecinde kullanılacak model, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile ölçme değerlendirme araç ve yöntemlerinde çeşitliliğe gidilmiştir.

Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilere kazandırılması beklenen değerler, öğrenme çıktılarıyla ilişkilendirilmiş ve öğrenme yaşantılarında örneklere yer verilmiştir. Öğretmenler tarafından değerlerin yaşama yansıtılması sağlanmalıdır. Bunun için değer eğitiminde değer telkini, değer açıklama, değer analizi, ahlaki ikilem, eylem öğrenme ve gözlem yoluyla öğrenme gibi yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.

Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğretmenler; gerektiğinde öğrencilere kaynaklık eden bir "uzman", öğrencilerin kendi öğrenmelerini izlemeye ve yönlendirmeye yardımcı bir "rehber" ve ders kapsamındaki öğrenme çıktılarına nasıl yer verildiğini gösteren bir "rol model" olmalıdır. Öğretmen, öğrenme çıktılarına uygun köprü kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniğini belirlerken öğrencilerin bilişsel, psiko-sosyal ve fiziksel gelişimlerini dikkate alarak öğrenme-öğretme uygulamalarını zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda bilimsel ve teknolojik gelişmelerden yola çıkarak dijital uygulamaları ve araçları kullanılmalıdır. Geleneksel öğretim strateji, yöntem ve teknikleriyle birlikte altı şapkalı düşünme, görüş geliştirme, istasyon gibi öğretim tekniklerinden ve eğitsel oyunlardan yararlanmalıdır. Programın uygulanmasında Türkçenin doğru, etkili ve güzel kullanımı çerçevesinde ders içeriğine uygun kitap listeleri belirlenmeli, bu kitapların okunması konusunda öğrenciler özendirilmelidir.

1.2.5. FARKLILAŞTIRMA

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın farklılaştırma bölümü; her öğrencinin kendine özgü yetenek, ilgi ve öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Burada öğrencilerin bireysel farklılıkları ile esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarılma yaklaşımları ön plana çıkarılmıştır. Program, okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin bilişsel, psiko-sosyal ve fiziksel gelişimleri dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle program uygulanırken özel gereksinimli ve akranlarına göre farklı özellikleri olan öğrenciler için gereken esneklik gösterilmeli; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda öğretmenler tarafından etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.

Farklılaştırma, "zenginleştirme" ve "destekleme" bölümlerinden oluşmaktadır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek için öğretmene yönelik önerilerin bulunduğu kısımdır. Programda zenginleştirme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamaları üzerine "içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme" açısından daha üst düzey etkinlikleri gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Destekleme, öğrenme-öğretme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için önerilerin sunulduğu bölümdür. Programda destekleme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına göre sadeleştirilmiş bir içerik belirlenmiş, konulara yönelik ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiş, öğrencilerin bireysel olarak yapabilecekleri basit düzeyde etkinliklerin yanında öğretmeni ve akranlarıyla gerçekleştirebilecekleri orta düzeyde etkinlikler tasarlanmıştır.

1.3. ÖĞRENME ALANLARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

1. SINIF

ÖĞRENME ALANI ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. Ben ve Okulum	4	24	17
2. Sağlığım ve Güvenliğim	4	24	17
3. Ailem ve Toplum	3	20	14
4. Yaşadığım Yer ve Ülkem	5	28	19
5. Doğa ve Çevre	4	24	17
6. Bilim, Teknoloji ve Sanat	3	18	12
Okul Temelli Planlama*	-	6	4
Toplam	23	144	100

2. SINIF

ÖĞRENME ALANI ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. Ben ve Okulum	4	24	17
2. Sağlığım ve Güvenliğim	4	24	17
3. Ailem ve Toplum	3	20	14
4. Yaşadığım Yer ve Ülkem	5	28	19
5. Doğa ve Çevre	4	24	17
6. Bilim, Teknoloji ve Sanat	3	18	12
Okul Temelli Planlama*	-	6	4
Toplam	23	144	100

3. SINIF

ÖĞRENME ALANI ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati (Öngörülen Süre)	Yüzde Oranı (%)
1. Ben ve Okulum	3	18	17
2. Sağlığım ve Güvenliğim	3	18	17
3. Ailem ve Toplum	3	18	17
4. Yaşadığım Yer ve Ülkem	4	18	16
5. Doğa ve Çevre	4	18	16
6. Bilim, Teknoloji ve Sanat	3	13	12
Okul Temelli Planlama*	-	5	5
Toplam	20	108	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları, sergi vb. için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.4. HAYAT BİLGİSİ DERSİ DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI

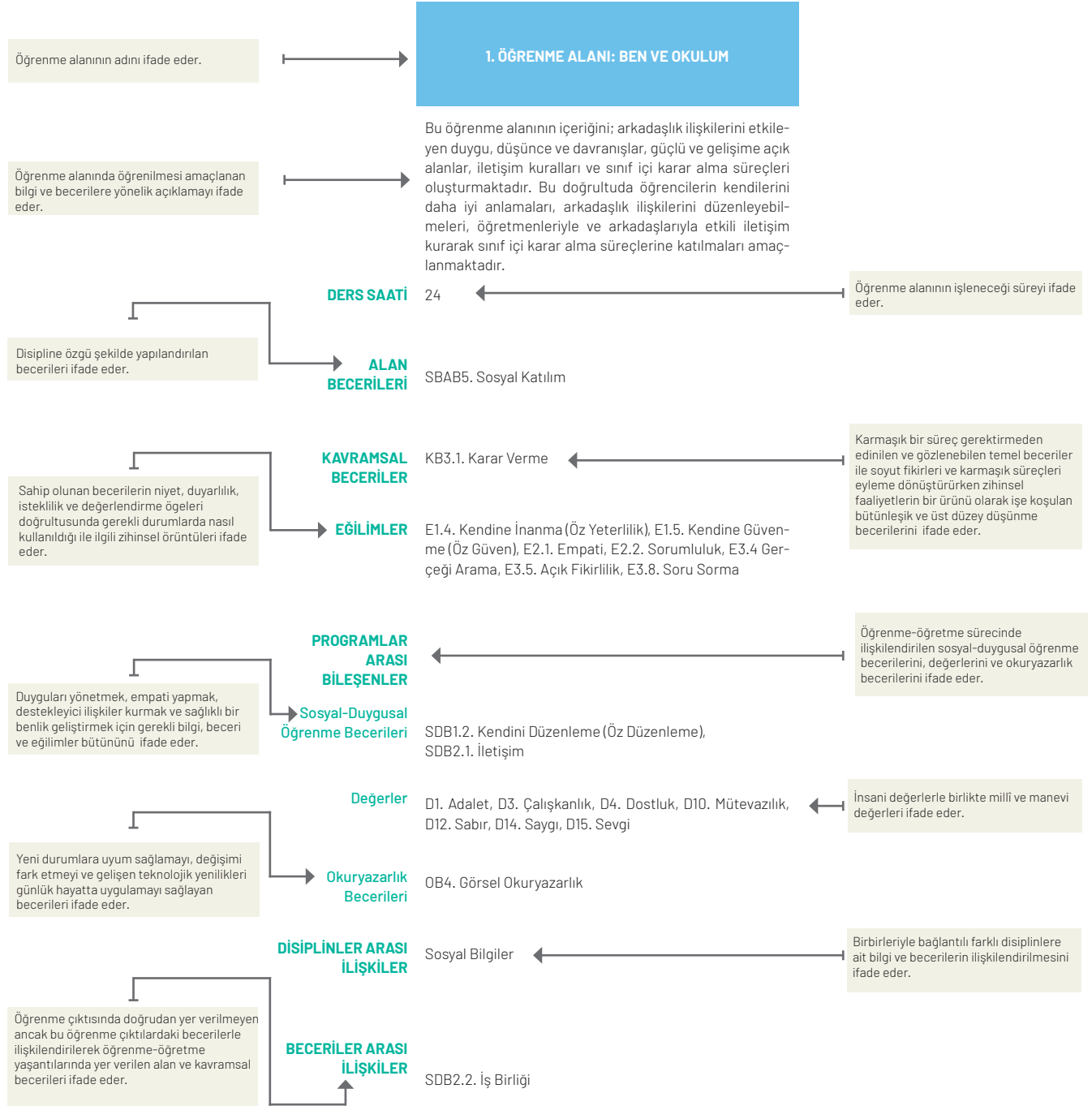
Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı doğrultusunda ders kitapları yazılırken aşağıdaki tabloda verilen bilgiler dikkate alınmalıdır.

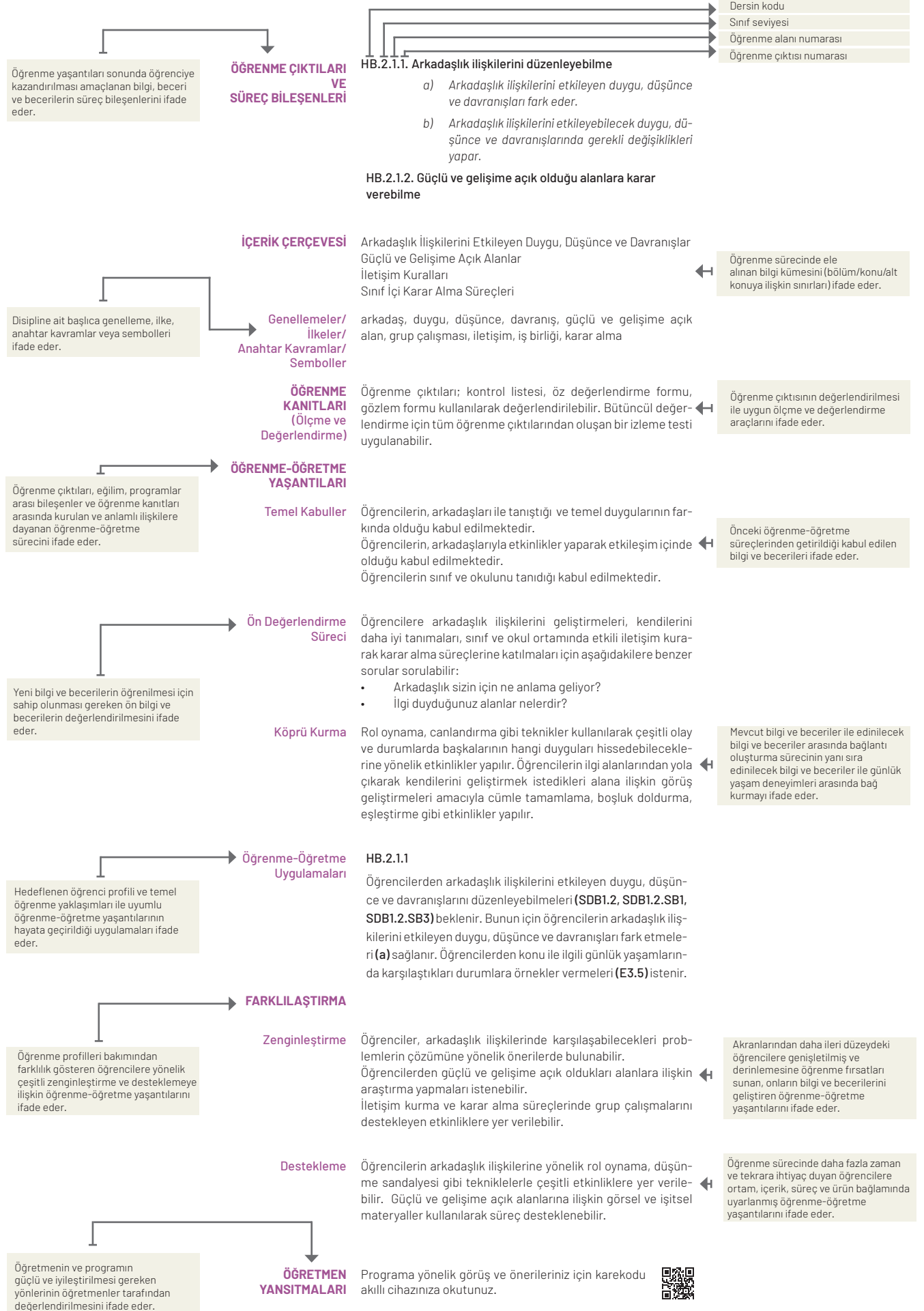
DERS KİTABI	FORMA SAYILARI*	KİTAP EBADI
1. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi	14-16	19,5 cm ve 27,5 cm
2. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi	14-16	19,5 cm ve 27,5 cm
3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi	13-15	19,5 cm ve 27,5 cm

*Forma sayıları alt-üst sınır olarak belirlenmiştir.

1.5. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme alanlarının yapısı aşağıdaki infografikte verilmiştir.

2. HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT ÖĞRENME ALANLARI

1. SINIF

1. ÖĞRENME ALANI: BEN VE OKULUM

Bu öğrenme alanının içeriğini; öğretmen ve arkadaşları ile tanışma, okul ortamı, sınıf ve okul kuralları, fiziksel özellikler ve duygular oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin öğretmen ve arkadaşlarıyla tanışmaları, okul ortamını tanımaları, sınıf ve okul kurallarına uygun davranmaları, kendi fiziksel özelliklerini ve temel duygularını ifade etmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.5. Oyunseverlik, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler D1. Adalet, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Beden Eğitimi ve Oyun

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.1.1.1. Öğretmeni ve arkadaşlarıyla tanışabilme

- Öğretmeni ve arkadaşları kendilerini tanıtırken onları etkin bir şekilde dinler.
- Öğretmenine ve arkadaşlarına kendisini tanıtırken sözlü ve sözsüz olarak etkileşim kurar.

HB.1.1.2. Okul ortamını tanıyabilme

- Kendisi için yeni olan sınıfını, okulunun bölümlerini ve okul çalışanlarını fark eder.
- Okul ortamına ve çalışanlarına ilişkin gözlemlerini ifade eder.

HB.1.1.3. Sınıf ve okul ortamında kurallara uygun davranabilme

- Sınıf ve okul ortamındaki kuralları fark eder.
- Sınıf ve okul ortamında kurallara uygun davranışlar sergiler.

HB.1.1.4. Fiziksel özelliklerini ve temel duygularını açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Öğretmen ve Arkadaşlar
Okul Ortamı
Sınıf ve Okul Kuralları
Fiziksel Özellikler ve Duygular

Anahtar Kavramlar

tanışma, arkadaş, iletişim, duygu, sınıf ve okul ortamı, kural, uyum, fiziksel özellik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, gözlem formu, görsellerle oluşturulmuş öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin "ben" ve "diğerleri" kavramlarına ilişkin bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir. Öğrencilerin park, oyun alanı, müze gibi ortamlarda deneyimlerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden tanışma sürecine ilişkin gözlemlerini paylaşmaları istenebilir. Canlandırma tekniği kullanılarak örnek tanışma etkinliği yapılabilir. Sınıf ve okul ortamında öğrencilerin kurallara uyup uymama durumlarına yönelik gözlemler yapılabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin sınıf ve okul ortamına ilişkin gözlem ve deneyimlerinden bahsetmeleri istenir. Park, oyun alanı, ana sınıfı gibi alanlardan hareketle sınıf ve okul ortamının ortak bir kullanım alanı olduğu belirtilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.1.1.1

Öğrencilerden öğretmeni ve arkadaşlarıyla tanışabilmeleri (**SDB2.1, SDB2.1.SB1, SD-B2.1.SB3**) beklenir. Bunun için öğretmeni ve arkadaşları kendilerini tanıtırken onları etkin bir şekilde dinlemeleri (**a**) istenir. Söz istemeden önce konuşan kişinin sözünü bitirmesini beklemek, konuşan kişi ile göz teması kurmak, nezaketli olmak (**D14.1**) gibi etkili iletişim becerileri öğrencilere kısaca hatırlatılır. Öğrencilerden, öğretmenine ve arkadaşlarına kendisini tanıtırken sözlü ve sözsüz etkileşim kurmaları (**b**) beklenir. Öğrencilerin birbirlerini daha iyi tanımaları ve aralarındaki iletişimi güçlendirmeleri amacıyla tanışma ifadelerini kullanmaları istenir. Görüşme gibi tekniklerden istop, örümcek ağı gibi grup oyunlarından yararlanılarak öğrencilere çeşitli tanışma etkinlikleri yaptırılır.

Öğrencilerin bu etkinliklere katılımı teşvik edilerek **(E1.5)** arkadaşları ile olan ortak yönlerini bulmaları, onları daha yakından tanımaları, onlarla etkili iletişim kurmaları **(D14.1)**, kendilerini ifade etmeleri **(E1.4)**, arkadaşlarına karşı anlayışlı davranışlar sergilemeleri **(D15.1)** istenir. Bunun için örnek olaylardan yararlanılabilir. Öğretmen ve arkadaşlarıyla tanışma sürecindeki davranışları içeren bir kontrol listesi hazırlanarak öğrencilerin davranışları değerlendirilebilir.

HB.1.1.2

Öğrencilerden okul ortamını tanıyabilmeleri **(SDB3.1, SDB3.1.SB1, SDB3.1.SB2)** beklenir. Bunun için öğrencilerden kendisi için yeni olan sınıfını, okulunun bölümlerini ve okul çalışanlarını fark etmeleri **(a)** istenir. Öğrencilere sınıfta bulunan ders araç gereçleri, şeref köşesi tanıtılır. Okulun bölümleri gezdirilerek öğrencilerin okulu tanıma süreci desteklenir. Sınıfta ve okul bahçesinde çeşitli oyunlar oynanır **(E2.5)**. Okul çalışanları ile buz kırma gibi tanışma etkinlikleri yaptırılır. Bu süreçte öğrencilerle sürekli iletişim kurulup alınan dönütler pekiştirilerek öğrencilerin kendilerine güven duymaları **(E1.5)** ve kararlı bir tutum sergilemeleri **(D11.2)** sağlanır. Öğrencilerden okul ortamı ve çalışanlarına ilişkin gözlemlerini ifade etmeleri **(b)** istenir. Okula uyum sürecindeki davranışları içeren bir kontrol listesi hazırlanarak öğrenciler değerlendirilebilir.

HB.1.1.3

Öğrencilerden sınıf ve okul ortamında kurallara uygun davranabilmeleri **(SDB3.1, SDB3.1.SB1, SDB3.1.SB4)** beklenir. Bunun için öğrencilerden sınıf ve okul ortamındaki kuralları fark etmeleri **(a)** istenir. Öğrencilerin kendi hak ve sorumluluklarını düşünürken başkalarının haklarına saygı duymalarının gerekliliği **(D1.1)** konusunda beyin fırtınası, iş birlikli öğretim gibi teknikler kullanılarak öğrencilerle birlikte sınıf kuralları oluşturulur. Bu süreçte öğrencilerden düşüncelerini arkadaşlarıyla **(E3.5)** paylaşmaları, sınıf kuralları ile ilgili farklı düşünceler üzerinde uzlaşmaları beklenir **(SDB2.2, SDB2.2.SB1, SDB2.2.SB2, SDB2.2.SB3)**. Bunun gibi grup etkinliklerinde öğrencilerin sorumluluk almaları **(E2.2)**, kendilerini ifade ederken duygu, düşünce ve davranışlarında kontrollü olmaları **(D12.2)** ve başkalarının bakış açılarını anlamaları **(E2.1)** üzerinde durulur. Sınıf kurallarından yola çıkarak koridorda koşmamak, ortak kullanım alanlarını temiz tutmak gibi okulda uyulması gereken kurallara örnekler verilir. Ardından öğrencilere okul ortamındaki genel davranışlar hakkında gözlem yapma fırsatı verilerek **(OB1.2)** öğrencilerden okul kurallarına örnekler vermeleri istenir. Öğrencilerden sınıf ve okul ortamında kurallara uygun davranışlar sergilemeleri **(b)** beklenir. Sınıf ve okul kuralları ile ilgili boyama, kesme-yapıştırma etkinliklerinden oluşan çalışma yaprakları kullanılabilir. Bu çalışmalar sınıf panosu gibi alanlarda sergilenir. Öğrencilerin sınıf ve okul kuralları ile ilgili davranışları görsellerle oluşturulmuş öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

HB.1.1.4

Öğrencilerden fiziksel özelliklerini ve temel duygularını açıklayabilmeleri **(KB1)** beklenir. Bunun için öğrencilerden saç ve göz rengi gibi fiziksel özelliklerini ifade etmeleri istenir. Öğrencilerden fiziksel özelliklerini inceleyerek resim yapmaları, fotoğrafına bakarak **(OB4.1)** ya da ayna kullanarak fiziksel özelliklerini ifade etmeleri istenir. Ardından temel duygularını fark etmeleri beklenir. Öğrencilerin çeşitli olaylar ve durumlar karşısında heyecan, sevinç gibi hangi duyguları yaşadıklarını **(SDB1.1, SDB1.1.SB2)** konuşma halkası, kartopu gibi tekniklerle paylaşmaları sağlanır. Duygularını fark etmelerini sağlamak için **(D10.1)** öğrencilerle kendini keşfet, kukla oyunları ve pandomim gibi etkinlikler yapılır. Yapılan etkinlikler, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden öğretmeni ve sınıf arkadaşlarıyla iletişim kurma; fiziksel özelliklerini, duygularını fark etme sürecinde müzik ya da beden eğitimi ve oyun dersi ile ilişkilendirerek bir ritim eşliğinde kendini tanıtmaları, sözsüz olarak hareketlerle duygularını ifade etmeleri istenebilir.

Okul ortamını tanıyabilmeleri için öğrencilere akran öğretimi ve grup çalışmalarını destekleyen görevler verilebilir.

Sınıf ve okul ortamında uygun davranışlarla ilgili afiş, poster gibi özgün ürünler oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin iletişim becerilerini güçlendirmek, fiziksel özellikleri ve duygularını fark etmelerini sağlamak için görsel, işitsel, dokunsal veya harekete dayalı materyaller ile öğrenme süreci desteklenebilir.

Okul ortamını tanıma ve kurallara uygun davranışlar sergileme sürecinde içerik öğretiminin basamakları, küçük parçalara ayrılarak ve somutlaştırılarak sunulur ve kurallar tekrar uygulanır.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÖĞRENME ALANI: SAĞLIĞIM VE GÜVENLİĞİM

Bu öğrenme alanının içeriğini; sağlıklı büyüme ve gelişme, kişisel alan, yaya ve yolcuların uyması gereken trafik kuralları ve acil durumlar oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin sağlıklı yaşamaya dair temel yetkinliklerini ve güvenli bir ortamda yaşam becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.4. Güven, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** -

Değerler D8. Mahremiyet, D11. Özgürlük, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler, Trafik Güvenliği

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.1.2.1. Sağlıklı büyüme ve gelişme için yapması gerekenleri belirleyebilme
HB.1.2.2. Kişisel alanının sınırlarını belirleyebilme
HB.1.2.3. Temel trafik kurallarına uygun davranabilme
HB.1.2.4. Acil durumlarda yapılması gerekenleri belirleyebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sağlıklı Büyüme ve Gelişme
Kişisel Alan
Temel Trafik Kuralları
Acil Durumlar

Anahtar Kavramlar

sağlıklı büyüme ve gelişme, kişisel alan, acil durum, trafik kuralları, güvenlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listeleri ve öz değerlendirme formları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin oluşturduğu görsel kavram haritası, slogan gibi ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin sağlıklı olmaya ve kişisel alanını korumaya ilişkin temel bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.
Öğrencilerin yaya ve yolcu olarak trafikte güvende olmaya ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Sağlıklı olma ve kişisel alanı korumaya ilişkin beyin fırtınası ve fikir taraması gibi etkinlikler yapılabilir. Sağlıklı beslenmenin önemine ilişkin merak ve ilgi uyandırılabilir.
Öğrencilerden sağlığını korumaya ilişkin yapılması gerekenleri konuşma halkası tekniğini kullanarak anlatmaları istenebilir.
Trafik kurallarıyla ilgili kart gösterme gibi tekniklerle öğrencilerin ön bilgileri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden sağlıklı olmak için nelere dikkat ettiklerini anlatmaları istenir.
Sağlıklı yaşam için tüketilmesi gereken besinler öğrencilerin günlük beslenme alışkanlıkları ile ilişkilendirilir.
Kişisel eşyaları ve yaşadığı ortam ile ilgili resim çizmeleri istenir.
Öğrencilerden trafik kurallarına örnekler vermeleri beklenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.1.2.1

Öğrencilerden sağlıklı büyüme ve gelişme için yapması gerekenleri belirleyebilmeleri (KB1) beklenir. Bunun için sağlıklı beslenme, spor, yeterli ve düzenli uyku alışkanlığı, kişisel bakım ve temizlik, ağız ve diş sağlığına dikkat etme gibi (D13.4, D18.1) yapması gerekenleri verilen örnekler üzerinden incelemeleri istenir. Öğrencilere sağlıklı büyüme ve gelişmenin önemi ile ilgili belgesel, görsel ve etkileşimli eğitici içerikler (OB4.1) sunulur. Beyin fırtınası, kum saati gibi tekniklerden yararlanılarak öğrencilere sağlıklı büyüme ve gelişme ile ilgili sorular sorulur. Sağlıklı büyüme ve gelişme için yapması gerekenleri ifade etmeleri istenir. Öğrencilerin küçük grup tartışmaları yapmaları ya da konuyla ilgili soru sormaları sağlanır (E1.1, E3.8). Görsel kavram haritası hazırlamaları ya da slogan üretmeleri istenir. Ürünlerin değerlendirilmesinde bütüncül dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

HB.1.2.2

Öğrencilerden kişisel alanının sınırlarını belirleyebilmeleri **(KB1)** beklenir. Öğretmen tarafından öğrencilerin kişisel alanlarını fark etmelerine yönelik açıklama yapılır. Konu ile ilgili her bireyin kişisel bir alanı olduğu vurgulanır. Bireyler arası fiziksel mesafe sınırlarının belirlenmesi, duyguların ve fikirlerin ne kadarının başkalarıyla paylaşılabilceği gibi hususlar üzerinde durulur. Öğrencilerin kişisel alanını belirlemeye yönelik farkındalıklarını artırmak amacıyla **(D8.1)** rol oynama, hulahop oyunu gibi etkinliklerden yararlanılır. Öğrencilerden kişisel alanlarıyla ilgili düşüncelerini paylaşmaları beklenir. Kendilerini güvende **(E2.4)** hissettikleri kişisel alan sınırlarını belirlemeleri istenir. Kişinin kendini güvende hissetmesi ve insan ilişkilerinde karşılıklı saygı gösterilmesi için kişisel alanı belirlemenin önemli olduğu ifade edilir **(D14.2)**. Öğrencilere konu ile ilgili çeşitli örnek olaylar sunularak öğrencilerin kişisel alanlarıyla ilgili sorular sormaları **(E3.8)** sağlanır. Konu ile ilgili öğrencilere görseller, eğitici dijital içerikler gibi materyaller sunularak kişisel alanın sınırlarına vurgu yapılır. Öğrencilerin kişisel alanının sınırlarını ifade etmeleri beklenir. Süreç, kontrol listesi şeklinde hazırlanmış gözlem formu ile değerlendirilebilir.

HB.1.2.3

Öğrencilerden temel trafik kurallarına uygun davranabilmeleri **(KB1)** beklenir. Bunun için öncelikle uymaları gereken trafik kurallarını ifade etmeleri istenir. Öğrencilerin yaya ve yolcu olma durumlarında yaşadığı deneyimleri paylaşmaları beklenir. Öğrencilere konu ile ilgili görsel bilgi kartları, görsel kavram haritaları gibi **(OB4.4)** bilgilendirici materyaller sunulur. Öğrencilerden toplumsal düzenin sağlanması ve kendi güvenliği için temel trafik kurallarına uygun davranışlar sergilemeleri beklenir **(D11.3)**. Öğrencilerden karşıdan karşıya geçerken sağna ve soluna bakma, gerektiğinde alt ve üst geçitleri kullanma, trafik ışıklarına dikkat etme, emniyet kemeri kullanma, sürücünün dikkatini dağıtmama, özel araçlarda arka koltukta oturma gibi kurallar hakkında örnekler vermeleri istenir **(D16.1)**. Bunun için rol oynama, canlandırma, doğru-yanlış, eşleştirme kartları gibi teknikler kullanılarak veya dur-geç, anlamını bul gibi oyunlar oynatarak konu ile ilgili çeşitli etkinlikler yaptırılır **(SDB2.2, SDB2.2.SB4)**. Süreç, kontrol listesi şeklinde hazırlanmış gözlem formu ile değerlendirilebilir.

HB.1.2.4

Öğrencilerden acil durumlarda yapılması gerekenleri belirleyebilmeleri **(KB1)** beklenir. Yaşanması muhtemel acil durumlar karşısında öğrencilerden yapılması gerekenlere ilişkin fikirleri alınır. Öğrencilere evde, okulda, parkta ve sokakta karşılaşılabileceği çarpma, düşme, kaybolma, gaz kaçağı, zehirlenme ve trafik kazası gibi acil durumlara ilgili içerikler sunulur **(OB4.1)**. Fikir taraması, beyin fırtınası gibi tekniklerle acil durumlarda doğru davranmanın önemi vurgulanır **(SDB2.1, SDB2.1.SB2)**. Öğrencilere ani gelişen sağlık ve güvenlik durumlarında öncelikle sakin olmaları gerektiği vurgulanır. Öğrencilerin evdeyse aile büyüklerine, okulda ise öğretmenlerine acil durumla ilgili haber vermeleri beklenir. Gerekli durumlarda 1-1-2 Acil Çağrı Merkezinin aranması gerektiği üzerinde durulur. Öğrencilere acil durumlarda yapılması gerekenleri içeren animasyon ve çizgi film gibi eğitici içerikler sunulur. Öğrencilerden acil durumlarda ihtiyaç duyabilecekleri adres ve telefon bilgilerini öğrenmeleri istenir. Buna yönelik acil durum bilgi kartı hazırlama etkinliği yaptırılır. Drama, rol oynama gibi tekniklerle acil durumlarda yapılması gereken uygun davranışları göstermeleri istenir **(E1.5)**. Öğrencilerden davranışlarını öz değerlendirme formu ile değerlendirmeleri istenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden, aile büyüğü veya öğretmeni eşliğinde kendisine en yakın Toplum Sağlığı Merkezi/Sağlıklı Hayat Merkezi ziyareti gerçekleştirerek sağlıklı büyüme ve gelişme ile ilgili uzmanlarla görüşme yapmaları istenebilir.
Öğrencilerden kişisel alanlarının sınırlarını belirlemelerine ilişkin konu ile ilgili düşüncelerini içeren bir monolog hazırlamaları beklenebilir.
Öğrencilere temel trafik kuralları ve acil durumlarda yapılması gerekenlere ilişkin bilgi kartları hazırlatılabilir.
- Destekleme** Öğrencilerden sağlıklı büyüme ve gelişme ile ilgili öğrendiklerini ifade etmeleri istenebilir. Kişisel alanlarının sınırlarının belirlenmesine ilişkin sözlü olarak cümle tamamlama çalışması yapmaları istenebilir.
Temel trafik kurallarına ilişkin canlandırma yapmaları istenebilir.
Acil durumda yapılması gerekenleri görsel bilgi kartlarını kullanarak ifade etmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÖĞRENME ALANI: AİLEM VE TOPLUM

Bu öğrenme alanının içeriğini; ailenin önemi, ailede görgü ve nezaket kuralları, öğrencinin ailesindeki görev ve sorumlulukları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin ailenin önemini fark etmeleri, aile yaşamında nezaket kurallarına uygun davranmaları, aile bireylerinin üzerine düşen görev ve sorumlulukları çözümlenmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATI 20

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri -

Değerler D2.Aile Bütünlüğü, D8. Mahremiyet, D9. Merhamet, D14. Saygı, D15. Sevgi,
D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.1.3.1. Aile olmanın önemini fark edebilme
 HB.1.3.2. Aile yaşamında nezaket ve görgü kurallarına uygun davranabilme
 HB.1.3.3. Aile bireylerinin görev ve sorumluluklarını çözümleyebilme
 a) *Aile içindeki görev ve sorumlulukları belirler.*
 b) *Aile bireylerinin görev ve sorumluluklarını ilişkilendirir.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Ailenin Önemi
 Ailede Nezaket ve Görgü Kuralları
 Ailedeki Görev ve Sorumluluklar

Anahtar Kavramlar

aile, nezaket, görgü, görev, sorumluluk, saygı, sevgi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; anekdot kaydı, canlandırma, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir.
 Sınıf içi performans görevi olarak öğrencilerden aile albümü hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan albümler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül dereceli puanlama anahtarında görsellerin kullanımı ve uygun yerleştirilmesi gibi kriterler temel alınabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin anne, baba ve çocuk kavramları hakkında ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.
 Aile ve toplum içinde nezaketli davranmanın gerekliliğine ilişkin farkındalıklarının olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere ailenin önemi, aile yaşamındaki nezaket ve görgü kuralları ve ailede üzerine düşen görev ve sorumluluklarıyla ilgili aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Aile bireylerini tanıtır mısın?
- Aile yaşamında hangi nezaket ve görgü kurallarına uymamız gerekir?
- Ailede üzerine düşen görevler nelerdir?

Köprü Kurma

Öğrencilerden aile bireylerini tanıtmaları, kullandıkları nezaket ifadelerini ve evde yardımlaşarak yaptıkları işleri anlatmaları istenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.1.3.1

Öğrencilerden aile olmanın önemini fark edebilmeleri (**KB1**) beklenir. Bunun için öğrencilerden aile bireylerinin kimler olduğunu ifade etmeleri istenir. Konuşma halkası, vızıltı grupları, tek cümlelik özetler gibi teknikler kullanılarak çekirdek ve geniş aileyi oluşturan bireylere örnekler verilir. Öğrencilerden de aile bireyelerine örnek vermeleri istenir. Ailenin önemine ilişkin hikâye, masal gibi eğitici içeriklerden örnek metinler istenir. Öğrencilerin aile ilişkilerinin önemini verilen örnekler üzerinden incelemeleri beklenir. Ailedeki birlik, beraberlik, fedakârlık, sevgi, anlayışlı olmak gibi temel değerler üzerine tartışma yapılarak öğrencilerin konuya ilişkin çıkarım yapmaları sağlanır (**D2.1, D9.2, D15.1**). Öğrencilerden sınıf içi performans görevi olarak fotoğraf veya görsellerle oluşturdukları bir aile albümü hazırlamaları (**E1.4**) istenir (**OB4.4**). Oluşturulan ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.1.3.2

Öğrencilerden aile yaşamında nezaket ve görgü kurallarına uygun davranabilmeleri (**KB1**) beklenir. Bunun için öğrencilerin aile yaşamında uyulması gereken nezaket ve görgü kurallarını ifade etmeleri istenir. Konu ile ilgili görsel ve işitsel eğitici materyaller (**OB4.1**) kullanılarak örnekler sunulur. Aile yaşamında "günaydın", "eline sağlık", "lütfen", "teşekkür ederim" gibi nezaket ifadeleri kullanmak, aile bireylerinin odalarına girerken kapıyı çalmak (**D8.3, D14.1**) gibi nezaket kuralları üzerinde durulur. Sofraya beraber oturup beraber kalkmak, üstüne dökmeden yemek yemeye dikkat etmek, çatal, kaşık, peçete kullanmak gibi görgü kurallarına vurgu yapılır. Ailede nezaket ve görgü kurallarına uygun davranmanın aile içi iletişimi güçlendireceği üzerinde durulur (**D2.3**). Öğrencilere konuya ilişkin örnek olay, canlandırma gibi tekniklerle çeşitli etkinlikler yaptırılır. Öğrencilerin konu ile ilgili davranışları anekdot kaydı ile değerlendirilebilir.

HB.1.3.3

Öğrencilerden aile bireylerinin görev ve sorumluluklarını çözümlayebilmeleri (**KB2.4**) beklenir. Bunun için öğrencilerden öncelikle aile içindeki görev ve sorumlulukları belirlemeleri (**a**) istenir. Bu aşamada öğrencilerin aile yaşantısından ve örnek olaylardan yola çıkarak aile bireylerinin görev ve sorumluluklarına ilişkin örnekler vermeleri istenir (**D2.4, D16.3**). Ardından öğrencilerden aile bireylerinin görev ve sorumluluklarını ilişkilendirmeleri (**b**) istenir. Öğrencilerin, aile bireylerinin görev ve sorumluluklarını sunulan görsel kartlar, görsel kavram haritası gibi materyallerle açıklamaları beklenir. Konuya ilişkin görsellerin yer aldığı eşleştirme kartları kullanılarak (**OB4.1**) değerlendirme yapılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden aile bireylerinin tanıtıldığı ve aile bireyleri arasındaki bağların anlatıldığı kısa film, video gibi özgün ürünler oluşturmaları ve sunmaları istenebilir.

Aile yaşamında bireylerin nezaket kurallarına, görevlerine ve sorumluluklarına ilişkin şarkı şiir, hikâye gibi özgün ürünler oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden aile olmanın önemini belirlerken aile bireylerinin resimlerini çizmeleri, aile yaşamında uydukları nezaket kuralları ile görev ve sorumluluklarını; sunulan görsellerden yararlanarak ifade etmeleri istenebilir. Hatırlamayı kolaylaştıracak biçimde düzenlenen grafikler, resimler, zihin haritaları gibi görseller de eklenerek öğretim desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÖĞRENME ALANI: YAŞADIĞIM YER VE ÜLKEM

Bu öğrenme alanının içeriğini; yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özellikleri, Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı, Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramlar oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini açıklamaları, Türk Bayrağı'nın ve İstiklâl Marşı'nın önemini fark etmeleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ile ilgili bilgileri ifade etmeleri, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramlarda yaşadığı duyguları ifade etmeleri, millî bilince ve manevi değerlere ilişkin farkındalık oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 28

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB.1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** -

Değerler D3. Çalışkanlık, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.1.4.1. Yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini açıklayabilme
HB.1.4.2. Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nın önemini ifade edebilme
HB.1.4.3. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatıyla ilgili bilgileri ifade edebilme
HB.1.4.4. Millî gün ve bayramlarda yaşadığı duyguları ifade edebilme
HB.1.4.5. Dinî gün ve bayramlarda yaşadığı duyguları ifade edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yaşadığımız Yer ve Ülkemizin Genel Özellikleri
Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı
Mustafa Kemal Atatürk'ün Hayatı
Millî Gün ve Bayramlar
Dinî Gün ve Bayramlar

Anahtar Kavramlar

ülke, başkent, İstiklâl Marşı, Türk Bayrağı, millî gün ve bayram, dinî gün ve bayram

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; akran değerlendirme formu, portfolyo, performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden istenen görsel kavram haritası, bilgi kartı, zaman çizelgesi, şiir, resim, afiş gibi ürünler portfolyolarına dâhil edilebilir. Sınıf içi performans görevi olarak Atatürk'ün hayatı ile ilgili bilgilerden ve görsellerden oluşan albüm hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan albümler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin daha önce resmî tören ve kutlamalara katıldığı, İstiklâl Marşı'nın okunduğu ortamlarda buldukları kabul edilmektedir.
Öğrencilerin Türk Bayrağı'nı tanıdıkları kabul edilmektedir.
Öğrencilerin dinî gün ve bayramlar hakkında deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Türk Bayrağı, İstiklâl Marşı, millî gün ve bayramlar, dinî gün ve bayramlarla ilgili sorular sorulabilir. Bu konulara ilişkin bildiklerini görsellerle anlatmaları istenebilir.
Öğrencilerden Türk Bayrağı görseli çizmeleri istenebilir.
Öğrencilerin dinî gün ve bayramlardaki deneyimlerini sözlü olarak ifade etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden resmî törenlerde yaşadığı deneyimlerini, Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili bildiklerini, millî gün ve bayramlara, dinî gün ve bayramlara ilişkin anılarını paylaşmaları istenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.1.4.1

Öğrencilerden yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini açıklayabilmeleri **(KB1)** beklenir. Bunun için öğrencilerden yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini incelemeleri istenir. Yaşadığı yerin adı, tarihî yerleri ve doğal güzellikleri, yöresel yiyecekleri ve kıyafetleri gibi yaşadığı yere ait genel özellikler üzerinde durulur. Ülkemizin adı, başkenti ve para birimine ilişkin bilgi verilir. Öğrencilerin, yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini ifade etmeleri sağlanır. Harita üzerinde ülkemizin başkentini ve yaşadığı yeri göstermeleri istenir. Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olduğunu fark etmeleri sağlanır. Akdeniz, Karadeniz, Marmara ve Ege Denizi'nin vatanın bir parçası olduğu vurgulanır. Konu ile ilgili tanıtım filmi, belgesel vb. eğitici materyaller sunulur **(OB2.4)**. Öğrencilerden görsel kavram haritası, bilgi kartı gibi ürünler hazırlamaları ve sunmaları istenir. Hazırlanan ürünler akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

HB.1.4.2

Öğrencilerden Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nın önemini ifade edebilmeleri **(KB1)** beklenir. Öğrencilerin Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nın önemi ile ilgili verilen örnekleri incelemeleri sağlanır. Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nın ülkemizin bağımsızlık sembolleri olduğu vurgulanır. Bayrağımızın şekli ile ay ve yıldız vurgu yapılarak rengi belirtilir. İstiklâl Marşımızın şairi Mehmet Âkif Ersoy hakkında bilgi verilir. Eğitici dijital içerikler sunularak Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'nın ülkemize ait önemli değerler olduğu vurgulanır. Öğrencilerden Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı'na saygı duymaları beklenir **(D19.1)**. Katıldıkları resmî törenlerle ilgili deneyimlerini ve hissettikleri duyguları paylaşmaları beklenir **(SDB1.1, SDB1.1.SB2)**. Bunun için konuşma biletleri, konuşma halkası gibi teknikler kullanılarak öğrencilerin duygularını paylaşmaları sağlanır. Öğrencilerden Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı ile ilgili resim, şiir gibi ürünler hazırlamaları istenir. Hazırlanan ürünler öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.1.4.3

Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ile ilgili bilgileri ifade edebilmeleri **(KB1)** beklenir. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatına ilişkin bilgiler; doğum yeri, annesinin ve babasının adı, ölüm yeri ve Anıtkabir ile sınırlandırılır. Konu ile ilgili kısa film, belgesel, animasyon, fotoğraf, video, infografik gibi eğitici materyaller sunulur **(OB2.4)**. Mustafa Kemal Atatürk'ün çocukluğundan itibaren gösterdiği azimli, çalışkan, planlı ve kararlı olması gibi özellikleri üzerinde durularak öğrencilerin konuya ilişkin çıkarımlar yapmaları sağlanır **(D3.1, D3.2, D11.2, D.12.3)**. Öğrencilerden konu ile ilgili bilgilere ilişkin görsellerle desteklenmiş bilgi kartları, zaman çizelgesi, Atatürk Köşesi gibi ürünler hazırlamaları beklenir. Öğrencilere Atatürk'ün hayatı ile ilgili bilgiler ve görsellerden oluşan albüm hazırlama performans görevi verilir. Oluşturulan albümler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.1.4.4

Öğrencilerden millî gün ve bayramlarda yaşadıkları duyguları ifade edebilmeleri **(KB1)** beklenir. Öğrencilerden millî gün ve bayramlarda yaşadıkları duyguları fark etmeleri istenir. 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Gün'ünün millî gün olduğu; millî bayramlarımızın ise 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile 30 Ağustos Zafer Bayramı olduğu belirtilir. Millî gün ve bayramların anlam ve önemi üzerinde durulur. Millî gün ve bayramların milletimize ait önemli değerler olduğunu bilerek bu değerlere saygı duymaları **(D14.3)** beklenir. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bugünlere ulaşmamıza katkı sağlayan tüm kahramanlarımızın anılması ve onlara saygı duymanın önemi **(D19.2)** belgesel, bayram gösteri kesitleri gibi eğitici içeriklerle vurgulanır. Ardından öğrencilerden millî gün ve bayramlarda yaşadığı duyguları paylaşmaları istenir. Öğrencilere katıldıkları millî gün ve bayramlarla ilgili deneyimlerini ve hissettikleri duyguları paylaşabilecekleri pano çalışması, konuşma halkası gibi etkinlikler yaptırılır **(E1.5), (SDB1.1, SDB1.1.SB2)**. Öğrencilerden konu ile ilgili duygularını yansıtan şiir, resim, afiş gibi ürünler hazırlamaları istenir. Hazırlanan ürünler öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.1.4.5

Öğrencilerden dinî gün ve bayramlarda yaşadıkları duyguları ifade edebilmeleri **(KB1)** beklenir. Dinî günlerimizin kandiller, Kadir Gecesi ve Aşure Günü olduğu; Ramazan ve Kurban Bayramı'nın ise dinî bayramlarımız olduğu belirtilir. Öğrencilerin dinî gün ve bayramların dinimiz için önemli ve özel günler olduğunu bilerek millî ve manevi değerlere saygılı davranmaları **(D14.3)** gerektiği üzerinde durulur. Bu günlerde sevdiğimizle bir arada olmanın önemi **(D19.2)**; video, kısa film, animasyon, infografik, hikâye veya şiirler ile vurgulanır **(OB5.1)**. Öğrencilerin dinî gün ve bayramlarda yaşadığı duyguları paylaşmaları sağlanır. Öğrencilere katıldıkları dinî gün ve bayramlarla ilgili deneyimleri ve hissettikleri duyguları paylaşabilecekleri pano çalışması gibi etkinlikler yaptırılır **(E1.5), (SDB1.1, SDB1.1.SB2)**. Öğrencilerden konu ile ilgili duygularını yansıtan şiir, resim, afiş gibi ürünler hazırlamaları istenir. Hazırlanan ürünler öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden yaşadığı yer ve ülkemizin genel özellikleri ile ilgili broşür, tanıtım kartı gibi özgün ürünler oluşturmaları ve bu ürünleri sunmaları istenebilir. Bu ürünlerden bazıları aile katılımı ile oluşturulabilir.

Türk Bayrağı'nın ve İstiklâl Marşı'nın önemi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ile ilgili araştırma yapmaları ve sunmaları istenebilir.

Millî gün ve bayramlar, dinî gün ve bayramlar ile ilgili duygularını ifade eden bir metin yazmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere yaşadığı yer ve ülkemizin genel özellikleri ile ilgili resimli bilgi kartları kullanılarak eşleştirme oyunu oynatılabilir.

Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili öğrendiklerini, millî gün ve bayramlar, dinî gün ve bayramlar ile ilgili duygularını ifade etmeleri istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. ÖĞRENME ALANI: DOĞA VE ÇEVRE

Bu öğrenme alanının içeriğini; doğayı gözleme, gök cisimleri, afetler ve geri dönüşüm oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıkları gözlemlenmeleri, modeller üzerinden gök cisimlerini karşılaştırmaları, afet türlerini tanımları ve geri dönüştürülebilir atıkları sınıflamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATI 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Temel Beceriler, KB2.2. Gözleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB.2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri -

Değerler

D5. Duyarlılık, D9. Merhamet, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.1.5.1. Yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıkları gözlemleyebilme
- Yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıklara ilişkin veri toplar.
  - Yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıklara ilişkin topladığı verileri sınıflandırır.
- HB.1.5.2. Modeller üzerinden gök cisimlerini karşılaştırabilme
- Modeller üzerinden gök cisimlerinin (Güneş, Dünya ve Ay) özelliklerini belirler.
  - Modeller üzerinden gök cisimlerinin (Güneş, Dünya ve Ay) benzerlik ve farklılıklarını listeler.
- HB.1.5.3. Afet türlerini tanıyabilme
- HB.1.5.4. Geri dönüştürülebilir atıkları sınıflandırabilme
- Geri dönüştürülebilir atıkları belirler.
  - Geri dönüştürülebilir atıkları ayırıştırır.
  - Geri dönüştürülebilir atıkları adlandırır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Doğayı Gözleme
Gök Cisimleri (Güneş, Dünya, Ay)
Afetler
Geri Dönüşüm

Anahtar Kavramlar

doğa, gök cisimleri, afet, geri dönüşüm

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, çalışma yaprağı ve proje görevi ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden istenen afiş, poster, zihin haritası, renkli çizimler ve basit resimli sınıflandırma listeleri gibi ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Sınıf içi proje görevi kapsamında öğrencilerden gruplar oluşturmaları ve geri dönüştürülebilir atıkları toplayıp sınıflandırmaları istenebilir. Oluşturulan gruplardan kâğıt, cam, plastik, metal ve pil gibi geri dönüşüm ürünlerini toplamaları, bunları uygun gruplara ayırmaları istenebilir. Süreç sonunda öğrenme galerisi yöntemi kullanılarak projelerini sunmaları istenebilir. Öğretmen, süreci gözlem formu veya grup değerlendirme formu ile değerlendirebilir. Öğrenciler de birbirlerini akran değerlendirme formu ile değerlendirebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğaya ilişkin gözlemleri olduğu kabul edilmektedir.
Öğrencilerin Güneş, Dünya ve Ay'a ait gözlemleri olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden görsel kavram haritasından Güneş, Dünya ve Ay görsellerini işaretlemeleri istenebilir.
Öğrencilerin afetler hakkındaki ön bilgileri çeşitli görseller kullanılarak incelenebilir.
Geri dönüştürülecek materyallere ilişkin bilgi düzeyleri, görsellerle desteklenmiş çalışma yaprağı, etkileşimli materyal gibi içeriklerle incelenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden doğa ile ilgili gözlem ve deneyimlerinden yola çıkarak doğadaki varlıklara ilişkin çıkarımlarda bulunmaları beklenir.

Öğrenme-Öğretme HB.1.5.1

Uygulamaları Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıkları gözlemleyebilmeleri (**KB2.2**) istenir. Bunun için öğrencilerden çeşitli doğa etkinlikleri ile yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıklara ilişkin veri toplamaları (**a**) beklenir. Bu aşamada öğrencilere okul bahçesi veya yakın çevresinde belirlenen bir alanda doğa ile ilgili gözlem yapma fırsatı verilir. Soru-cevap, konuşma halkası, öğrenme günlükleri gibi yöntemler kullanılarak öğrencilerden doğadaki varlıklara örnekler vermeleri istenir. Öğrencilerden not alma, resim çizme, fotoğraf çekme gibi (**OB4.1, OB4.2**) yollarla veri toplamaları beklenir. Gözlem sırasında öğrencilerin çevrelerine duyarlı olmaları vurgulanır (**D5.2**). Öğrencilerin doğaya, tüm canlılara karşı duygusal bağlarını güçlendirmeleri ve doğaya saygı duymanın önemine yönelik empati geliştirmeleri (**E2.1**), (**D14.3**) desteklenir. Doğaya ve bütün canlılara karşı sevgi göstermeleri üzerinde durulur (**D9.3, D15.1**). Bunun için canlandırma ve rol oynama gibi teknikler kullanılarak çeşitli etkinlikler yaptırılır. Ayrıca veri toplama sürecinde karşılaşılan zorlukların üstesinden gelme konusunda öğrencilerin azim göstermeleri (**E1.3**) teşvik edilir. Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan doğadaki varlıklara ilişkin topladığı verileri sınıflandırmaları (**b**) sağlanır. Öğrencilerden gözlemlerini yansıtan afiş, poster gibi ürünler hazırlamaları istenir. Oluşturulan ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.1.5.2

Öğrencilerden Güneş, Dünya ve Ay'a ilişkin modeller üzerinden karşılaştırma yapabilmeleri (**KB.2.7**) beklenir. Öğrencilere modeller üzerinden gök cisimlerinin özelliklerini belirlemeleri (**a**) istenir. Konu gök cisimlerinin büyüklüklerine ve şekillerine ilişkin özellikler ile sınırlı tutulur. Bu süreçte öğrencilere gök cisimleriyle ilgili kısa film, belgesel, fotoğraf, görseller gibi eğitici içerikler sunulur (**OB4.1**). Öğrencilerin Güneş, Dünya ve Ay'a ilişkin sorular sorması (**E3.8**) için beyin fırtınası, soru-cevap gibi teknikler kullanılır. Öğrencilerden modeller üzerinden gök cisimlerinin benzerlik ve farklılıklarını listelemeleri (**b**) beklenir. Öğrencilere Güneş, Dünya ve Ay'ın şekil ve büyüklük açısından benzerlik ve farklılıklarına yönelik renkli çizim, basit resimli sınıflandırma listesi, zihin haritası gibi yollarla bir ürün oluşturmaları önerilir. Süreç; eşleştirmeli, doğru-yanlış, kısa cevaplı gibi maddelerden oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir. Çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.1.5.3

Öğrencilerden afet türlerini tanıyabilmeleri (**KB1**) istenir. Öğrencilere deprem, sel, yangın, heyelan, çığ gibi afetlere ilişkin belgesel, animasyon, infografik gibi eğitici içerikler sunulur. Afetlerle ilgili fikir taraması, tek kelimelik tamamlama soruları gibi etkinlikler yapılarak konunun önemine dikkat çekilir (**SDB2.2, SDB2.2.SB1**). Öğrencilerin örnek olaylardan yararlanarak afet türlerini tanımaları ve afetlerin özelliklerini ifade etmeleri istenir (**D5.3**). Öğrencilerin konu ile ilgili soru sormaları teşvik edilir. (**E3.8**). Öğrencilerden afetlerle ilgili bilgilerini somutlaştırmak amacıyla afiş, broşür gibi ürünler hazırlamaları istenir. Ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.1.5.4

Öğrencilerden geri dönüştürülebilir atıkları sınıflandırabilmeleri (**KB2.5**) beklenir. Kâğıt, plastik, cam, pil, metal gibi geri dönüştürülebilir atıkları belirlemeleri (**a**) sağlanır. Bunun için sınıfa çeşitli atık maddeler getirilir. Bu maddelerin geri dönüşümü hakkında beyin fırtınası, eşleştirme kartları gibi teknikler kullanılarak (**E1.1**) geri dönüşümün önemine dikkat çekilir. Öğrencilere geri dönüştürülebilir atıkların neden ayrıştırılması gerektiği hakkında kısa film, kamu spotu, animasyon, video gibi eğitici içerikler sunulur. Bu içeriklerle öğrencilerin geri dönüşüm konusundaki farkındalıkları artırılır (**OB8.1**). Öğrencilerden geri dönüştürülebilir atıkları ayrıştırmaları (**b**) beklenir. Bunun için öğrencilere geri dönüştürülebilir ve dönüştürülemeyen ürünlerin görsellerinin yer aldığı bir çalışma yaprağı sunulur. Bu yapıda öğrencilerin atıkları belirlemesi ve ayrıştırmasına yönelik çalışmalar

yaptırılır. Öğrencilerden, atık maddeleri geri dönüştürülebilirlik durumuna göre ayrıştırma- ları istenir. Ardından öğrencilere atık maddeleri doğru geri dönüşüm kutularına yerleştirme görevi verilir. Verilen bu görevde özverili davranışlar sergilemeleri istenir **(D16.3)**. Öğrenci- lerin geri dönüştürülebilir atıkları adlandırmaları **(c)** beklenir. Atık adlandırmaya yönelik atık kutularının üzerine etiket hazırlamaları istenir. Tasarlanan ürünler, sınıfta ya da oku- lun belirlenmiş geri dönüşüm alanlarında sergilenir. Öğrencilerin çevreyi temiz tutmaları ve doğadaki varlıklara değer vermelerinin önemi vurgulanarak **(D5.2, D18.3)** sürdürülebilir çevre bilincinin artırılmasına katkı sağlanır **(OB8.1)**. Geri dönüştürülebilir atıkları sınıflan- dırmaya yönelik sınıf içi grup proje görevi verilir. Öğrencilerden kâğıt, cam, plastik, metal gibi geri dönüştürülebilir atıkları toplamaları istenir. Sınıf gruplara ayrılır. Her gruba bir tür atık malzeme verilerek aynı tür atıkları bir araya getirme görevi verilir. Toplanan ve sınıflan- dırılan atık malzemelerin geri dönüşüm merkezlerine ulaştırılması sağlanır. Öğrencilerden süreç sonunda öğrenme galerisi yöntemini kullanarak projelerini sunmaları istenir. Bu gö- rev için öğrencilere dört haftalık bir süre verilir. Öğretmen, süreci gözlem formu veya grup değerlendirme formu ile değerlendirebilir. Öğrenciler de birbirlerini akran değerlendirme formu ile değerlendirebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden doğayı gözlemlemeye yönelik etkinlikler planlamaları istenebilir. Gök cisimleri ile ilgili çizimler yapmaları ya da zihin haritası oluşturmaları istenebilir. Afetlere ilişkin afet eylem planı hazırlamaları istenebilir. Geri dönüşüm ve sürdürülebilirlik için geri dönüşüm atıklarını kullanarak özgün ürünler oluşturmaları ve sergilemeleri istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden doğadaki gözlemlerine yönelik resim yapmaları, şarkı söylemeleri ya da do- ğada yapmak istedikleri etkinlikleri anlatmaları istenebilir. Oyun hamuru ya da kilden gök cisimlerini modellemeleri istenebilir. Afet türlerini anlatan resim yapmaları istenebilir. Öğrencilere atık malzemeler verilerek bunları uygun geri dönüşüm kutularına atmaları is- tenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. ÖĞRENME ALANI: BİLİM, TEKNOLOJİ VE SANAT

Bu öğrenme alanının içeriğini; öğrencilerin bilim, teknoloji ve sanat ile ilgili merak ettiği konular oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin bilim ile tanışmaları, günlük yaşamında teknolojiyi fark etmeleri, sanatı keşfetmeleri, yaratıcılıklarını geliştirmeleri ve hazırladıkları ürünleri sergilemeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri -

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Görsel Sanatlar, Müzik

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.1.6.1. Bilimle ilgili merak ettiklerini sorabilme

Sunulan bilimsel bir konu hakkında merak ettiği soruları sorar.

HB.1.6.2. Teknoloji ile ilgili merak ettiklerini sorabilme

Sunulan teknolojik bir konu hakkında merak ettiği soruları sorar.

HB.1.6.3. Sanatla ilgili merak ettiklerini sorabilme

Sunulan sanatsal bir konu hakkında merak ettiği soruları sorar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bilim ile İlgili Merak Edilenler
Teknoloji ile İlgili Merak Edilenler
Sanat ile İlgili Merak Edilenler

Anahtar Kavramlar

bilim, teknoloji, sanat

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve
Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öğrencilerin bilim ve teknoloji hakkında edindikleri bilgiler yazdıkları öğrenme günlükleri ile oluşturdukları sanatsal ürünler ise bütüncül puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin sunuları kontrol listesi ile incelenebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bazı teknolojik ürünleri kullanabildiği, resim ve müzik alanlarında farkındalığı olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bilimsel gelişmelere ilişkin öğrencilere aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Çevremizde kullanılan teknolojik ürünler nelerdir?
- Çevremizdeki teknolojik ürünlerden nasıl faydalanırız?
- Teknolojik ürünlere niçin ihtiyaç duyarız?

Sanatsal faaliyetlere katılım durumlarına ilişkin öğrencilere aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Sergi, tiyatro, müze gezisi gibi sanat etkinliklerinden hangilerine katıldınız?
- Hangi sanat etkinliklerine katılmak istersiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilerin kullandıkları teknolojik ürünleri listelemeleri ya da resmetmeleri istenir. Sanatın günlük hayat ile ilişkisinin kurulması için öğrencilerin ilgi alanlarına ilişkin sorular sorularak daha önce deneyimlemiş oldukları sanat etkinlikleri incelenir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

HB.1.6.1

Öğrencilerin bilimle ilgili merak ettiklerini sorabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.1.SB2**) beklenir. Öğrencilerin bilime dikkatlerini çekmek (**E1.1**) amacıyla balon roket, havalı parmaklar gibi deneyler yapılır. Öğrencilere bilimsel bir konu hakkında belgesel, deney videosu gibi eğitici içerikler izletilir ya da bir buluşun görseli verilir. Ardından öğrencilerden sunulan bilimsel konu hakkında merak ettiği soruları sorması beklenir. Bunun için sunulan konu, deney ya da ürünün oluşumu ile ilgili bir soru kutusu, soru turu gibi teknikler kullanılarak soru sormaları (**E3.8**) istenir (**OB7.1**). Öğrencilere deneyler ya da STEAM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Sanat ve Matematik) etkinlikleri yaptırılarak onların araştırmacı ve sorgulayıcı davranışlar geliştirmeleri (**D3.3**) sağlanır. Süreç sonunda öğrencilerden konu ile ilgili merak ettikleri soruları ve ulaştıkları cevapları öğrenme günlüklerine yazmaları istenebilir.

HB.1.6.2

Öğrencilerden teknoloji ile ilgili merak ettiklerini sorabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.1.SB2**) beklenir. Öğrencilerin teknolojik gelişmelere ve ürünlere dikkatlerini çekmek (**E1.1**) amacıyla örnekler verilir. Öğrencilere teknolojik bir gelişme veya ürün hakkında belgesel, animasyon, video gibi eğitici içerikler izletilir. Öğrencilerden eğitim, ulaşım, iletişim ve sağlık alanlarında kullanılan teknolojiler hakkında soru sormaları beklenir. Bunun için akvaryum, mektup/telgraf gibi teknikler kullanılarak öğrencilerin konu ile ilgili soru sormaları (**E3.8**) sağlanır (**OB7.1**). Öğrencilere STEAM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Sanat ve Matematik) etkinlikleri yaptırılarak onların araştırmacı ve sorgulayıcı davranışlar geliştirmeleri (**D3.3**) sağlanır. Bu süreçte öğrencilere teknolojinin amaca uygun ve güvenli kullanımına yönelik hatırlatmalar yapılır. Genel ağ ortamında yapılan paylaşımların kalıcı olduğunu fark etmeleri sağlanır. Süreç sonunda öğrencilerden konu ile ilgili merak ettikleri soruları ve ulaştıkları cevapları öğrenme günlüklerine yazmaları istenebilir.

HB.1.6.3

Öğrencilerden sanatla ilgili merak ettiklerini sorabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.1.SB2**) beklenir. Öğrencilerin sanata dikkatlerini çekmek (**E1.1**) için müzik, resim, tiyatro, ebru gibi farklı sanat dallarına ait eserlerden örnekler sunulur. Öğrencilerden sunulan örnekler hakkında sanatla ilgili soru sormaları beklenir (**E3.8**). STEAM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Sanat ve Matematik) etkinliklerinden yararlanılarak öğrencilerden kil, oyun hamuru, blok, boya, fırça gibi malzemelerle veya müzik aletleri ile sanatsal bir ürün oluşturmaları ve bu ürünleri sunmaları sağlanır (**D7.2**). Süreç sonunda öğrencilerden konu ile ilgili merak ettikleri soruları ve ulaştıkları cevapları öğrenme günlüklerine yazmaları istenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden bilim, teknoloji ve sanatla ilgili merak ettikleri konulara yönelik sorular hazırlamaları ve bu soruların cevaplarını araştırmaları istenebilir. Bunun için akran öğretimi ve grup çalışmalarını destekleyen etkinliklere yer verilebilir.
- Destekleme** Öğrencilerin bilim, teknoloji ve sanatla ilgili merak ettikleri soruları sormaları için görsel ve işitsel materyallerle süreç desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

1. ÖĞRENME ALANI: BEN VE OKULUM

Bu öğrenme alanının içeriğini; arkadaşlık ilişkilerini etkileyen duygu, düşünce ve davranışlar, güçlü ve gelişime açık alanlar, iletişim kuralları ve sınıf içi karar alma süreçleri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin kendilerini daha iyi anlamaları, arkadaşlık ilişkilerini düzenleyebilmeleri, öğretmenleriyle ve arkadaşlarıyla etkili iletişim kurarak sınıf içi karar alma süreçlerine katılmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** SBAB5. Sosyal Katılım

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB3.1. Karar Verme

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.4 Gerçeği Arama, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.2.1.1. Arkadaşlık ilişkilerini düzenleyebilme

- Arkadaşlık ilişkilerini etkileyen duygu, düşünce ve davranışları fark eder.
- Arkadaşlık ilişkilerini etkileyebilecek duygu, düşünce ve davranışlarında gerekli değişiklikleri yapar.

HB.2.1.2. Güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara karar verebilme

- Güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara ilişkin bilgi toplar.
- Güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara ilişkin seçenekler oluşturur.
- Güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara ilişkin seçenekleri değerlendirir.

HB.2.1.3. Öğretmen ve arkadaşlarıyla etkili iletişim kurabilme

- Öğretmen ve arkadaşlarını etkin şekilde dinler.
- Öğretmen ve arkadaşlarıyla iletişim sürecinde duygu ve düşüncelerini ifade eder.
- Öğretmen ve arkadaşlarıyla iletişim kurallarına uygun sözlü ve sözsüz etkileşim kurar.

HB.2.1.4. Sınıf içi karar alma süreçlerine katılım sağlayabilme

- Sınıf içi karar alma süreçlerine katılır.
- Sınıf içi karar alma süreçlerine katkıda bulunur.
- Sınıf içi karar alma sürecini değerlendirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Arkadaşlık İlişkilerini Etkileyen Duygu, Düşünce ve Davranışlar
Güçlü ve Gelişime Açık Alanlar
İletişim Kuralları
Sınıf İçi Karar Alma Süreçleri

Anahtar Kavramlar

arkadaş, duygu, düşünce, davranış, güçlü ve gelişime açık alan, grup çalışması, iletişim, iş birliği, karar alma

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, öz değerlendirme formu, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin, arkadaşları ile tanıştığı ve temel duygularının farkında olduğu kabul edilmektedir.
Öğrencilerin, arkadaşlarıyla etkinlikler yaparak etkileşim içinde olduğu kabul edilmektedir.
Öğrencilerin sınıf ve okulunu tanıdığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere arkadaşlık ilişkilerini geliştirmeleri, kendilerini daha iyi tanımaları, sınıf ve okul ortamında etkili iletişim kurarak karar alma süreçlerine katılmaları için aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Arkadaşlık sizin için ne anlama geliyor?
- İlgi duyduğunuz alanlar nelerdir?
- Sınıfta ve okulda katıldığınız etkinlikler nelerdir?
- Sınıfta hangi kuralları arkadaşlarınızla birlikte oluşturduunuz?

Köprü Kurma Rol oynama, canlandırma gibi teknikler kullanılarak çeşitli olay ve durumlarda başkalarının hangi duyguları hissedebileceklerine yönelik etkinlikler yapılır. Öğrencilerin ilgi alanlarından yola çıkarak kendilerini geliştirmek istedikleri alana ilişkin görüş geliştirmeleri amacıyla cümle tamamlama, boşluk doldurma, eşleştirme gibi etkinlikler yapılır. Öğrencilere grup etkinliklerinde iletişim kurarken ya da karar alırken nelere dikkat ettiklerine ilişkin sorular sorulur.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.2.1.1

Öğrencilerden arkadaşlık ilişkilerini etkileyen duygu, düşünce ve davranışlarını düzenleyebilmeleri (**SDB1.2, SDB1.2.SB1, SDB1.2.SB3**) beklenir. Bunun için öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini etkileyen duygu, düşünce ve davranışları fark etmeleri (**a**) sağlanır. Öğrencilerden konu ile ilgili günlük yaşamlarında karşılaştıkları durumlara örnekler vermeleri (**E3.5**) istenir. Birkaç örnek olay sunularak öğrencilerden bu örnek olaylar karşısında arkadaşlık ilişkilerini etkileyen olumlu ve olumsuz duygu, düşünce ve davranışları listelemeleri beklenir. Bu süreçte sorular yardımıyla arkadaşlık ilişkilerini düzenlemeye ilişkin öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri (**E2.1**) sağlanır. Öğrencilerden arkadaşlık ilişkilerini etkileyebilecek duygu, düşünce ve davranışlarında gerekli değişiklikleri yapmaları (**b**) beklenir. Bu süreçte arkadaşlık ilişkilerini olumlu etkileyen duygu, düşünce ve davranışları geliştirme ya da olumsuz etkileyen duygu, düşünce ve davranışları terk etme gibi hususlar üzerinde durulur (**D15.1**). Bu konuda öğrencilerden arkadaşlarıyla duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir (**D4.1**). Bunun için konu ile ilgili insan ilişkilerinde yapıcı olmak (**D10.3**), duygu, düşünce ve davranışlarında kontrollü olmak (**D12.2**), kendisine saygı duymak (**D14.3**) gibi davranışlardan oluşan bir kontrol listesi hazırlanır. Öğrencilerin davranışlarını ve düşüncelerini değerlendirerek güçlü ve zayıf olduğu noktaları belirlemeleri sağlanır (**D10.1**). Davranışların gerçekleşme durumu öğrencinin kendisi tarafından günlük, haftalık vb. olarak kontrol listesine işaretlenir. Kontrol listesi belirli zaman aralıklarında öğretmen tarafından değerlendirilerek öğrencilere arkadaşlık ilişkilerini geliştirmeye yönelik uyarılar verilir.

HB.2.1.2

Öğrencilerden güçlü ve gelişime açık olduğu alanlar hakkında karar verebilmeleri (**KB3.1**) beklenir. Bunun için öğrencilerden güçlü ve gelişime açık oldukları alanlara ilişkin bilgi toplamaları (**a**) istenir. Kişisel özelliklerini tanıyarak öz saygılarının gelişmesi ve kendilerine saygı duymaları (**D14.2**) beklenir. Öğrencilere ülkemize katkı sağlamış, alanında tanınmış, tarihe geçmiş bilim insanı, sporcu, sanatçı gibi kişiler örnek olarak verilir. Bu kişilerin başarıları üzerinde durularak öğrencilerin de konu ile ilgili kendi amaçlarına ilişkin soru sormaları (**E3.8**) sağlanır. Öğrencilerden yakın çevresi ile yapılandırılmış görüşme yapmaları ya da konu ile ilgili ulaşabildikleri kitap, belgesel gibi kaynakları incelemeleri (**E3.4**), (**OB4.1**) beklenir. Öğrencilerden güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara ilişkin seçenekler (**b**) oluşturmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin bilim, spor, sanat gibi çeşitli alanlarda gösterdiği performanslara ilişkin öğrenci, öğretmen ve aile iş birliği ile bir liste hazırlanır. Öğrencilerin güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara karar verebilmeleri için seçenekler oluşturulur. Öğrencilerden güçlü ve gelişime açık olduğu alanlara ilişkin seçenekleri değerlendirmeleri (**c**) beklenir. Bunun için karar ve davranışlarına yönelik (**D3.3**) öz değerlendirme formu, kontrol listesi gibi araçlar kullanılır (**E1.4**). Öz değerlendirme formunda bilim, spor, sanat gibi konular ana başlık olarak ele alınır ve öğrencilerden bu alandaki merak, ilgi ve algıladıkları yetenek düzeylerini işaretlemeleri istenir.

HB.2.1.3

Öğrencilerden öğretmen ve arkadaşlarıyla etkili iletişim kurabilmeleri (**SDB2.1, SDB2.1.SB1, SDB2.1.SB2, SDB2.1.SB3**) beklenir. Bu süreçte öğrencilerden sınıfta, okulda ve oyun alanlarında öğretmeni ve arkadaşlarıyla iletişim kurarken dikkat edilmesi gerekenlere örnek vermeleri istenir. Öğrencilerden konu ile ilgili öğretmen ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri (**a**) istenir. Söz istemeden önce konuşan kişinin sözünü bitirmesini beklemek, konuşan kişi ile göz teması kurmak (**D14.1**) gibi temel dinleme kuralları hatırlatılır. Öğrencilerden öğretmen ve arkadaşlarıyla iletişim sürecinde duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri (**b**) beklenir. Bunu yaparken ses tonunu ayarlama, akıcı ve anlamlı cümleler kurma, dinleyici ile göz teması kurma gibi davranışların önemli olduğu vurgulanır (**D14.1**). Bu aşamada gösterip yaptırma, benzetim gibi teknikler kullanılır. Öğrencilerden öğretmen ve arkadaşlarıyla iletişim kurallarına uygun sözlü ve sözsüz etkileşim kurmaları (**c**) istenir. Etkili iletişim kurmaya yönelik örnek uygulamalar (**E1.5**) yapılır. Öğrencilerden iletişim kurarken nelere dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin sözlü ve sözsüz iletişim kurallarını listelemeleri istenir. Öğrencilerden öğretmen veya arkadaşlarının yerinde olsalardı (**E2.1**) iletişim kurma sürecinin nasıl olacağına ilişkin düşüncelerini ifade etmeleri istenir. Öğrencilerin iletişim sürecindeki davranışlarının değerlendirilmesi için gözlem formu kullanılabilir.

HB.2.1.4

Öğrencilerden sınıf içi karar alma süreçlerine katılabilmeleri (**SBAB5, SBAB5.1.SB2, SBAB5.1.SB3, SBAB5.1.SB4**) beklenir. Bunun için öğrencilerden sınıf ve okulla ilgili konularda karar alma süreçlerine katılmaları (**a**) ve sürece katkıda bulunmaları (**b**) istenir. Bu aşamada sınıf başkanı seçimi, sınıf kurallarının oluşturulması, oturma düzeninin belirlenmesi gibi tüm sınıfı ilgilendiren bir konuda karar almadan önce çoklu oylama, konuşma halkası, evet-hayır kartları gibi teknikler kullanılır. Öğrencilerin düşüncelerini arkadaşlarıyla açık bir şekilde (**E3.5**) paylaşmaları, farklı görüşler olabileceği ve bu görüşlere saygı duymaları gerektiği vurgulanarak hakkaniyetli davranışları (**D1.2**), sınıf ve okulla ilgili konularda farklı düşünceler üzerinde uzlaşmaları beklenir (**SDB2.2.SB2, SDB2.2.SB3**). Bunun gibi karar alma süreçlerinde öğrencilerin sorumluluk almaları (**E2.2**), kendilerini ifade ederken duygu, düşünce ve davranışlarında kontrollü olmaları (**D12.2**) ve başkalarının bakış açılarını anlamaları (**E2.1**) üzerinde durulur. Öğrencilerin sınıf içi karar alma sürecini değerlendirmeleri (**c**) beklenir. Öğrencilerden karar alma sürecinde kendisinin performansına ilişkin düşüncelerini öz değerlendirme formu kullanarak değerlendirmeleri (**D3.3**) istenir (**E1.4**). Bu öz değerlendirme formunda etkili iletişim kurma, iş birliği yapma, demokratik tutum sergileme gibi davranışlar yer alır. Öğrencilerden düşüncelerini derceli olarak puanlamaları istenir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrenciler, arkadaşlık ilişkilerinde karşılaşılabilecekleri problemlerin çözümüne yönelik önerilerde bulunabilir. Öğrencilerden güçlü ve gelişime açık oldukları alanlara ilişkin araştırma yapmaları istenebilir. İletişim kurma ve karar alma süreçlerinde grup çalışmalarını destekleyen etkinliklere yer verilebilir.
- Destekleme** Öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine yönelik rol oynama, düşünme sandalyesi gibi tekniklerle çeşitli etkinliklere yer verilebilir. Güçlü ve gelişime açık alanlarına ilişkin görsel ve işitsel materyaller kullanılarak süreç desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÖĞRENME ALANI: SAĞLIĞIM VE GÜVENLİĞİM

Bu öğrenme alanının içeriğini; sağlıklı büyüme ve gelişmeyi etkileyen etkenler, kişisel alan sınırlarını koruma, trafik işaret levhaları ve acil durumlarda yapılması gereken doğru davranışlar oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin sağlıklı bir yaşama dair temel yetkinliklerini ve güvenli bir ortamda yaşam becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E3.7. Sistematik Olma, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D8. Mahremiyet, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Trafik Güvenliği

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SDB2.1. İletişim

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.2.2.1. Sağlıklı büyüme ve gelişme ile alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme
- Sağlıklı büyüme ve gelişme için yapılması gerekenleri belirler.
  - Alışkanlıklarını belirler.
  - Sağlıklı büyüme ve gelişme ile alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi belirler.
- HB.2.2.2. Kişisel alanının sınırlarını koruyabilme
- HB.2.2.3. Temel trafik işaret levhalarını tanıyabilme
- HB.2.2.4. Acil bir durumda yetkililerle etkili iletişim kurabilme
- Acil bir durumu yetkililere ifade ederken dikkat edilmesi gerekenleri açıklar.
  - Acil bir durumda yetkililerin yönlendirmelerini dinlerken dikkat edilmesi gerekenleri açıklar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sağlıklı Büyüme ve Gelişmeyi Etkileyen Etkenler
Kişisel Alan Sınırlarını Koruma
Trafik İşaret Levhaları
Acil Durumlardaki Davranışlar

Anahtar Kavramlar

alışkanlıklar, kişisel alan, güvenlik, trafik işaret levhaları, acil durum

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; portfolyo, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, rol oynama, canlandırma, anekdot kaydı, kart gösterme tekniği, etkileşimli uygulamalar, öz değerlendirme formu, çalışma yaprağı vb. kullanılarak değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir. Öğrencilerden sınıf içi performans görevi olarak "resimli trafik işaret levhaları albümü" oluşturmaları istenebilir. Albümler; temel trafik işaret levha görsellerinin yer alması, levhaların anlamlarının doğru yazılmış olması gibi temel kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin sağlıklı büyüme ve gelişmenin önemini farkında olduğu kabul edilmektedir. Kişisel alanının sınırlarını belirleyebildiği kabul edilmektedir. Yaya ve yolcuların uyması gereken trafik kurallarına ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir. Acil durumlarda neler yapması gerektiğine ilişkin ön bilgilerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin sağlıklı büyüme ve gelişme ile alışkanlıkları arasındaki ilişkileri çözümlenmeleri, iletişim kurarken kişisel alan sınırlarını korumaları, kendi güvenliği için trafik kuralları ve acil durumlardaki davranışları geliştirmeleri amacıyla aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Sağlıklı büyüme ve gelişme için hangi alışkanlıklara sahip olmamız gerekir?
- "Kişisel alan" denildiğinde ne anlıyorsunuz?
- "Acil durum" denildiğinde aklınıza neler geliyor?

Öğrencilere sağlıklı büyüme ve gelişme ile ilgili zihin haritası yaptırılabilir. Öğrencilerden trafik kurallarını canlandırmaları istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden sağlıklı yaşamaya yönelik davranışlarına günlük hayattan örnekler vermeleri istenir. Kişisel alan sınırlarını nasıl belirledikleri ve bu alanı nasıl koruyabileceklerine yönelik düşüncelerini ifade etmeleri istenir. Günlük yaşamlarında karşılaştıkları trafik işaret levhalarına örnekler vermeleri istenir. Öğrencilerden acil bir durumda 1-1-2 Acil Çağrı Merkezini aradıklarında nasıl iletişim kurabileceklerine yönelik düşüncelerini ifade etmeleri istenir.

Öğrenme-Öğretme HB.2.2.1

Uygulamaları Öğrencilerin sağlıklı büyüme ve gelişme ile alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi çözümleyebilmeleri (**KB2.4**) beklenir. Sağlıklı büyüme ve gelişme için yapılması gerekenleri belirlemeleri (**a**) istenir. Öğrencilere konu ile ilgili görsel, animasyon, video, infografik gibi eğitici içerikler sunulur (**OB4.2**). Öğrencilerden sunulan içeriklerden sağlıklı büyüme ve gelişme için yapılması gerekenlere ilişkin elde ettikleri bilgileri listelemeleri ve alışkanlıklarını buna göre belirlemeleri (**b**) beklenir. Bunun için sağlıklı ve sağlıksız besinleri ayırt etmeleri (**D13.1**), temizlik, kişisel bakım, ağız ve diş sağlığı, uyku ve sporun sağlığa faydaları (**D13.2**) gibi konulardaki tutum ve davranışlarına yönelik öz değerlendirme yapmaları istenir. Öğrencilerden sağlığıyla ilgili kendilerine karşı görevlerini yerine getirmeleri (**D16.1**) beklenir. Bu konuda kişisel temizlik ve bakımına önem vermesi (**D18.1**), yaşadığı ortamın temizliğine dikkat ederek yaşadığı alanı temiz ve düzenli tutması (**D18.2**) beklenir. Bu süreçte konu ile ilgili davranışların yer aldığı bir öz değerlendirme formu ya da kontrol listesi kullanılır. Öğrencilerden sağlıklı büyüme ve gelişme ile alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi belirlemeleri (**c**) beklenir. Öğrencilere konu ile ilgili düşüncelerini ifade etmeleri için büyük grup tartışması, öğrenme halkası gibi teknikler kullanılarak etkinlikler yaptırılır. Bu etkinliklerle öğrencilerin insan sağlığını korumak için neler yapması gerektiğini bilmesi ve önemsemesi (**D13.4**) beklenir. Öğrencilerin uyku, beslenme, kişisel bakım, temizlik ve sporun sağlıklı büyüme ve gelişmeye etkilerini değerlendirmeleri (**E3.7**) beklenir. Süreç; eşleştirmeli, doğru-yanlış, kısa cevaplı gibi maddelerden oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir. Çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.2.2.2

Öğrencilerden kişisel alanının sınırlarını koruyabilmeleri (**KB1**) beklenir. Bunun için fiziksel temas sınırları, duygu, düşünce ve kişisel bilgilerin ne kadarının başkalarıyla paylaşılacağı gibi hususlarda kişisel alan sınırlarını korumanın önemini fark etmeleri istenir. Kavramsal karikatür, üç doğru ve bir yanlış gibi tekniklerle kişisel sınırları korumanın güvenlik açısından önemine yönelik etkinlikler yapılır. Öğrencilerden kişisel alan sınırlarını ihlal eden davranışları belirlemeleri ve kişisel alanını korumaları (**D8.1**) istenir. Kişisel bilgilerin gizliliğinin korunması için ne yapılması gerektiğini bilmeleri (**D8.2**) beklenir. Öğrencilerden yüz yüze veya çevrim içi ortamlarda kişisel alan sınırlarını korumaya yönelik uygun davranışlar göstermeleri beklenir. Kimlik, fotoğraf, adres, çevrim içi araçlarda kullanılan şifreler gibi kişisel bilgilerini paylaşmamaları, tanımadığı kimselerle iletişim kurmamaları, kişisel alanlarına istemedikleri birinin girmesine izin vermemeleri, bir kişinin davranışından rahatsızlık hissetme durumunda aile büyüğüne haber verme, ortamdan hızlıca uzaklaşma, yüksek sesle yardım isteme gibi durumlara yönelik (**E3.10**) düşüncelerini ifade etmeleri (**SDB2.1, SDB2.1.SB2**) sağlanır (**OB2.1**). Öğrencilere konu ile ilgili örnek olaylar sunulur. Öğrencilerden konuyu canlandırma, dön-konuş gibi tekniklerle sunmaları ve kişisel sınırlarını korumalarına yönelik çıkarımlar yapmaları istenir. Süreç sonunda öğrenciler anekdot kaydı ile değerlendirilebilir.

HB.2.2.3

Öğrencilerden temel trafik işaret levhalarını tanıyabilmeleri (**KB1**) beklenir. Bunun için temel trafik işaret levhalarını fark etmeleri istenir. Öğrencilere ışıklı işaret cihazı, yaya geçidi, okul geçidi, bisiklet yolu levhası gibi günlük hayatında karşılaşılabileceği temel trafik işaret levhalarına ait görselleri içeren kamu spotu, kısa film, broşür gibi materyaller sunulur. Öğ-

rencilerin belirtilen trafik işaret levhalarının anlamlarını fark etmeleri için soru-cevap, kart gösterme, trafik ışık kartları gibi teknikler kullanılarak çeşitli etkinlikler yaptırılır (**OB4.2**). Ayrıca öğrencilere sınıfta veya okul bahçesinde trafik işaret levhalarına ait görsellerin yer aldığı oyunlara ve etkileşimli uygulamalara yer verilir. Öğrencilerden temel trafik işaret levhalarını ifade etmeleri beklenir. Trafik işaret ve levhalarını bilmenin toplumsal kurallara uygun hareket etmelerini sağlayacağı ve bunun topluma karşı görevlerini yerine getirmek olduğu (**D16.2**) vurgulanır. Konu ile ilgili bilgi kartları hazırlamaları ya da resim çizerek temel trafik işaret levhalarının anlamlarını ifade etmeleri istenir. Öğrencilerden trafik işaret levhalarının gerekliliği ile ilgili görüşlerini paylaşmaları istenir. Öğrenciler trafik işaret levhalarının anlamlarına ilişkin eşleştirme, doğru-yanlış maddeleri gibi etkinliklerin yer aldığı etkileşimli uygulamalar ile değerlendirilebilir.

HB.2.2.4

Öğrencilerden acil bir durumda yetkililerle iletişim kurabilmeleri (**SDB2.1, SDB2.1.SB1, SD-B2.1.SB3**) beklenir. Acil bir durumda 1-1-2 Acil Çağrı Merkezi aranarak yardım alınabileceği bilgisi vurgulanır. Öğrencilerden acil bir durumu yetkililere ifade ederken dikkat edilmesi gerekenleri açıklamaları (**a**) istenir. Acil bir durumla karşılaşıldığında 1-1-2 Acil Çağrı Merkezi yetkilisi ile kurulacak iletişimde acil durumun türü, yeri, zamanı, etkilenen kişi sayısı gibi bilgilerin verilmesi üzerinde durulur. Yetkilinin sorduğu sorulara kısa ve net cevaplar vermenin ayrıca arama yapıldığında sakin kalmanın, sabırlı olmanın ve olumlu düşünmenin önemi vurgulanır (**D12.1**). Öğrencilerden acil bir durumda yetkililerin yönlendirmelerini dinlerken dikkat edilmesi gerekenleri açıklamaları (**b**) beklenir. Bu aşamada 1-1-2 Acil Çağrı Merkezi yetkilisinin sözünü kesmeden ve yetkili onay verinceye kadar iletişimi sonlandırmadan onun yönlendirmelerini etkin bir şekilde dinlemeleri üzerinde durulur. 1-1-2 Acil Çağrı Merkezinin gereksiz yere meşgul edilmemesi gerektiği vurgulanır. Gereksiz yere telefonun meşgul edilmesinin kendilerinin ya da başkalarının güvenliğini tehlikeye sokacağını fark etmeleri (**D16.2**) sağlanır. Bu sayede öğrencilerin toplumsal yaşamı düzenleyen kurallara uygun hareket etmesi (**D16.1**) üzerinde durulur. Öğrencilerden acil bir durumda iletişim kurmayı kolaylaştıran acil durum bilgi kartı hazırlamaları istenir. Öğrencilerden canlandırma, konuşma halkası gibi teknikler kullanarak konu ile ilgili çıkarımlar yapmaları beklenir. Süreç sonunda öğrenciler anekdot kaydı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerin sağlıklı büyüme ve gelişme ile ilgili araştırma yapmaları istenebilir. Öğrencilerden yüz yüze veya çevrim içi iletişimde dikkat edilmesi gerekenlerle ilgili sunum yapmaları istenebilir. Öğrencilerin yaşantılarından yola çıkarak özgün bir trafik işaret levhası tasarımları sağlanabilir. Acil durumlarda iletişime yönelik hikâye yazmaları beklenebilir.

Destekleme

Öğrencilere sağlıklı büyüme ve gelişmeye, yüz yüze veya çevrim içi iletişimde dikkat edilmesi gerekenlere yönelik çizgi film, animasyon, belgesel gibi eğitici içerikler izletilebilir. Öğrencilerden öğrendiği bir trafik işaret levhasını çizmeleri istenebilir. Sunulan acil durum örneğinden hareketle 1-1-2 Acil Çağrı Merkezi ile iletişim kurarken nelere dikkat edildiğine ilişkin bilgiler görsel ve işitsel materyallerle desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÖĞRENME ALANI: AİLEM VE TOPLUM

Bu öğrenme alanının içeriğini; ailenin önemi, nezaket ve görgü kuralları, öğrencinin görev ve sorumlulukları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin aile yaşantılarından yola çıkarak ailenin önemini yorumlayabilmeleri, toplumsal yaşamda nezaket ve görgü kurallarına uygun davranmaları, yakın çevrelerinde üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları günlük hayatlarına yansıtabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1.Temel Beceriler, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma

EĞİLİMLER E2.1. Empati

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** -

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D5. Duyarlılık, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.2.3.1. Ailenin önemini yorumlayabilme

- Ailenin önemine ilişkin verilen örnekleri inceler.
- Ailenin önemine ilişkin yaptığı çıkarımları kendi cümleleri ile ifade eder.

HB.2.3.2. Toplumsal yaşamda nezaket ve görgü kurallarına uygun davranabilme

HB.2.3.3. Yakın çevresinde üzerine düşen görev ve sorumlulukları günlük yaşamına yansıtabilme

- Yakın çevresinde üzerine düşen görev ve sorumluluklarını gözden geçirir.
- Yakın çevresinde üzerine düşen görev ve sorumluluklarına ilişkin çıkarımda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Ailenin Önemi
Nezaket ve Görgü Kuralları
Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları

Anahtar Kavramlar

aile, nezaket ve görgü kuralları, görev ve sorumluluk

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; performans görevi, bütüncül dereceli puanlama anahtarı, canlandırma, kontrol listesi, davranış takip çizelgesi, portfolyo gibi ölçme araçları kullanılarak değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir.

Öğrencilere ailenin önemiyle ilgili çıkarımlarını ifade edebilecekleri bir sınıf içi performans görevi verilebilir. Konu ile ilgili kısa bir yazı, hikâye, masal gibi bir ürün oluşturmaları istenebilir. Ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ailenin özellikleri, ailede uymaları gereken nezaket kuralları, ailede üzerine düşen görev ve sorumlulukları hakkında ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere ailenin önemi, nezaket ve görgü kurallarına uyabilme, üzerine düşen görev ve sorumluluklara uygun davranabilme ile ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- "Çekirdek ve geniş aile" denildiğinde ne anlıyorsunuz?
- Aile içinde dikkat ettiğiniz nezaket kuralları nelerdir?
- Aile içindeki görev ve sorumluluklarınız nelerdir?

Köprü Kurma

Öğrencilerden aileleriyle ilgili bir anıyı paylaşmaları; nezaket ve görgü kurallarına, görev ve sorumluluklarına ilişkin örnekler vermeleri istenir.

Öğrencilere günlük hayatta uymaları gereken nezaket ve görgü kurallarına ilişkin beyin fırtınası yaptırılır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.2.3.1

Öğrencilerden ailenin önemini yorumlayabilmeleri (**KB2.14**) beklenir. Bunun için ailenin önemine ilişkin verilen örnekleri incelemeleri (**a**) istenir. Konu ile ilgili görsel, hikâye, masal, çizgi film, animasyon gibi eğitici materyaller (**OB4.1**) sunularak ailenin önemine dikkat çekilir. Öğrencilerden ailenin önemine ilişkin yaptıkları çıkarımları kendi cümleleri ile ifade etmeleri (**b**) beklenir. Aile birliğinin korunmasında sevgi ve saygının önemi (**D2.1**) vurgulanır. Ailece geçirilen vakitlerin, aile büyüklerine gösterilen saygının aile içi iletişimi güçlendirme-deki önemi üzerinde (**D2.3**) durulur. Sunulan materyallerden yola çıkarak öğrencilerin konuşma halkası, vızıltı grupları, çember tartışma, istasyon gibi tekniklerle ailenin önemiyle

ilgili çıkarımlarını ifade etmeleri (**SDB2.2, SDB2.2.SB3**) sağlanır. Öğrencilere konu ile ilgili çıkarımlarını kısa bir yazı, hikâye, masal gibi bir ürün ile ifade edebilecekleri bir performans görevi verilir. Ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.2.3.2

Öğrencilerden toplumsal yaşamda nezaket ve görgü kurallarına uyabilmeleri (**KB1**) beklenir. Bunun için toplumsal yaşamda uyulması gereken nezaket ve görgü kurallarını ifade etmeleri istenir. Konu ile ilgili görüş geliştirme, pazar yeri, öğrenme halkası gibi teknikler kullanılarak çeşitli etkinlikler yaptırılır. Günlük yaşantılarında yakın çevreleriyle etkileşimde bulunurken iletişim kurmak, saygılı ve anlayışlı olmak, özür dilemeyi ve teşekkür etmeyi bilmek, gerekli yerlerde sıranın gelmesini beklemek (**E2.1**) gibi nezaket kuralları; ağızımızda yiyecek varken konuşmamak, çatal, kaşık, peçete kullanmak, sofraya beraber oturup beraber kalkmak gibi görgü kuralları (**SDB2.3, SDB2.3.SB3**) üzerinde durulur (**OB5.1**). Bu nezaket ve görgü kurallarına uyararak anlayışlı davranmanın (**D15.1**), insana ve topluma değer vermenin önemine vurgu yapılır (**D5.1**). Öğrencilere konu ile ilgili örnek olay, canlandırma, gösterim, rol oynama gibi tekniklerle çeşitli etkinlikler yaptırılır. Öğrencilerden toplumsal yaşamda uyulması gereken nezaket ve görgü kurallarına uygun davranışlar sergilemeleri beklenir (**D14.1**). Öğrencilerden yakın çevresindeki kişilerle etkileşimde bulunurken (**SDB2.1, SDB2.1.SB3**) nezaket ve görgü kurallarını sergilemeleri istenir. Öğrencilere nezaket ve görgü kurallarından oluşan günlük, haftalık kontrol listesi sunulur. Bu kontrol listeleri kullanılarak öğrencilerin konu ile ilgili davranışları değerlendirilebilir.

HB.2.3.3

Öğrencilerden yakın çevrelerinde üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları günlük yaşamlarına yansıtılabilmeleri (**KB2.15**) beklenir. Bunun için yakın çevrelerinde üzerlerine düşen görev ve sorumluluklarını gözden geçirmeleri (**a**) istenir. Öğrencilerin yaşantılarından ve örnek olaylardan yola çıkarak görev ve sorumluluklarla ilgili konuşmaları sağlanır. Toplumsal yaşamı düzenleyen kurallara uygun hareket etmelerinin topluma karşı görevlerini yerine getirmek olduğu (**D16.2**) vurgulanır. Bunun için üzerine düşen görev ve sorumlulukları zamanında ve eksiksiz yerine getirmeleri (**D16.3**) beklenir. Yakın çevrelerinde üzerlerine düşen görev ve sorumluluklarına ilişkin çıkarımlarda bulunmaları (**b**) beklenir. Beyin fırtınası, günlük tutma gibi çeşitli teknikler kullanılarak öğrencilerin konuya ilişkin çıkarımlar yapmaları (**SDB2.1, SDB2.1.SB3**) sağlanır. Öğrencilere görev ve sorumlulukların yer aldığı davranış takip çizelgesi sunulur. Öğrencilerden yaşamlarına yansıttıkları konu ile ilgili davranışları çizelgede belirtmeleri istenir. Süreç değerlendirmesi için bu çizelgeler öğrencilerin portfolyolarına dâhil edilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaşılabileceği sorunlara yönelik çözüm önerilerini "nezaket ve görgü kuralları", "görev ve sorumluluklar" temelinde ele almaları istenebilir. Öğrencilerden bir bireyin yerine getirmediği bir sorumluluğun hangi toplumsal sorun veya sorunlara yol açabileceğine yönelik tahminlerini yazmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilere ailenin önemini, nezaket ve görgü kurallarını, görev ve sorumluluklarını sözlü, yazılı ya da görsel olarak ifade etmelerini sağlayan dijital materyaller sunulabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÖĞRENME ALANI: YAŞADIĞIM YER VE ÜLKEM

Bu öğrenme alanının içeriğini; tarihî mekânlar ve doğal güzellikler, yaşadığı yerin yönetim birimleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yılları, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramların önemi oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin millî bilince ve manevi değerlere ilişkin farkındalık oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 28

ALAN BECERİLERİ SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma, SBAB7. Mekânsal Düşünme

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D14. Saygı, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.2.4.1. Yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzellikleri belirleyebilme
- Yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzellikleri fark eder.
  - Yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzelliklerin temel özelliklerini ifade eder.
- HB.2.4.2. Yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili kaynaklardan bilgi toplayabilme
- Yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili kaynaklardan bilgileri bulur.
  - Yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili bulduğu bilgileri kaydeder.
- HB.2.4.3. Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarına ait anıları yorumlayabilme
- Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarına ilişkin anıları inceler.
  - Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarına ilişkin anıları ifade eder.
- HB.2.4.4. Millî gün ve bayramların önemini yorumlayabilme
- Millî gün ve bayramlara ilişkin deneyimlerini paylaşır.
  - Millî gün ve bayramların önemini ifade eder.
- HB.2.4.5. Dinî gün ve bayramların önemini yorumlayabilme
- Dinî gün ve bayramlara ilişkin deneyimlerini paylaşır.
  - Dinî gün ve bayramların önemini ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tarihî Mekânlar ve Doğal Güzellikler
Yaşadığı Yerin Yönetim Birimleri
Mustafa Kemal Atatürk'ün Öğrencilik Yılları
Millî Gün ve Bayramların Önemi
Dinî Gün ve Bayramların Önemi

Anahtar Kavramlar

tarihî mekân, doğal güzellik, yönetim birimi, millî gün ve bayram, dinî gün ve bayram

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, yapılandırılmış röportaj, görüşme, çalışma yaprağı, rol oynama, canlandırma gibi ölçme araçları ve teknikleri kullanılarak değerlendirilebilir. Resim çizme, şiir yazma, canlandırma etkinlikleri kontrol listesiyle; şiir, şarkı, resim, afiş gibi ürünler ise dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir. Öğrencilere sınıf içi grup performans görevi verilebilir. Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan tarihî mekânlar ve doğal güzellikler ile ilgili topladıkları bilgileri afiş, poster, sunu gibi bir ürüne dönüştürmeleri istenebilir. Performans görevinin değerlendirilmesinde akran ve öz değerlendirme formları öğrencilere sunulabilir. Ürünün değerlendirilmesinde bilgilerin doğruluğu ve görsellerle desteklenmesi, mekânın tarihsel önemi gibi kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin yaşadığı yerin genel özelliklerini bildiği kabul edilmektedir.
Millî gün ve bayramlara ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.
Dinî gün ve bayramlara ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.
Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı hakkında ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.

- Ön Değerlendirme Süreci** Öğrencilere; yakın çevresinde bulunan tarihî mekânlara ve doğal güzelliklere, yaşadığı yerin yönetim birimlerine, Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik anlarına, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramların önemine ilişkin aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:
- Yakın çevrenizde ziyaret ettiğiniz tarihî mekânlar nelerdir?
  - Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ile ilgili neler biliyorsunuz?
  - Katıldığınız millî gün ve bayramlarda neler hissettiniz?
  - Katıldığınız dinî gün ve bayramlarda neler hissettiniz?

Köprü Kurma Öğrencilerin daha önce ziyaret ettikleri bir tarihî mekâna ya da doğal güzelliğe ilişkin deneyimlerini paylaşmaları istenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları HB.2.4.1

Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzellikleri belirleyebilmeleri (**SBAB7, SBAB7.6.SB1, SBAB7.6.SB2**) beklenir. Bunun için yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzellikleri fark etmeleri (**a**) istenir. Öğrencilere konu ile ilgili kısa film, belgesel, video gibi eğitici içerikler sunulur ya da sanal müze turu yaptırılır. Bu etkinlikler sırasında çevredeki tarihî mekânları ve doğal güzellikleri tanımanın ve korumanın önemi üzerinde durulur. Denizlerimizin ve ormanlarımızın doğal güzelliklerimiz olduğu vurgulanır. Müzelerin tarihî eserleri ve kültürel mirası korumadaki yeri ve bu eserleri koruma konusunda duyarlı olmanın gerekliliği üzerinde durulur (**D7.1**). Öğrencilerin konu ile ilgili soru sormaları teşvik edilir (**E3.8**). Yakın çevresindeki müze, cami, kale gibi tarihi mekânları ziyaret etmeleri ya da doğal bir güzelliğe yönelik gezi düzenlemeleri istenir. Bu süreçte çevresindeki tarihî mekân ve doğal güzelliklerden hareketle millî ve manevi değerlere sahip çıkmanın (**D19.3**) ve bunlara saygı duymanın (**D14.3**) önemi vurgulanır. Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzelliklerin temel özelliklerini ifade etmeleri (**b**) beklenir. Bu süreçte tarihî mekân ya da doğal güzelliklerin belirgin özelliklerini listelemeleri istenir. Gezilerden edindikleri bilgi ve deneyimlerini aktarabilecekleri grup performans görevi verilir (**SDB2.2, SDB2.2.SB4**). Topladıkları bilgileri afiş, poster, sunu gibi bir ürüne dönüştürmeleri istenir. Performans görevinin değerlendirilmesinde akran ve öz değerlendirme formları öğrencilere sunulabilir. Ürünün değerlendirilmesinde bilgilerin doğruluğu ve görsellerle desteklenmesi, mekânın tarihsel önemi gibi kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

HB.2.4.2

Öğrencilerden yaşadıkları yerin yönetim birimleri ile ilgili kaynaklardan bilgi toplayabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.2SB1, SBAB2.2SB3**) beklenir. Bunun için yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili kaynaklardan bilgileri bulmaları (**a**) istenir. Yapılandırılmış röportaj, görüşme, genel ağ araştırması gibi yöntemlerle çeşitli kaynaklardan yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili bilgi toplamaları istenir (**OB1.2, E1.5**). Öğrencilerin yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili bulunduğu bilgileri kaydetmeleri (**b**) beklenir. Öğrencilerden topladığı bilgileri yapılandırılmış görüşme formuna yazmaları ya da not almaları istenir. Süreç; eşleştirmeli, doğru-yanlış, kısa cevaplı gibi maddelerden oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir. Çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.2.4.3

Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarına ait anılarını yorumlayabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.5.SB1, SBAB2.5.SB2, SBAB2.5.SB4**) beklenir. Bunun için Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarına ait anıları incelemeleri (**a**) istenir. Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarındaki anılarına örnekler verilir veya bu anılarla ilgili video, animasyon gibi eğitsel içerikler izletilerek konu ile ilgili çıkarım yapmaları istenir (**OB4.2**). Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik yıllarına ait anılarını ifade etmeleri (**b**) beklenir. Atatürk'ün öğrencilik yıllarındaki başarılarından, azimli (**D3.1**) oluşundan,

söz ve davranışlarını açıkça ifade etmesinden, güvenilir bir öğrenci **(D6.2)** olduğundan bahsetmeleri istenir. Bunun için öğrencilerden içeriklerde verilen anılardan birini resim çizme, şiir yazma, canlandırma gibi etkinliklerle yorumlamaları istenir **(E2.1)**. Öğretmen tarafından oluşturulan kontrol listesi ile öğrencilerin ürünleri değerlendirilebilir. Bu form öğrencilerin portfolyolarına dâhil edilir.

HB.2.4.4

Öğrencilerden millî gün ve bayramların önemini yorumlayabilmeleri **(KB2.14)** beklenir. Millî gün ve bayramlara ilişkin deneyimlerini paylaşmaları **(a)** istenir. 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün millî gün olduğu; millî bayramlarımızın ise 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile 30 Ağustos Zafer Bayramı olduğu belirtilir. Konu ile ilgili deneyimlerini anlatmaları veya gösterim, canlandırma gibi tekniklerle sunmaları sağlanır. Millî gün ve bayramların önemini ifade etmeleri **(b)** beklenir. Millî gün ve bayramların kültürel mirasımız olduğu ve ona değer vermenin önemli olduğu **(D14.3)**, millî birlik ve beraberliği güçlendirmeye katkı sağladığı vurgulanır. Öğrencilerin millî gün ve bayramların önemini anlamalarını sağlamak için **(D19.2)** kültürümüzü yansıtan kutlamalar ve törenler ile ilgili video, kısa film, animasyon, hikâye ya da şiirler sunulur. Öğrencilerden millî gün ve bayramların önemine ilişkin şiir, şarkı, resim, afiş gibi özgün bir ürün oluşturmaları istenir **(OB1.3)**. Öğrencilerin hazırladıkları ürünler portfolyolarına dâhil edilir.

HB.2.4.5

Öğrencilerden dinî gün ve bayramların önemini yorumlayabilmeleri **(KB2.14)** beklenir. Dinî gün ve bayramlara ilişkin deneyimlerini paylaşmaları **(a)** istenir. Dinî günlerimizin Mevlit Kandili, Regaip Kandili, Miraç Kandili, Berat Kandili, Kadir Gecesi ve Aşure Günü olduğu; Ramazan ve Kurban Bayramı'nın ise dinî bayramlarımız olduğu belirtilir. Konu ile ilgili deneyimlerini anlatmaları veya rol oynama, canlandırma gibi tekniklerle sunmaları sağlanır. Dinî gün ve bayramların önemini ifade etmeleri **(b)** beklenir. Dinî gün ve bayramların; millî değerlerimiz olduğu ve insanların birbirlerini ziyaret ettikleri, misafirlerine ikramlarda buldukları **(D15.5)** önemli ve özel günler olduğu üzerinde durulur. Bu günlerin coşkuyla kutlandığını vurgulayan **(D19.2)** görsel, video, kısa film, animasyon, hikâye, şiir gibi içeriklere yer verilir. Dinî gün ve bayramların millî ve manevi değerlerimiz olduğu vurgulanarak öğrencilerden bu günlere saygı duymaları beklenir **(D14.3)**. Öğrencilerden dinî gün ve bayramların önemine ilişkin şiir, resim, afiş gibi özgün bir ürün oluşturmaları istenir **(OB1.3)**. Öğrencilerin hazırladıkları ürünler portfolyolarına dâhil edilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzelliklere ilişkin araştırma yapmaları, imkânlar dâhilinde ulaşabilecekleri bu mekânları aile büyükleri eşliğinde gezmeleri ve bu gezilerden edindikleri deneyimleri arkadaşları ile paylaşmaları istenebilir. Yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili kavram haritası oluşturmaları istenebilir. Ayrıca imkânlar dâhilinde ulaşabilecekleri bu mekânlara aile büyükleri eşliğinde ziyaret gerçekleştirerek yapılan çalışmalarla ilgili bilgi edinmeleri istenebilir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik anılarına, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramların önemine ilişkin bir senaryo yazmaları ve bu senaryoları sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzellikler ile ilgili resim yapmaları istenebilir. Öğrencilere yaşadığı yerin yönetim birimleri ile ilgili kavram haritası sunulabilir ve incelemeleri istenebilir.

Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrencilik anıları, millî gün ve bayramlar ile dinî gün ve bayramların önemi hakkında düşüncelerini ifade etmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. ÖĞRENME ALANI: DOĞA VE ÇEVRE

Bu öğrenme alanının içeriğini; hava olayları ve mevsimler, doğadan yararlanarak yön bulma, afetlere karşı alınacak önlemler ve kaynakları tasarruflu kullanma oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilere doğayı ve yaşadıkları çevreyi daha yakından tanıma, afetlere karşı farkındalık oluşturma, yön bulma becerilerini geliştirme, kaynakları tasarruflu kullanma gibi konularda rehberlik etmek amaçlanmıştır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.15. Yansıtma

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.5. Oyunseverlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** -

Değerler D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D17. Tasarruf, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.2.5.1. Hava olayları ve mevsimler arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme
- Hava olaylarının özelliklerini belirler.
  - Mevsimlerin özelliklerini belirler.
  - Hava olayları ve mevsimler arasındaki ilişkiyi belirler.
- HB.2.5.2. Doğadan yararlanarak yönünü belirleyebilme
- HB.2.5.3. Afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin bilgi toplayabilme
- Afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin bilgileri bulur.
  - Afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin bilgileri kaydeder.
- HB.2.5.4. Kaynakları tasarruflu kullanmanın önemini değerlendirebilme
- Kaynakları kullanırken davranışlarını gözden geçirir.
  - Kaynakları tasarruflu kullanmaya yönelik çıkarımlarda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hava Olayları ve Mevsimler
Doğadan Yararlanarak Yön Bulma
Afetlere Karşı Alınacak Önlemler
Kaynakları Tasarruflu Kullanma

Anahtar Kavramlar

hava olayları, mevsimler, ana yönler, doğada yön bulma, afet, kaynak, tasarruf

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, tablo, resimli grafik, çalışma yaprağı, kontrol listesi, drama, canlandırma, yapılandırılmış röportaj, öz değerlendirme formu araçları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin hazırlayacakları mevsim şeridi ise dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir.

Sınıf içi proje görevi olarak öğrencilerden afetler hakkında edinilen bilgilerin yer aldığı afiş, poster gibi ürünler hazırlamaları istenebilir. Konu ile ilgili araştırma yapmaları, ihtiyaç duyacağı materyalleri belirlemeleri ve bir planlama yaparak ürünlerini oluşturmaları istenebilir. Oluşturdukları ürünleri sınıfta sergilemeleri veya sunmaları beklenebilir. Ürünler bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin hava olaylarına ilişkin gözlemleri olduğu kabul edilmektedir.
Güneş ile ilgili ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.
Deprem, sel, yangın, heyelan, çığ gibi afetlerle ilgili ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.
Geri dönüşüme ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Doğayı ve yaşadıkları çevreyi daha yakından tanımaya, afetlere karşı farkındalık oluşturmaya, yön bulma becerilerinin güçlendirilmesine, kaynakların tasarruflu kullanımına yönelik öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- En çok hangi mevsimi seviyorsunuz? Neden?
- Güneş hangi yönden doğar, hangi yönden batar?
- "Önlem almak hayat kurtarır." sözü size ne ifade ediyor?
- Su ve elektrik gibi kaynaklar sınırsız mıdır?

Köprü Kurma Öğrencilere hava olayları ile ilgili gözlemlerine yönelik sorular sorulur.

Öğrencilerin doğadan yararlanarak yön bulma konusuna ilişkin Güneş'in gökyüzündeki konumunu gözlemlenmeleri sağlanır.

Öğrencilere afetlerle ilgili ön bilgileri hatırlatılarak afet tatbikatlarında nasıl davrandıkları ve neler hissettikleri hakkında fikirleri sorulur.

Öğrencilerin evlerinde elektrik ve su kullanırken nelere dikkat ettikleri üzerinde durulur.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.2.5.1

Öğrencilerden hava olayları ve mevsimler arasındaki ilişkiyi çözümleyebilmeleri (**KB2.4**) istenir. Öğrencilerin hava olayları (**a**) ve mevsimlerin (**b**) özelliklerini belirlemeleri beklenir. Konu ile ilgili görsel, belgesel, kısa film gibi eğitici içeriklerden yararlanır (**OB4.2**). Sunulan içeriklerden yola çıkarak mevsimlerin özelliklerini anlatmaları istenir (**OB2.1**). Öğrenciler konuya ilişkin soru sormaları için teşvik edilir (**E3.8**). Okulun yakın çevresine eğitsel gezi düzenlenerek öğrencilerin gözlem yapmaları sağlanır. Hava olayları ve mevsimler arasındaki ilişkiyi belirlemeleri (**c**) istenir. Öğrencilerden belirli bir saat, gün veya haftada hava durumu, sıcaklık, bulutluluk gibi hava olaylarına ait gözlem defteri veya günlük tutmaları istenir. Gözlem verilerini hava olayları için yağışlı, güneşli, rüzgârlı; mevsimler için kış, ilkbahar, yaz, sonbahar gibi belirli kriterlere göre incelemeleri beklenir. Bu süreçte çevrelerindeki doğa olaylarını daha iyi anlamaları için öğrenciler araştırmacı ve sorgulayıcı olmaya teşvik edilir (**D3.3**). Öğrencilerden topladıkları verilerden hareketle sınıftaki arkadaşlarıyla mevsim şeridi, tablo, çizelge, nesne grafiği gibi bir ürün oluşturmaları istenir. Hava olayları ile ilgili tablo, resimli grafik gibi ürünler hazırlamaları beklenir. Süreç; eşleştirmeli, doğru-yanlış, kısa cevaplı gibi maddelerden oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir. Çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB 2.5.2

Öğrencilerden doğadan yararlanarak yönünü belirleyebilmeleri (**KB1**) istenir. Nesnelerin konumuna göre ana yönleri fark etmeleri beklenir. Öğrencilere sınıfta veya okul bahçesinde nesnelerin konumuna dikkat ederek gözlem yapma görevi verilir. Sınıfta bir nesnenin yerini belirlemeleri ve bu nesnenin hangi yönde olduğunu ifade etmeleri için ana yönleri gösteren okların olduğu tabelalar sunularak öğrencilere rehberlik yapılır (**E1.1**), (**OB4.2**). Nesnelerin hangi yönde olduğunu belirlemeleri için küçük gruplar hâlinde çalışarak yön oku ve nesne eşleştirmesi görevi ile ana yönleri kavrama fırsatı verilir (**SDB2.2**, **SDB2.2.SB1**). Öğrencilerden doğadaki özelliklerin yön belirleme ile ilişkisini incelemeleri istenir. Fikir taraması, beyin fırtınası, konuşma halkası gibi tartışma tekniklerinden yararlanılarak Güneş'in konumu, yosun, karınca yuvası, Kutup Yıldızı gibi doğadaki özelliklerin yön belirleme ile ilişkisine dikkat çekilir. Öğrencilerin doğru ve güvenilir bilgiye ulaşma yollarını öğrenmeleri, çeşitli fikir ve yeni bilgilere açık (**D3.3**) olmaları üzerinde durulur. Bu süreçte görsel-işitsel materyaller sunularak öğrencilerin merak duymaları ve soru sormaları teşvik edilir (**SDB2.1**, **SDB2.1.SB2**), (**E3.8**). Öğrencilerin çevrelerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeleri ve doğadan yararlanarak yönlerini belirlemeleri sağlanır (**E1.5**). Konu ile ilgili eğitsel oyunlardan yararlanılarak öğrencilerin yön bulma becerilerini geliştirmeleri sağlanır. Sınıfta veya okul bahçesinde bir parkur oluşturularak öğrencilere belirli bir nesnenin bulunduğu yöne doğru yürüme görevi verilir. Güneş'in konumuna göre nesnelerin gölgelerinin düştüğü yön belirlenir. Bu oyunlar, öğrencilerin eğlenirken öğrenmelerine ve yön bulma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur (**E2.5**). Süreç boyunca gözlem formu kullanılarak değerlendirme yapılabilir. Bu form bir kontrol listesi şeklinde düzenlenebilir ve tüm öğrenciler için bir liste hazırlanabilir.

HB.2.5.3

Öğrencilerden deprem, sel, yangın, heyelan, çığ gibi afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin bilgi toplayabilmeleri (**KB2.6**) beklenir. Öğrencilerin afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin bilgileri bulmaları (**a**) istenir. Bunun için öğrencilere film, video, animasyon, infografik gibi eğitici içerikler sunulur. Tehlike avı, imdat yarışı gibi etkinlikler yaptırılır. Bu süreçte öğrencilerin afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin soru sormaları (**E3.8**) sağlanır. Öğrencilerden afet ve acil durum çantası, acil durum bilgi kartı hazırlamaları istenir (**D5.3**). Öğrencilerin afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin bilgileri kaydetmeleri (**b**) beklenir. Bu aşamada öğrencilerden konuya ilişkin edinilen bilgilerin yer aldığı afiş, broşür gibi ürünler hazırlamaları istenir. Süreç; eşleştirmeli, doğru-yanlış, kısa cevaplı gibi maddelerden oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir. Çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.2.5.4

Öğrencilerden kaynakları tasarruflu kullanmanın önemini değerlendirebilmeleri (**KB2.15**) beklenir. Evde ve okulda kaynakları kullanırken davranışlarını gözden geçirmeleri (**a**) istenir. Bu aşamada elektrik, su gibi kaynakların kullanımıyla ilgili soru-cevap, tek cümlelik özetler, bir dakikalık denemeler gibi tartışma teknikleri kullanılır. Kaynakları ihtiyaçları ölçüsünde kullanmanın önemine değinilerek kaynakların sınırsız olmadığına dikkat çekilir. Öğrencilere kaynakların tasarruflu kullanımı ile ilgili yapılandırılmış röportaj, gözlem yapma gibi görevler verilir. Öğrencilerden bu süreçte hangi kaynakların kullanıldığını not almaları istenir. (**E2.2**). Kaynakları tasarruflu kullanmaya yönelik çıkarımlarda bulunmaları (**b**) beklenir. Bu aşamada kaynakların tasarruflu kullanımına yönelik drama, canlandırma gibi etkinlikler gerçekleştirilir. Öğrencilerin kaynakları tasarruflu kullanarak israftan kaçınmaları (**E1.4**) ve israfın olası zararlarını fark etmeleri (**D17.2**) beklenir. Kaynak tasarrufuna yönelik plan yapmaları (**D17.1**) istenebilir. Kaynakları etkili şekilde kullanarak ailesine ve arkadaşlarına örnek olarak sahip olduklarının değerini (**D17.3**) bilmeleri sağlanır. Ülke varlıklarına sahip çıkmaları (**D19.3**) beklenir (**OB8.1**), (**SDB3.3**, **SDB3.3.SB5**). Ayrıca konu ile ilgili hikâye, örnek olay gibi metinlerden yola çıkılarak kaynakların tasarruflu kullanılması ile ilgili grup çalışmaları yapılır. Gruplar, tasarrufu teşvik eden poster, afiş gibi ürünler hazırlar ve sunar. (**SDB2.2**, **SDB2.2.SB1**). Ürünler, öğrenci portfolyosuna dâhil edilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden hava olayları ve mevsimlerin özellikleri ile ilgili resimli bilgi kartları hazırlamaları istenebilir.
Doğada yön bulma konusu ile ilgili kısa bir hikâye yazmaları istenebilir.
Afetlere karşı alınabilecek önlemlere ilişkin broşür hazırlayıp okul arkadaşlarına dağıtmaları istenebilir.
Kaynakların tasarruflu kullanımına yönelik araştırma yapmaları ve araştırma sonuçlarını vatanseverlik kavramı ile ilişkilendirerek sunmaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden hava olayları ve mevsimlerin özellikleri ile ilgili resim yapmaları istenebilir.
Öğrencilere doğadan yararlanarak yön bulmayla ilgili eğitici dijital oyunlar oynatılabilir.
Öğrencilerin afetlerle ilgili resimlere yönelik düşüncelerini ifade etmeleri sağlanabilir.
Öğrencilerden atık malzemelerden özgün ürünler oluşturmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. ÖĞRENME ALANI: BİLİM, TEKNOLOJİ VE SANAT

Bu öğrenme alanının içeriğini; bilim insanları ve bilime katkıları, teknolojik ürünlerin zaman içindeki değişimi, sanatın günlük yaşamdaki yeri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile sanatın günlük yaşamdaki yerini belirlemeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

KAVRAMSAL BECERİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri -

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D11. Özgürlük, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Görsel Sanatlar, Müzik

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.2.6.1. Bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik verilen kaynaklardan bilgi toplayabilme

- Bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik bilgileri bulur.
- Bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik bilgileri kaydeder.

HB.2.6.2. Günlük yaşamda kullanılan teknolojik bir ürünün zaman içerisindeki değişimini karşılaştırabilme

- Teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişimini belirler.
- Teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişiminin benzer ve farklı yönlerini listeler.

HB.2.6.3. Sanatın günlük yaşamdaki yerini belirleyebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bilim İnsanlarının Bilime Katkıları
Teknolojik Ürünlerin Zaman İçerisindeki Değişimi
Sanatın Günlük Yaşamdaki Yeri

Anahtar Kavramlar bilim, teknoloji, sanat

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; akran değerlendirme ve öz değerlendirme formu, performans görevi ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin hazırlayacakları tablo ve çizelgeler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir.

Öğrencilerden sınıf içi performans görevi olarak konu ile ilgili teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişimini gösterebilecekleri bir ürün oluşturmaları istenebilir. Ürünün değerlendirilmesinde söz konusu ürünün zaman içindeki değişimini gösteren görsellerin kullanılmış olması, zaman içindeki değişimin benzerlik ve farklılıkların vurgulanmış olması gibi kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bilim ve teknoloji hakkında temel düzeyde bilgiye sahip oldukları ve bazı teknolojik ürünleri kullandıkları kabul edilmektedir.
Resim, müzik gibi sanatsal çalışmalarını bildikleri ve bunlara katıldıkları kabul edilmektedir.
Sanat dallarına ilişkin ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere bilime, teknolojik ürünlere ve sanata ilişkin aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Bilimle ilgili merak ettikleriniz nelerdir?
- Kullandığımız teknolojik ürünlerin tasarım ve özelliklerinin zamanla değişmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Günlük yaşamda karşılaştığınız sanat eserleri nelerdir?

Köprü Kurma Öğrencilerden bilim insanlarına, kullandıkları teknolojik bir ürünün geçmişte nasıl olduğuna ve çeşitli sanat dallarından sanatçılara ilişkin örnekler vermeleri istenir.
Bilimin ve sanatın günlük hayattaki yerine ilişkin gazete haberleri incelenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.2.6.1

Öğrencilerden bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik verilen kaynaklardan bilgi toplayabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.2.SB1, SBAB2.2.SB3**) beklenir. Bilim insanları ve eserlerine yönelik kaynaklardan bilgileri bulmaları (**a**) istenir. Ali Kuşçu, Uluğ Bey, El-Cezerî, Jale İnan, Alper Gezeravcı, Vecihi Hürkuş, Afet İnan, Engin Arık, Fuat Sezgin, Cahit Arf, Halil İnalçık, Albert Einstein (Albirt Aynştayn), Marie Curie (Mery Köri), Thomas Edison (Tamıs Edison), Alexander Graham Bell (Aleksandır Grahem Bel) gibi bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik bilgilendirici metin, animasyon, belgesel, video gibi eğitici içerikler öğrencilere sunulur. Öğrencilerden bilim insanlarının sahip oldukları hangi özelliklerinin ve değerlerinin bu başarıları beraberinde getirdiğine yönelik araştırma yapmaları istenir (**D3.3**). Bilim insanlarının özelliklerinden azimli, kararlı (**D3.1, D11.2**), planlı olmaları, zamanı doğru şekilde kullanmaları (**D3.2**), doğru ve güvenilir bilgiyi ayırt etmeleri, üretken ve öz denetim sahibi olmaları üzerinde durulur. Öğrencilerden verilen kaynaklardan yararlanarak konu ile ilgili bilgi toplamaları istenir (**OB1.2**), (**E1.5**). Öğrencilerin bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik bilgileri kaydetmeleri (**b**) beklenir. Bunun için 5N1K, öğrenme galerisi gibi teknikler kullanılarak öğrencilerin bilim insanlarının bilime katkılarına yönelik çıkarım yapmaları sağlanır. Bilim insanlarının ülkelerin gelişimine katkıda bulunmalarının değerini (**D15.2**) bilmeleri üzerinde durulur. Öğrencilerden konu ile ilgili topladıkları bilgileri kullanarak poster, sunum gibi bir ürün oluşturmaları istenir. Ürünler, ürün değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

HB.2.6.2

Öğrencilerden günlük yaşamda kullanılan teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişimini karşılaştırabilmeleri (**KB2.7**) istenir. Teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişimini belirlemeleri (**a**) beklenir. Bunun için sınıfa geçmiş zamanlarda kullanılmış teknolojik araçlara yönelik örnekler sunulur ve bu ürünlerin zaman içindeki değişimi üzerinde durulur. Öğrencilere bilimsel gelişim için merak duygusunu kullanarak bu duygunun peşinden gitmeleri gerektiği (**D3.3**) vurgulanır. Ülkemizin geleceği için büyük önem taşıyan yerli ve milli teknolojilerimize örnekler verilir. Öğrencilerin bu gelişmelere yönelik düzenlenen sosyal sorumluluk ve toplum hizmeti çalışmalarında aktif görev almaya istekli (**D3.4**) olmaları beklenir. Bu çalışmalarda görev almanın ülkenin geleceğine sağlayacağı katkılar üzerinde durulur. Öğrencilerden teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişiminin benzer ve farklı yönlerini listelemeleri (**b**) istenir. Bu süreçte örnek olarak sunulan teknolojik ürünlerden birinin geçmişten günümüze değişim sürecinde benzer ve farklı olan özelliklerini tablo, çizelge, zaman kapsülü gibi tekniklerle listelemeleri istenir. Ürünler, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir ve öğrencilerin portfolyolarına dâhil edilir.

HB.2.6.3

Öğrencilerden sanatın günlük yaşamdaki yerini belirleyebilmeleri (**KB1**) istenir. Sanatın günlük yaşamdaki yerini incelemeleri beklenir. Bunun için geçmişten günümüze kültürümüzü yansıtan edebiyat, müzik, resim, ebru, tiyatro, sinema gibi farklı sanat dallarına yönelik görsel içerikli materyaller sunulur (**OB9.1**). Beyin fırtınası, sınıf korosu, tek cümlelik özetler gibi teknikler kullanarak günlük yaşamlarındaki sanat unsurlarını listelemeleri sağlanır. Öğrencilerden sanatın günlük yaşamdaki yerini ifade etmeleri beklenir. Bir sanat eserini incelerken, tiyatro izlerken, müzik dinlerken hissettikleri duyguları ve sanata yönelik düşüncelerini ifade etmeleri istenir (**D7.1**). Bir kuş sesindeki melodi, bir damlanın oluşturduğu desen gibi sanatın günlük yaşamdaki yansımalarına örnekler vermeleri beklenir. Konu ile ilgili duygu ve düşüncelerini içeren şiir, hikâye, resim veya ritim çalışmaları gibi etkinlikler yapmaları istenir. Süreç, yapılandırılmış grid ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin ilgi duydukları bilim dallarına ilişkin araştırma yapmaları sağlanabilir. Bilim insanları ve buluşlarına yönelik kutu oyunları tasarımları istenebilir. Öğrencilerden teknolojik bir ürünün değişim veya gelişim sürecini araştırarak sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden bilim insanlarının bilime katkılarını sözlü olarak ifade etmeleri istenebilir. Günlük yaşamında kullandığı teknolojik bir ürünün zaman içindeki değişimini gösteren görselleri sıraya koymaları istenebilir. Öğrencilerden sanatın günlük yaşamdaki yerini ifade eden bir şarkı söylemeleri istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

1. ÖĞRENME ALANI: BEN VE OKULUM

Bu öğrenme alanının içeriğini; kişisel gelişim, okuldaki hak ve sorumluluklar, çocuk hakları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin; kendilerini geliştirmek istedikleri alana ilişkin plan yapmaları, okuldaki hak ve sorumluluklarına uygun davranmaları, çocuk haklarını tanıtmak için fikirlerini eyleme dönüştürmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** SBAB5. Sosyal Katılım

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E2.2. Sorumluluk, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma, E3.11. Özgün Düşünme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** -

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.3.1.1. Kendini geliştirmek istediği alana ilişkin plan yapabilme

- Kendini geliştirmek istediği bir alanı belirler.
- Belirlediği alana ilişkin benzer deneyimleri inceler.
- Kendini geliştirmek istediği alana ilişkin yapılması gerekenlerle ilgili kısa ve uzun vadeli planlarını belirler.

HB.3.1.2. Okuldaki hak ve sorumluluklarına uygun davranabilme

HB.3.1.3. Çocuk haklarını tanıtmak için fikirlerini eyleme dönüştürebilme

- Çocuk haklarını tanıtmak için farkındalık projeleri geliştirir.
- Çocuk haklarını tanıtmak için farkındalık projelerini paylaşır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kişisel Gelişim
Okuldaki Hak ve Sorumluluklar
Çocuk Hakları

Anahtar Kavramlar iş birliği, hak, sorumluluk

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, gözlem formu, akran değerlendirme formu, portfolyo, yapılandırılmış röportaj ve görüşme araçları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden istenen kişisel gelişim günlüğü, hedef-zaman çizelgesi gibi ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir. Öğrencilerden çocuk haklarını tanıtmak için farkındalık projeleri geliştirmeleri istenebilir. Öğrencilerden proje tanıtım metni yazmaları ve projelerini sunmaları istenebilir. Proje çalışmaları ürün değerlendirme formu kullanılarak dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin güçlü ve gelişime açık olduğu yönlerinin farkında oldukları kabul edilmektedir. Öğrencilerin ailede üzerine düşen görev ve sorumluluklarını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere kendilerini geliştirmek istedikleri alana ilişkin plan yapmaları ve okuldaki hak ve sorumluluklarına uygun davranmaları ile ilgili aşağıdakilere benzer etkinlikler uygulanabilir:

- Öğrencilerden güçlü ve gelişime açık olduğu alanları listelemeleri istenebilir.
- Okuldaki görev ve sorumluluklarını öğrenme günlüğüne yazmaları istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden gelecekle ilgili hayallerini paylaşmaları istenir. Öğrencilere grup etkinliklerinde iş birliği yaparken nelere dikkat ettiklerine ilişkin sorular sorulur. Öğrencilere okuldaki hak ve sorumluluklarının neler olduğu sorulur.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

HB.3.1.1

Öğrencilerden kendilerini geliştirmek istedikleri alana ilişkin plan yapabilmeleri (**SBAB5, SBAB5.3.SB1, SBAB5.3.SB2, SBAB5.3.SB3**) beklenir. Kendilerini geliştirmek istedikleri bir alan belirlemeleri (**a**) sağlanır. Konu ile ilgili öz değerlendirme formu kullanarak hangi alanlarda kendilerini geliştirmek istediklerini belirlemeleri istenir (**E1.4**). Öğrencilerden belirlediği alana ilişkin benzer deneyimleri incelemeleri (**b**) beklenir.

Alanında tanınmış, tarihe geçmiş bilim insanı, sporcu, sanatçı gibi kişilerin başarı öykülerini araştırmaları istenir. Öğrencilerden başarı öykülerini araştırırken bu kişilerin başarılı olmalarında etkili olan, kararlı olmak (D11.2), kendi özelliklerini ve ihtiyaçlarını önemsemek, zayıf ve güçlü yönlerinin farkında olmak (D10.1) gibi davranışlar üzerinde durmaları beklenir. Öğrencilerden bu kişilerin emeklerine, başarılarına ve süreçteki fedâkarlıklarına yönelik (D14.3, D19.2) düşüncelerini belirtmeleri istenir. Benzer deneyimlerden yola çıkarak kendilerini geliştirmek istedikleri alana ilişkin yapmaları gerekenlerle ilgili kısa ve uzun vadeli planlar belirlemeleri (c) beklenir. Bu aşamada beyin fırtınası, fikir taraması gibi teknikler kullanılır. Öğrencilerden ürettikleri fikirlerden oluşan (E3.11) kişisel gelişim günlüğü, hedef-zaman çizelgesi gibi planlama yapabileceği bir ürün hazırlamaları istenir. Ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.3.1.2

Öğrencilerden okuldaki hak ve sorumluluklarına uygun davranabilmeleri (KB1) beklenir. Öğrencilerden okuldaki hak ve sorumluluklarını fark etmeleri istenir. Bunun için beyin fırtınası, görüş geliştirme gibi tekniklerle öğrencilerin konu ile ilgili görüşlerini paylaşmaları teşvik edilir (SDB2.1, SDB2.1.SB2). Öğrencilerin okuldaki hak ve sorumluluklarına ilişkin sormak istediklerini (E3.8) yapılandırılmış röportaj, görüşme gibi yöntemlerle öğretmen ya da okul yöneticilerine sormaları istenir. Grup çalışması yaparak elde ettikleri bilgilerle okuldaki hak ve sorumluluklarına ilişkin bir liste hazırlamaları sağlanır. Bu süreçte haklarını bilip korumanın (D1.1), sorumluluklarını yerine getirmenin (D16.2) her bireyin görevi olduğu üzerinde durulur (OB6.3). Öğrencilerin okuldaki hak ve sorumluluklarına uygun davranışlar sergilemeleri beklenir. Öğrencilerden okulda uygulamak istedikleri bir proje için öneri sunmalarına ve sosyal etkinliklerle ilgili isteklerini ifade etmelerine yönelik çalışmalar yapılır. Öğrencilerin bu proje ve sosyal etkinlik çalışmalarında görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri istenir. Öğrencilerin okuldaki hak ve sorumluluklarına uygun davranışları içeren günlük, haftalık vb. çizelgeler öğretmen tarafından hazırlanabilir ve öğrencilerin bu çizelgeleri doldurmaları istenebilir. Ayrıca öğrencilerden konu ile ilgili kendi davranışlarını öz değerlendirme formuyla değerlendirmeleri de istenebilir.

HB.3.1.3

Öğrencilerden çocuk haklarını tanıtmak için fikirlerini eyleme dönüştürebilmeleri (SBAB5, SBAB5.5.SB1, SBAB5.5.SB2) beklenir. Çocuk haklarını tanıtmak için farkındalık projeleri geliştirmeleri (a) istenir. Öğrencilere Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de yer alan haklara yönelik örnekler sunulur (OB6.3). Öğrencilere sahip oldukları haklara ilişkin görüş geliştirme, fikir paylaşma, öğrenme halkası gibi tekniklerle çeşitli etkinlikler yaptırılır. Küçük gruplar oluşturularak konu ile ilgili farkındalık projesi hazırlama görevi verilir. Öğrencilerin görev paylaşımı yapmaları (SDB2.2, SDB2.2.SB1) istenir. Bu süreçte öğrencilerden düşüncelerini arkadaşlarıyla açık bir şekilde (E3.5) paylaşmaları (SDB2.2, SDB2.2.SB2), farklı düşünceler üzerinde uzlaşmaları beklenir (SDB2.2, SDB2.2.SB3). Bunun gibi süreçlerde öğrencilerin sorumluluk almaları (E2.2), kendilerini ifade ederken duygu, düşünce ve davranışlarında kontrollü olmaları (D12.2) üzerinde durulur. Öğrencilerden görev paylaşımına uygun olarak görevlerini yerine getirmeleri (D3.4, D16.3) istenir. Süreç boyunca grup çalışmasında yardımlaşmanın (D4.1) ve dayanışmanın (D20.2) önemine vurgu yapılır (SDB2.2, SDB2.2.SB4). Öğrencilerden çocuk haklarını tanıtmak için geliştirdikleri farkındalık projelerini paylaşmaları (b) beklenir. Proje tanıtım metni yazmaları ve projelerini sunmaları istenir. Öğrencilerin proje çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden kendilerini geliştirebilmek için araştırma yapmaları istenebilir. Gelecek yaşamlarına yönelik hayalleri ile ilgili bir sunum hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden okuldaki hak ve sorumluluklarına ilişkin sunum, duyuru bülteni gibi özgün bir ürün oluşturmaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden kendilerini geliştirebilmek için hayallerine ilişkin resim yapmaları istenebilir. Okuldan beklentilerine ilişkin alternatif görüşlerini yansıtabilecekleri bir istek kutusu hazırlamaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÖĞRENME ALANI: SAĞLIĞIM VE GÜVENLİĞİM

Bu öğrenme alanının içeriğini; sağlığı koruma, güvenliği tehdit eden durumlar ve trafik kuralları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin; sağlığını korumanın, güvenliğine dikkat etmenin, trafik kurallarına uymanın önemini anlamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.8. Sorgulama, KB2.20. Sentezleme

EĞİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.10. Eleştirel Bakma, E3.11. Özgün Düşünme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
Değerler D8. Mahremiyet, D13. Sağlıklı Yaşam, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Trafik Güvenliği

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SDB2.1. İletişim

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.3.2.1. Sağlığını korumaya yönelik davranışlarını düzenleyebilme

- Sağlığını korumaya yönelik davranışları fark eder.
- Sağlığını korumak için uygun olmayan davranışlarında değişiklik yapar.

HB.3.2.2. Güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştığında yapması gerekenleri sorgulayabilme

- Güvenliğini tehdit eden durumları belirler.
- Güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştığında yapması gerekenler hakkında soru sorar.
- Güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştığında yapması gerekenler hakkında bilgi toplar.
- Güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştığında yapması gerekenler hakkında çıkarım yapar.

HB.3.2.3. Trafik kurallarına uymanın önemine ilişkin özgün ürünler oluşturabilme

- Trafik kurallarına uymanın önemini belirler.
- Trafik kurallarına uyma ile güvenliği arasında ilişki kurar.
- Trafik kurallarına uymanın önemine ilişkin özgün bir ürün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sağlığı Koruma
Güvenliği Tehdit Eden Durumlar
Trafik Kuralları

Anahtar Kavramlar

sağlık, güvenlik, trafik kuralları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gösteri, rol oynama, yapılandırılmış röportaj, görüşme gibi teknikler kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden istenen afiş, broşür, özgün bir metin ve slogan yazma gibi ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir. Öğrencilerden sınıf içi performans görevi olarak sağlığını korumanın önemine yönelik hikâye, şiir, şarkı gibi özgün bir ürün oluşturmaları istenebilir. Ürününü oluşturabilmek için ihtiyaç duyacağı materyalleri belirlemeleri ve bu materyalleri getirmeleri istenebilir. Öğrencilerden oluşturdukları ürünleri sınıfta sergilemeleri veya sunmaları istenebilir. Ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin sağlıklı büyüme ve gelişme, yüz yüze ve çevrim içi ortamlarda kişisel alan sınırlarını koruma ve temel trafik işaret levhaları ile ilgili ön bilgilerinin olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Sağlıklı büyüme ve gelişme ile alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi içeren kısa cevaplı maddelerin olduğu çalışma kâğıdı yaptırılabilir. Öğrencilerden yüz yüze ve çevrim içi ortamlarda kişisel alan sınırları ile ilgili üç doğru ve bir yanlış gibi teknikler kullanarak bildiklerini paylaşmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden sağlığını koruma, kendini güvende hissettiği durumlar ve trafik kurallarının önemi ile ilgili örnekler vermeleri istenir. "Temel trafik işaret levhaları ve trafik kurallarının olmadığı bir ortamda neler olabilir?" sorusundan yola çıkarak beyin fırtınası tekniği uygulanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.3.2.1

Öğrencilerden sağlığını korumaya yönelik davranışlarını düzenleyebilmeleri (**SDB1.2, SDB1.2.SB1, SDB1.2.SB3**) beklenir. Sağlığını korumaya yönelik olan davranışlarını fark etmeleri (**a**) istenir. Bunun için öğrencilere konuya ilişkin örneklerin yer aldığı görsel, animasyon, karikatür, video gibi eğitici içerikler sunulur (**OB4.1**). Öğrencilerden sunulan içerikler hakkında fikirlerini paylaşmaları ve sağlığını koruma ile ilgili davranışlarını değerlendirmeleri istenir (**E1.4**). Bunun için günlük tutma gibi etkinlikler yaptırılır (**D16.3**). Öğrencilerden sağlığını korumak için uygun davranışlar sergilemeleri (**b**) beklenir. Uyku düzeni, yeterli ve dengeli beslenme, ağız ve diş sağlığı, mevsimine göre giyinme, kişisel bakım ve temizliğe dikkat etme konuları üzerinde durulur (**D13.4, D18.2**). Bu konular hakkında araştırma yapmaları istenir. Ulaştıkları bilgileri kullanarak hikâye, şiir, şarkı gibi özgün bir ürün hazırlamaları ve ürünlerini sergilemeleri veya sunmaları istenir. Ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.3.2.2

Öğrencilerden güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştığında yapmaları gerekenleri uygulayabilmeleri (**KB2.8**) beklenir. Bunun için akran baskısı, yüz yüze ve çevrim içi ortamlarda kişisel alan ihlali gibi güvenliğini tehdit eden durumları belirlemeleri (**a**) ve bu durumlarla karşılaştıklarında yapmaları gerekenler hakkında soru sormaları (**b**) istenir. Öğrencilere konu ile ilgili örnek olay, çalışma yaprağı gibi materyaller sunulur. Verilen örnek olaylar üzerinden beyin fırtınası, büyük grup tartışması gibi teknikler kullanılarak öğrencilerden konu ile ilgili sorular sormaları istenir (**E3.10**). Öğrencilerden güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştıklarında yapmaları gerekenler hakkında bilgi toplamaları (**c**) istenir. Öğrencilere konu ile ilgili kısa film, kamu spotu gibi eğitici materyaller sunulur. Öğrencilerden sunulan materyallerden elde ettikleri bilgileri not etmeleri istenir. Konu ile ilgili bir uzman sınıfa davet edilerek öğrencilere bilgilendirme yapması istenebilir. Öğrencilerden güvenliğini tehdit eden bir durumla karşılaştıklarında yapmaları gerekenler hakkında çıkarımda bulunmaları (**ç**) beklenir. Öğrencilerden konu ile ilgili elde ettikleri bilgilere dayalı olarak güvenliğini tehdit eden durumlarda yapılması gerekenlere yönelik örnekler sunmaları istenir. Bu aşamada özellikle güvenliğini tehdit eden bir kişi veya durumdan uzaklaşma, yüksek sesle yardım isteme, ailesine haber verme, çevrim içi ortamlarda tanımadığı kişilerle konuşmama gibi davranışlar üzerinde durulur (**D8.2, D8.4**). Öğrencilerden bu durumları gösteri, rol oynama, pandomim gibi tekniklerle canlandırmaları istenir. Afiş, broşür gibi ürünler hazırlamaları (**SDB2.1, SDB2.1.SB2**) ve bu ürünleri öğrenme galerisinde sergilemeleri istenir. Ürünlerin değerlendirilmesinde bütüncül dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

HB.3.2.3

Öğrencilerden trafik kurallarına uymanın önemine ilişkin özgün ürünler oluşturabilmeleri (**KB2.20**) beklenir. Trafik kurallarına uymanın önemini belirlemeleri (**a**) istenir. Yakın çevresindeki kişilerle konu ile ilgili yapılandırılmış görüşme, röportaj gibi çalışmalar yapmaları beklenir. Trafik kuralları ile ilgili yazılı veya görsel kaynaklar sunulur. Öğrencilerden trafik kurallarının önemi hakkında işbirlikli öğretim, altı şapkalı düşünme gibi tekniklerle tartışmaları istenir. Öğrencilerin trafik kurallarına uyma ile güvenlik arasında ilişki kurmaları (**b**) ve trafik kurallarına uymanın önemine ilişkin özgün bir ürün oluşturmaları (**c**) beklenir. Öğrencilerden toplumsal yaşamı etkileyen (**D16.2**) trafik kurallarının güvenlik ile ilişkisini anlatan özgün bir metin yazma, slogan oluşturma gibi çalışmalar yapmaları ve bunları paylaşmaları istenir (**E3.11**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir ve öğrencilerin portfolyolarına dâhil edilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden sağlığını koruma ile ilgili araştırma yapmaları ve araştırma raporu hazırlamaları istenebilir.
Trafik kurallarına uyulmadığı takdirde neler olabileceğine ilişkin özgün bir sunum hazırlamaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrencilerden sağlığını koruma ve güvenliğini tehdit eden durumlar ile ilgili örnekler vermeleri istenebilir.
Öğrenme süreci oyunlaştırılarak trafik kurallarının önemi vurgulanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÖĞRENME ALANI: AİLEM VE TOPLUM

Bu öğrenme alanının içeriğini; aile ve toplumun özellikleri, yardımlaşma ve toplumsal yaşamda meslekler oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin aile ve toplum arasındaki ilişkiyi çözümlenmeleri, yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için fikirlerini eyleme dönüştürmeleri ve mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemini yorumlamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** SBAB5. Sosyal Katılım

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri -

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D9. Merhamet, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB3. Finansal Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

HB.3.3.1. Aile ve toplum arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme

- Ailenin özelliklerini belirler.
- Toplumun özelliklerini belirler.
- Aile ve toplum arasındaki ilişkiyi belirler.

HB.3.3.2. Yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için fikirlerini eyleme dönüştürebilme

- Yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için farkındalık projeleri geliştirir.
- Yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için geliştirdiği farkındalık projelerini paylaşır.

HB.3.3.3. Mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemini yorumlayabilme

- Mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemine ilişkin verilen örnekleri inceler.
- Mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemine ilişkin yaptığı çıkarımları kendi cümleleri ile ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Aile ve Toplum
Yardımlaşma
Toplumsal Yaşamda Meslekler

Anahtar Kavramlar

aile, toplum, yardımlaşma, meslek

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; rol oynama, canlandırma, çengel bulmaca, sözcük avı, performans görevi ve portfolyo kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden hazırlayacakları zincir kavram haritası, kavram ağı, resimli bilgi kartları gibi ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir. Öğrencilere yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için sosyal sorumluluk projesi hazırlama görevi verilebilir. Öğrencilerden proje tanıtım metni yazmaları ve projelerini sunmaları istenebilir. Proje çalışmaları ürün değerlendirme formu kullanılarak dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ailenin önemi hakkında ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir. Toplumsal yaşamda nezaket ve görgü kurallarına uygun davranışlar sergiledikleri kabul edilmektedir. Yakın çevresinde üzerine düşen görev ve sorumlulukları günlük yaşamlarına yansıtılabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere birey, aile ve toplum arasındaki ilişki, meslekler, toplumsal yaşamdaki hak ve sorumluluklar ile ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Ailenin toplumdaki yeri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
- Çevrenizde yardıma ihtiyacı olan insanların yaşamlarını kolaylaştırmak için neler yapabilirsiniz?
- Gelecekte hangi meslek alanında çalışmak istersiniz? Neden?

Köprü Kurma

Öğrencilerden aileleri ya da arkadaşları ile katıldıkları tiyatro, sinema gibi sosyal etkinliklerle ilgili deneyimlerini paylaşmaları istenir. Öğrencilerden ilgi duydukları mesleklere örnekler vermeleri istenir.

Öğrenme-Öğretme HB.3.3.1**Uygulamaları**

Öğrencilerden aile ve toplum arasındaki ilişkiyi çözümleyebilmeleri (**KB2.4**) beklenir. Ailenin (**a**) ve toplumun (**b**) özelliklerini belirlemeleri istenir. Bunun için görseller, eğitici içerikler gibi materyaller kullanılarak öğrencilerin ailenin ve toplumun özelliklerini belirlemeleri sağlanır (**OB4.1**). Ailenin topluma karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi, akrabalık, komşuluk ve mahalle ilişkilerinin, toplum üzerindeki etkisi gibi hususlar üzerinde durulur (**D11.3**). Öğrencilerden aile ve toplum arasındaki ilişkiyi belirlemeleri (**c**) beklenir. Aile içinde israftan kaçınmanın, bilinçli tüketici davranışları sergilemenin, vergi vermenin ülke ekonomisine ve toplum düzenine etkileri üzerinde durulur (**D16.2**), (**OB3.3**, **OB6.1**). Aile ve aile birliğinin toplumda önemli bir yeri olduğu vurgulanır (**D2.1**). Bu aşamada zincir kavram haritası, kavram ağı gibi ürünler oluşturmaları istenebilir ve bunlar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ürünler, öğrencilerin portfolyolarına dâhil edilir.

HB.3.3.2

Öğrencilerden yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için fikirlerini eyleme dönüştürebilmeleri (**SBAB5**, **SBAB5.5.SB1**, **SBAB5.5.SB2**) beklenir. Yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için farkındalık projeleri geliştirmeleri (**a**) istenir. Bunun için öğrencilere yardıma ihtiyacı olan yaşlı, özel gereksinimli bireyler vb. ile ilgili şefkatli olma, sabırlı ve anlayışlı davranmaya (**D9.2**) yönelik örnek olaylar sunulur. Bu aşamada kavram karikatürleri, düşünme deneyleri gibi teknikler kullanılarak konuya dikkat çekilir. Öğrencilerin canlandırma, rol oynama gibi yöntemlerle yardıma ihtiyacı olan bireylerle empati yapmaları sağlanır (**E2.1**). Öğrencilere konu ile ilgili grup çalışmaları yaptırılarak sosyal sorumluluk projesi hazırlama görevi verilir. Öğrencilerden görev paylaşımı yapmaları (**SDB2.2**, **SDB2.2.SB1**) istenir. Düşüncelerini arkadaşlarıyla açık bir şekilde (**E3.5**) paylaşmaları (**SDB2.2**, **SDB2.2.SB2**), farklı düşünceler üzerinde uzlaşmaları beklenir (**SDB2.2**, **SDB2.2.SB3**). Bunun gibi süreçlerde öğrencilerin sorumluluk almaları (**E2.2**), kendilerini ifade ederken duygu, düşünce ve davranışlarında kontrollü olmaları (**D12.2**) üzerinde durulur. Öğrencilerden görev paylaşımına uygun olarak görevlerini yerine getirmeleri (**D3.4**, **D16.3**) istenir. Süreç boyunca grup çalışmasında yardımlaşmanın (**D4.1**) ve dayanışmanın (**D20.2**) önemine vurgu yapılır (**SDB2.2**, **SDB2.2.SB4**). Öğrencilerden yardıma ihtiyacı olan bireylerin yaşamını kolaylaştırmak için geliştirdikleri farkındalık projelerini paylaşmaları (**b**) beklenir. Proje tanıtım metni yazmaları ve projelerini sunmaları istenir. Projeler ürün değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

HB.3.3.3

Öğrencilerden mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemini yorumlayabilmeleri (**KB2.14**) beklenir. Mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemine ilişkin verilen örnekleri incelemeleri (**a**) istenir. Meslekler ile ilgili belgesel, çizgi film gibi eğitici içerikler (**OB4.1**) sunularak öğrencilerin çeşitli meslekleri tanımaları sağlanır. Koşullar uygunsa okul-veli iş birliği yapılarak çeşitli meslek sahibi velilerin sınıfa gelmeleri ve mesleklerine ilişkin bilgi vermeleri istenir (**D6.1**). Öğrencilerin mesleklerin önemine ilişkin merak (**E1.1**) ettiklerini sormaları teşvik edilir. Öğrencilere rol oynama, canlandırma, 5N1K gibi tekniklerden yararlanılarak mesleklerin önemi ile ilgili etkinlikler yaptırılır. Öğrencilerden mesleklerin toplumsal yaşamdaki önemine ilişkin yaptığı çıkarımları kendi cümleleri ile ifade etmeleri (**b**) beklenir. Öğrencilerden konu ile ilgili resimli bilgi kartları hazırlamaları ve projelerini sunmaları istenir. Süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrencilerden gelecekteki mesleklere ilişkin araştırma yapmaları istenebilir. Yardıma ihtiyacı olan kişilere yardım etmek için akran öğretimini destekleyen etkinliklere yer verilebilir.

Destekleme

Ailenin önemi, meslekler, yardımlaşma ile ilgili dijital materyallerle süreç desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÖĞRENME ALANI: YAŞADIĞIM YER VE ÜLKEM

Bu öğrenme alanının içeriğini; tarihî mekân ve doğal güzellikler, Türkiye'nin yönetim şekli, Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri, millî birlik ve beraberlik oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin millî bilince ve ülke varlıklarının önemine ilişkin farkındalık oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

KAVRAMSAL BECERİLER KB1. Temel Beceriler, KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.6. Analitik Düşünme, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri -

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.3. Sosyal Farkındalık

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.3.4.1. Yakın çevresindeki tarihî mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının önemini fark edebilme
- HB.3.4.2. Ülkemizin yönetim şekli ile ilgili kaynaklardan bilgi toplayabilme
- Ülkemizin yönetim şekli ile ilgili kaynaklardan bilgileri bulur.
  - Ülkemizin yönetim şekli ile ilgili bulunduğu bilgileri kaydeder.
- HB.3.4.3. Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özelliklerini çözümleyebilme
- Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özelliklerini belirler.
  - Mustafa Kemal Atatürk'ün başarılarını belirler.
  - Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri ile başarıları arasında ilişki kurar.
- HB.3.4.4. Millî birlik ve beraberliğimizin toplum hayatına katkılarını açıklayabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tarihî Mekân ve Doğal Güzellikler
Ülkemizin Yönetim Şekli
Mustafa Kemal Atatürk'ün Kişilik Özellikleri
Millî Birlik ve Beraberlik

Anahtar Kavramlar

tarihî mekân, doğal güzellik, yönetim şekli, kişilik özellikleri, birlik ve beraberlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; yapılandırılmış grid, performans görevi, portfolyo ve çalışma yaprağı, anı defteri kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin hazırlayacakları metin, şiir, hikâye, broşür, poster, kavram haritası, balık kılçığı, anı defteri gibi ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özelliklerini çözümleyebilme çıktısının değerlendirilmesi için sınıf içi performans görevi verilebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri ile başarıları arasındaki ilişkiyi gösteren görsel bir ürün hazırlamaları istenebilir. Ürünler, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin, yakın çevresinde bulunan tarihî mekânlara ve doğal güzelliklere ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ve öğrencilik yıllarına ait ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir. Millî bayramlarda yaşadığı duygulardan hareketle millî birlik ve beraberliğin önemine ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tarihî mekân ve doğal güzellikler, Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri ve başarıları ile ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Yakın çevrenizde bulunan tarihî mekânlar hakkında neler biliyorsunuz?
- “Doğa bekçi ile değil sevgi ile korunur.” sözü ne ifade etmektedir?
- Mustafa Kemal Atatürk'ü başarılı yapan özellikleri neler olabilir?
- Millî birlik ve beraberlik hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Köprü Kurma

Öğrencilerden yakın çevrelerinde bulunan tarihî mekân ve doğal güzellikler hakkında bildiklerini anlatmaları istenir.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ile ilgili anılarını paylaşmaları istenir.

Öğrencilere Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ve öğrencilik yıllarındaki bilgilerden yola çıkarak onun kişilik özellikleri hakkında sorular sorulur. Millî birlik ve beraberliğin toplum hayatına katkılarına ilişkin düşüncelerini ifade etmeleri istenir.

Öğrenme-Öğretme HB.3.4.1**Uygulamaları**

Öğrencilerden yakın çevresindeki tarihî mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının önemini fark edebilmeleri **(KB1)** beklenir. Yakın çevresindeki müze, cami, kale gibi tarihi mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının önemine ilişkin **(D5.2)** verilen örnekleri incelemeleri istenir. Denizlerimizin ve ormanlarımızın korunmasının önemi üzerinde durulur. Bunun için öğrencilere tarihî mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının **(D19.3)** önemini vurgulayan kısa film, belgesel gibi eğitici içerikler sunulur ve bunlarla ilgili sorular sorulur. Öğrencilerden tarihî mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının önemine ilişkin görüşlerini ifade etmeleri ve merak ettikleri **(E1.1)** durumlarla ilgili sorular sormaları **(E3.8)** istenir. Bunun için istasyon, öğrenme galerisi gibi teknikler kullanılır. Yakın çevresindeki tarihî mekân ve doğal güzelliklerin korunmasının önemine ilişkin duyarlı davranma **(D15.2)**, ülke varlıklarına sahip çıkma **(D19.3)** gibi durumlara örnekler vermeleri beklenir. Öğrencilerden konu ile ilgili metin, hikâye, poster gibi ürünler oluşturmaları ve bu ürünleri sunmaları istenir. Ürünler, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilerek öğrencilerin portfolyolarına dâhil edilir.

HB.3.4.2

Öğrencilerden ülkemizin yönetim şekli ile ilgili kaynaklardan bilgi toplayabilmeleri **(SBAB2, SBAB2.2.SB1, SBAB2.2.SB3)** beklenir. Ülkemizin yönetim şekli ile ilgili kaynaklardan bilgileri bulmaları **(a)** istenir. Bu süreçte yönetim konusunda merak uyandırıcı sorular sorulur **(E1.1)**. Öğrencilerden ülkemizin yönetim şekli olan cumhuriyet ile ilgili çeşitli araçlarla bilgi toplamaları ve topladıkları bilgileri arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir **(SDB1.1, SDB1.1.SB1)**. Öğrencilerin ülkemizin yönetim şekli ile ilgili bulduğu bilgileri kaydetmeleri **(b)** beklenir. Bu süreçte ülkemizin yönetim şekli olan cumhuriyetin önemi vurgulanır **(D19.4)**, **(OB6.1)**. Öğrencilerden ülkemizin yönetim şekli ile ilgili topladıkları bilgileri; kavram haritası, balık kılıcı gibi teknikler kullanarak ifade etmeleri istenir. Süreç; doğru-yanlış, eşleştirme, boşluk doldurma gibi maddelerden oluşan çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir. Çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

HB.3.4.3

Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özelliklerini çözümlayebilmeleri **(KB2.4)** beklenir. Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özelliklerini **(a)** ve başarılarını **(b)** belirlemeleri istenir. Atatürk'ün kişilik özelliklerini ve milletimiz ile birlikte elde ettiği başarılarını ön plana çıkaran söz, fotoğraf, anı ve belgesellerden yararlanılarak öğrencilerin konuya ilişkin çıkarım yapmaları sağlanır **(SDB2.3, SDB2.3.SB1)**. Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri ile başarıları arasındaki ilişkileri belirlemeleri **(c)** beklenir. Bu süreçte Atatürk'ün ileri görüşlülüğü, çalışkanlığı, analitik düşünme becerisine **(E3.6)** sahip olması, azimli ve kararlı olması **(D11.2, D3.1)**, **(E1.3)** gibi özellikleri ile başarıları arasında ilişki kurmaları sağlanır. Öğrencilerin Atatürk'ün adaletli **(D1.3)**, doğru ve güvenilir **(D6.2)**, olumlu bakış açısına sahip, çözüm odaklı olmak **(D12.1)** gibi kişilik özellikleri ile başarıları arasındaki ilişkiye yönelik çıkarımlarda bulunmaları sağlanır. Bu süreç, yapılandırılmış grid tekniği ile değerlendirilebilir. Öğrencilerden sınıf içi performans görevi olarak kavram veya zihin haritası gibi teknikleri kullanarak konuyla ilgili bir ürün oluşturmaları istenir. Ürünler; Atatürk'ün birçok kişilik özelliklerini barındırması, kişilik özellikleri ile başarıları arasındaki ilişkinin kurulması, görsellerle desteklenmesi gibi temel kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.3.4.4

Öğrencilerden millî birlik ve beraberliğimizin toplum hayatına katkılarını açıklayabilmeleri **(KB1)** beklenir. Bunun için millî birlik ve beraberliğimizi güçlendiren olayları fark etmeleri istenir. Millî gün ve bayramlar, millî takımların katıldığı müsabakalar, yerli ve millî teknolojik gelişmeler, afet ve acil durumlarda toplumun birlik ve beraberlik içinde olduğu olaylara ilişkin belgesel, kısa film gibi eğitici içerikler izletilir. Bu süreçte öğrencilerden konu ile ilgili

soru sormaları **(E3.8)** istenir. Sorulara verilen cevaplardan hareketle toplum olarak beraber hareket etmenin toplumun sevgi ve dayanışma bağlarını güçlendirdiği vurgulanır **(D15.2)**. Bireylerin vatandaş olarak toplumun değerli bir parçası olduğu **(OB9.1)** ve toplumun gelişiminde önemli bir rol oynadığı üzerinde durulur. Millî ve manevi değerlere duyarlı davranmanın toplumda bireyler arasında karşılıklı saygı anlayışının gelişmesine katkı sağlayacağı vurgulanır **(D14.3)**. Atalarının başarılarını takdir etmek, şehit ve gazilere saygı göstermek, millî bayramların ve anma günlerinin önemini bilmek gibi hususlarda etkinlikler yaptırılarak öğrencilerin millî kimliğini tanımaları **(D19.2)** ve toplumda millî bilincin oluşmasına katkı sağlamaları beklenir. Bunun için öğrencilere bir şehit yakını ya da gaziye ziyaret etme, millî bayram ve anma günlerinde tören hazırlıklarına katılma, millî takımın katıldığı bir müsabakayı sınıf olarak birlikte izleme, sosyal sorumluluk projeleri geliştirme gibi etkinlikler yaptırılır **(D20.4)**. Öğrencilerden süreçte yaşadıkları bu deneyimleri ve deneyimler sonucunda birlik ve beraberlik içinde olmanın toplumsal hayata katkılarına ilişkin görüşlerini anı defterlerine yazmaları istenir. Hazırlanan anı defterleri, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

- Zenginleştirme** Öğrencilerden yakın çevresindeki tarihî mekânlar hakkında sözlü tarih çalışması yapmaları istenebilir.
Doğal güzelliklerle ilgili resimli broşürler hazırlamaları istenebilir.
Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri hakkında araştırma yapmaları istenebilir.
Millî birlik ve beraberliğimizin toplumsal hayata katkılarına yönelik okul gazetesi hazırlamaları istenebilir.
- Destekleme** Öğrenciler, yakın çevresindeki tarihî mekânların ve doğal güzelliklerin korunmasının önemini fark etmeleri için dijital materyallerle desteklenebilir.
Ülkemizin yönetim şekli ve Mustafa Kemal Atatürk'ün kişilik özellikleri ile ilgili görsel ve işitsel materyallerle desteklenebilir.
Öğrencilerden millî birlik ve beraberliğin önemini anlatan resim, şiir, kısa öykü gibi bir ürün oluşturmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. ÖĞRENME ALANI: DOĞA VE ÇEVRE

Bu öğrenme alanının içeriğini; doğadaki varlıkların insan yaşamı için önemi, kroki kullanarak konum belirleme, afet öncesi, sonrası ve sonrasında yapılması gereken doğru davranışlar ile çevresel sürdürülebilirlik konuları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerde doğadaki varlıkların insan yaşamındaki önemine, kroki kullanmaya, afetlere ve çevresel sürdürülebilirliğe yönelik farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ**

SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma, SBAB7. Mekânsal Düşünme

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.5. Sınıflandırma, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

-

Değerler

D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D9. Merhamet, D14. Saygı, D17. Tasarruf, D18. Temizlik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.3.5.1. Doğadaki varlıkların insan yaşamı için önemini yorumlayabilme
- Doğadaki varlıkların insan yaşamındaki gerekliliğine dair örnekleri inceler.
  - Doğadaki varlıkların insan yaşamına etkisini kendi cümleleri ile ifade eder.
- HB.3.5.2. Krokiyi kullanarak bulunduğu yerin konumunu algılayabilme
- Krokiyi kullanarak bulunduğu yerin konumunu belirler.
  - Bulduğu yerin konumsal görselleştirmesini yapar.
- HB.3.5.3. Afetlere yönelik yapılması gerekenleri sınıflandırabilme
- Afetlere yönelik yapılması gerekenleri afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gerekenler olarak ayırt eder.
- HB.3.5.4. Çevresel sürdürülebilirliğe yönelik kaynaklardan bilgi toplayabilme
- Çevresel sürdürülebilirliğe yönelik kaynaklardan bilgileri bulur.
  - Çevresel sürdürülebilirliğe yönelik bulduğu bilgileri kaydeder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Doğadaki Varlıkların İnsan Yaşamındaki Önemi
Kroki Kullanma
Afet Öncesi, Sırası ve Sonrasında Yapılması Gerekenler
Çevresel Sürdürülebilirlik

Anahtar Kavramlar

doğadaki varlıklar, kroki, yön, afet, çevre, sürdürülebilirlik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma yaprağı, tanılayıcı dallanmış ağaç, kontrol listesi, gözlem formu ve performans görevi araçları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden hazırlayacakları afiş, poster, broşür, kavram haritası, zihin haritası gibi ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir. Öğrencilere sınıf içi grup performans görevi verilebilir. Öğrencilerden doğal varlıkların insan yaşamına etkisi hakkında afiş veya poster hazırlamaları istenebilir. Ürünler; konuyla ilgili olması, görsellerle desteklenmesi gibi temel kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin doğadan yararlanarak yönlerini belirleyebildikleri kabul edilmektedir. Afetlere karşı alınması gereken önlemlere ilişkin ön bilgileri olduğu kabul edilmektedir. Kaynakları tasarruflu kullanmanın önemine yönelik çıkarımda bulunabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere doğadaki varlıkların insan yaşamındaki önemi ve yönler ile ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Doğadaki varlıkların insan yaşamına katkıları nelerdir?
- Sınıf arkadaşınıza, evinizin yerini nasıl tarif edersiniz?

Köprü Kurma

Öğrencilere meyve ve sebzelerin yetiştiği yerler; masa, sıra, dolap gibi eşyaların hangi maddeden yapıldığı gibi sorular yöneltilerek doğadaki varlıkların günlük hayatımızdaki yeri fark ettirilir. Öğrencilerden evlerinden okula gelirken kullanabilecekleri en uzun ve en kısa yolu anlatmaları istenir. Afetlerle ilgili ön bilgileri hatırlatılır. Aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Afetler hakkında neler biliyorsunuz?
- Doğayı korumak için neler yapılabilir?

Öğrenme-Öğretme HB.3.5.1**Uygulamaları**

Öğrencilerden doğadaki varlıkların insan yaşamı için önemini yorumlayabilmeleri (**KB2.14**) istenir. Öğrencilerden doğadaki varlıkların insan yaşamındaki gerekliliğine dair örnekleri incelemeleri (**a**) beklenir. Koşullar uygunsa doğa yürüyüşü düzenlenir. Öğrencilere meşe palamudu, kozalak, yaprak gibi doğadan örnekler toplama görevi verilir. Toplanan örneklerle koleksiyon yapmaları istenebilir. Öğrencilerden gözlemlerine ilişkin merak ettikleri (**E1.1**) konular hakkında sorular sormaları istenir. Bu süreçte öğrencilerden doğayı ve canlıları korumanın önemini tartışmaları istenir (**D14.3**). Doğadaki varlıklarla ilgili belgesel, kısa film, animasyon, video gibi eğitici içerikler sunulur (**OB4.1**). Doğadaki varlıkların insan yaşamındaki rolünü anlatan hikâye, örnek olay gibi içerikler paylaşarak öğrencilerin doğayı sevmeye yönelik çıkarımda bulunmaları sağlanır (**D9.3**). Ülkemizin doğal unsurlarını korumanın kendi görev ve sorumlulukları arasında olduğunu açıklamaları istenir. Öğrencilerin doğadaki varlıkların insan yaşamına etkisini kendi cümleleri ile ifade (**b**) etmesi sağlanır. Öğrencilerden doğadaki varlıkların insan yaşamındaki etkisini anlatan bir senaryo hazırlayıp canlandırmaları (**SDB2.2, SDB2.2.SB3**) istenir. Öğrencilere doğadaki varlıkların çeşitliliğini gözleme, doğadaki varlıkları korumanın ekosistem açısından önemini ifade etme becerilerini geliştiren etkinliklere yer verilir. Süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir. Bu form bir kontrol listesi şeklinde düzenlenir. Konuyla ilgili grup performans görevi verilir. Öğrencilerden doğadaki varlıkların insan yaşamı için önemi ile ilgili afiş, poster, resim gibi bir ürün hazırlamaları istenir. Ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.3.5.2

Öğrencilerden kroki kullanarak bulunduğu yerin konumunu algılayabilmeleri (**SBAB7, SBA-B7.1.SB1, SBAB7.1.SB2**) beklenir. Kroki kullanarak bulunduğu yerin konumunu belirlemeleri (**a**) istenir. Bunun için önce sınıfta sonra okul bahçesinde bulunan nesnelerin konumlarını belirlemeleri istenir. Bu nesnelerin yönlerini ifade edebilmeleri için öğrencilere, ana ve ara yönleri işaret eden okların olduğu tabelalar gösterilir. Öğrencilerden dijital oyunlar gibi çevrim içi araçlar kullanarak nesnelerin konumlarını işaretlemeleri istenir (**E1.4**), (**D3.4**). Öğrencilerden bulunduğu yerin konumsal görselleştirmesini yapmaları (**b**) istenir. Bu aşamada öğrencilere grup çalışması yaptırılır (**SDB2.2, SDB2.2.SB3**). Gruplardan yön bilgilerini kullanarak okulun yakın çevresinin krokisini çizmeleri istenir (**OB4.4**). Öğrencilerden krokideki yerleri; renkli kâğıt, pul, boncuk gibi malzemelerle göstermeleri beklenir. Ayrıca çizdikleri krokide bir nesnenin ana ve ara yönlere göre konumunu belirten kısa notlar yazmaları ve hazırladıkları krokileri sunmaları istenir. Sürecin değerlendirilmesinde ürün değerlendirme formu kullanılır. Ürünler, yakın çevredeki yerlerin konumunun belirlenmesi, yön bilgilerinin doğru verilmiş olması gibi temel kriterleri içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.3.5.3

Öğrencilerden afetlere yönelik yapılması gerekenleri sınıflandırabilmeleri (**KB2.5**) beklenir. Öğrencilerin konu ile ilgili fikirlerini paylaşmaları için konuşma halkası, fikir taraması gibi tekniklerle etkinlikler yaptırılır. Deprem, yangın, sel, heyelan ve çığ gibi afet durumlarına yönelik soru sormaları (**E3.8**) teşvik edilir. Öğrencilerden afetlere yönelik yapılması gerekenleri afet öncesi, sırası ve sonrası olarak ayırt etmeleri beklenir. Öğrencilere afet öncesi yapılması gereken hazırlıklarla ilgili kısa film, animasyon gibi eğitici içerikler izletilir. Öğrencilerden olası afet durumları için ailesi ile birlikte afet eylem planı ve acil durum bilgi kartları hazırlamaları istenir. Afet ve acil durum çantasının önemi vurgulanarak çantanın içinde bulunması gerekenlerle ilgili öğrencilerin fikirlerini paylaşmaları sağlanır.

Öğrencilerden afet ve acil durum çantası hazırlamaları istenir. Afet simülasyonları, deprem ve yangın tatbikatları gibi uygulamalarla öğrencilere afet sırasında yapılması gerekenlerle ilgili bilgiler sunulur (D5.5). Afet sırasında doğru davranışların sergilenmesine yönelik çök-kapan-tutun gibi uygulamalar yaptırılır (E1.4). Öğrencilerden sınıfta ve evlerinde tehlike avı gibi etkinlikler ile olası riskli alanları belirlemeleri istenir (OB4.1). Afet eylem planını uygulama, afet ve acil durum toplanma alanına ulaşma, yetkililere bilgi verme gibi önemli konulara yönelik kısa film, animasyon, video gibi eğitici içerikler izletilir. Öğrencilerden afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gerekenlerin yer aldığı afiş, poster gibi ürünler hazırlamaları istenir. Süreç, tanılayıcı dallanmış ağaç tekniği ile değerlendirilebilir.

HB.3.5.4

Öğrencilerden çevresel sürdürülebilirliğe yönelik kaynaklardan bilgi toplayabilmeleri (SBAB2.2, SBAB2.2.SB1, SBAB2.2.SB3) beklenir. Çevresel sürdürülebilirliğe yönelik kaynaklardan bilgileri bulmaları (a) istenir. Bu süreçte varsa yakın çevrelerinde güneş panelleri, çevre dostu araçlar, yeşil çatılar hakkında görüş geliştirme, beyin fırtınası gibi tekniklerle öğrencilerin fikirlerini ifade etmeleri sağlanır. Kısa film, belgesel, animasyon gibi eğitsel içerikler sunulur ve öğrencilerden bilgi toplamaları istenir (OB4.1). Öğrencilere çevresel sürdürülebilirlikle (D18.3) ilgili kısa hikâye, senaryo yazma gibi görevler verilir. Bu görevlerde çevresel sorunlara ve bu sorunların çözüm önerilerine vurgu (D5.2) yapmaları istenir. Öğrencilerden çevresel sürdürülebilirliğe yönelik ulaştıkları bilgileri kaydetmeleri (b) istenir. Bu amaçla elde ettikleri bilgilerden tablo, afiş, broşür, kavram haritası, zihin haritası gibi ürünler hazırlamaları istenir. Kaynakların doğru kullanımına ve tasarruf (D17.2, D19.3) konularına değinilerek bir sunum hazırlamaları sağlanır (OB8.1). Sürecin değerlendirilmesinde çevresel sürdürülebilirlikle ilgili bilgi ve görsellerin yer aldığı eşleştirmeli maddelerden oluşan çalışma yaprakları kullanılabilir. Süreç sonunda çalışma yaprakları öğrenci portfolyolarına dâhil edilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden doğadaki varlıkların insan yaşamındaki önemine ilişkin resimli bilgi kartları hazırlamaları istenebilir. Kroki kullanarak konum belirleme konusuna yönelik evlerinin bulunduğu çevrenin krokisini çizmeleri istenebilir. Öğrendikleri bilgilerden hareketle navigasyonların nasıl çalıştığı ile ilgili araştırma yapmaları istenebilir.

Destekleme Doğadaki varlıkların insan yaşamındaki etkisine yönelik resim çizmeleri veya şarkı söylemeleri istenebilir. Kroki kullanarak konum belirleme ile ilgili eğitici dijital oyunlar oynatılabilir. Afet durumunda yapılması gerekenlerle ilgili görsel ve işitsel materyaller kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. ÖĞRENME ALANI: BİLİM, TEKNOLOJİ VE SANAT

Bu öğrenme alanının içeriğini; bilimsel ve teknolojik gelişmelerin insan hayatına etkisi, sanatçıların sanata katkıları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin bilimsel ve teknolojik gelişmelerin günlük yaşama etkisini anlamaları, sanatçıların sanata katkılarına yönelik verilen kaynaklardan bilgi toplamaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.4. Çözümleme, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri -

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D13. Sağlıklı Yaşam, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DISİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Görsel Sanatlar, Müzik

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- HB.3.6.1. Bilimsel gelişmelerin günlük yaşama etkisini yorumlayabilme
- Bilimsel gelişmelerin günlük yaşama etkisini inceler.
  - Bilimsel gelişmelerin günlük yaşama etkisini ifade eder.
- HB.3.6.2. Teknolojik gelişmelerin günlük yaşama etkisini çözümleyebilme
- Teknolojik gelişmelerin günlük yaşama etkisini belirler.
  - Teknolojik gelişmelerle günlük yaşam arasında ilişki kurar.
- HB.3.6.3. Sanatçıların sanata katkılarına yönelik verilen kaynaklardan bilgi toplayabilme
- Sanatçıların sanata katkılarına yönelik bilgileri bulur.
  - Sanatçıların sanata katkılarına yönelik bilgileri kaydeder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bilimsel Gelişmelerin Günlük Yaşama Etkisi
Teknolojik Gelişmelerin Günlük Yaşama Etkisi
Sanatçıların Sanata Katkıları

Anahtar Kavramlar

bilim, teknoloji, sanat

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; yapılandırılmış grid, portfolyo, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden hazırlayacakları görsel kavram haritası, kolaj, broşür gibi ürünler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Bütüncül değerlendirme için tüm öğrenme çıktılarından oluşan bir izleme testi uygulanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bilim insanları ve bilime katkılarına yönelik ön bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Günlük yaşamda kullanılan teknolojik ürünler ve bu ürünlerin zaman içindeki değişimi hakkında bilgilere sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile sanatın günlük hayata etkileri hakkında aşağıdakilere benzer sorular sorulabilir:

- Bilimsel gelişmelerin önemi hakkında düşünceleriniz nelerdir?
- Geçmişte kullanılan teknolojik ürünler nelerdir?
- İnsanlar hayal güçlerini ifade ederken sanat dallarından nasıl yararlanırlar?

Köprü Kurma

Öğrencilerden bilimsel ve teknolojik gelişmelere yönelik örnekler vermeleri istenir. Sınıf veya okul ortamında bir sanat eseri örneği sunularak eserin üzerinde bulunan desenler ile ilgili konuşulur. Öğrencilerin ilgi duyduğu resim, müzik gibi sanat dallarından sanatçılar ve eserleri tanıtılır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

HB.3.6.1.

Öğrencilerden bilimsel gelişmelerin günlük yaşama etkisini yorumlayabilmeleri (**KB2.14**) beklenir. Bunun için bilimsel gelişmelerin günlük yaşama etkisini (**a**) incelemeleri istenir. Geçmişte tedavisi olmadığı düşünülen birçok hastalığın günümüzde tedavisinin bulunması, afetlere karşı erken uyarı sistemleri gibi bilimsel gelişmelere örnekler verilir. Bu bilimsel çalışmaları yürüten kişilerin amaçlarının toplumsal sorunların çözümünde sorumluluk üstlenerek toplumsal gelişime katkı sağlamak (**D16.2**) olduğu vurgulanır. Bilimsel gelişmelerin insan hayatına etkileri hakkında öğrencilere kitap, dergi, afiş gibi çeşitli kaynaklardan bilgiler sunulur. Öğrenciler bilimsel gelişmelerin insan hayatına etkisi ile ilgili soru sormaları (**E3.8**) teşvik edilir. Öğrencilerden bilimsel gelişmelerin günlük yaşama etkisini ifade etmeleri (**b**) istenir (**OB1.3**). Bunun için küçük gruplar hâlinde çalışarak istasyon, öğrenme galerisi

gibi tekniklerle ulaştıkları bilgileri ürüne dönüştürmeleri istenir (**SDB2.2, SDB2.2.SB2**). Bu süreçte öğrencilerin aktif rol almaları (**D3.4**) sağlanır. Her grup kendi çalışmasını sınıfta bir alanda sergiler ve diğer grupların çalışmalarını inceler. Grupların çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

HB.3.6.2

Öğrencilerden teknolojik gelişmelerin günlük yaşama etkisini çözümlayebilmeleri (**KB2.4**) beklenir. Teknolojik gelişmelerin günlük yaşama etkisini belirlemeleri (**a**) istenir. Bu aşamada eğitim, ulaşım, iletişim vb. alanlarda kullanılan teknolojik gelişmeler animasyon, afiş, broşür, kamu spotu gibi farklı yollarla sunulur. Öğrencilerin teknolojik gelişmelerle günlük yaşam arasında ilişki kurmaları (**b**) beklenir (**OB2.4**). Öğrencilerden akvaryum, tartış-paylaş gibi teknikler kullanarak teknolojik gelişmelerle insan hayatı arasında ilişki kurmaları (**SDB2.1, SDB2.1.SB2**) istenir. Teknolojik araçları kullanırken kullanım amacı ve süresine dikkat edilmesi gerektiğine vurgu yapılır (**D13.3**). Dijital ayak izi kavramına değinilir. Kurdukları ilişkileri görsel kavram haritası, kolaj, broşür gibi bir çalışma ile anlatmaları istenir. Öğrencilerin hazırladıkları ürünler portfolyolarına dâhil edilir.

HB.3.6.3

Öğrencilerden sanatçıların sanata katkılarına yönelik verilen kaynaklardan bilgi toplayabilmeleri (**SBAB2, SBAB2.2.SB1, SBAB2.2.SB3**) beklenir. Bunun için sanatçıların sanata katkılarına yönelik verilen kaynaklardan bilgileri bulmaları (**a**) istenir. Muzaffer Sarısözen, Afife Jale, Neşet Ertaş, Barış Manço, Vincent Van Gogh (Vinsint Van Gog), Leonardo Da Vinci (Leonardo Da Vinci) gibi sanatçıların sanata olan katkılarına yönelik bilgilendirici metin, animasyon, belgesel vb. eğitici içerikler sunularak öğrencilerden sunulan içerikle ilgili çıkarımlarını paylaşmaları istenir (**OB1.2, OB2.4**). Öğrencilerden yaşadığı çevredeki sanat eserlerini tanımaları (**D7.1**) beklenir. Sanat ve kültür alanında ülkesini temsil edenleri takdir etmeleri (**D19.2**) gerektiği üzerinde durulur. Öğrencilerin sanatçıların sanata katkılarına yönelik bilgileri kaydetmeleri (**b**) beklenir. Öğrencilerden topladığı bilgileri kullanarak sanatçıların sanata katkılarını anlatan poster, sunum gibi bir ürün oluşturmaları istenir (**OB9.2**). Ürünler, ürün değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden bilimsel ve teknolojik gelişmelerin insan hayatına etkisine ilişkin çocuk dergilerini incelemeleri, sanatın günlük yaşamdaki örneklerini araştırmaları istenebilir. Bilimsel bilginin değişmesi ve gelişmesinin teknolojiyi ve insanlığı nasıl etkilediğine yönelik somut örnekler üzerinden paylaşımlar yapmaları istenebilir. Öğrencilerin ilgi duydukları sanat dallarını araştırmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin bilimsel ve teknolojik gelişmelerin insan hayatına etkisini yorumlayabilmeleri için görsel ve işitsel materyaller kullanılabilir. Resim çizme, şarkı söyleme gibi sanatsal çalışmalar yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

EK-1

"HB.1.1.4. Sınıf ve okul ortamında kurallara uygun davranabilme

Aşağıdaki öz değerlendirme formunu sınıf ve okul ortamındaki kuralları düşünerek doldurunuz.

Yaptığınız davranışlar için "Evet", yapmadığınız davranışlar için "Hayır" kutusunu (X) ile işaretleyiniz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU		
Davranışlar	Evet	Hayır
Okula zamanında gelirim.		
Zil çalınca derse girerim.		
Dersi dikkatle dinlerim.		
Derste söz hakkı alarak konuşurum.		
Başkasının eşyasını kullanmak için izin isterim.		
Öğretmenlerime saygılı davranırım.		
Arkadaşıma saygılı davranırım.		
Sınıf eşyalarını özenli kullanırım.		
Okul eşyalarını özenli kullanırım.		
Sınıfımı temiz tutarım.		
Okulumu temiz tutarım.		
Koridorlarda koşmam.		
Kantinde sıraya girerim.		
Merdivenlerden inip çıkarken dikkatli olurum.		

Tüm davranışlar için "Evet" kutusunu işaretlediyseniz tebrikler. Sınıf ve okul kurallarına uyuyorsunuz.

"Hayır" kutusunu işaretlediğiniz davranışlarınızı gözden geçiriniz.

EK-2

HB1.4.1 Yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini açıklayabilme

PERFORMANS GÖREVİ

Görev Başlığı	Yaşadığım Yerin ve Ülkemin Tanıtım Afişi
Öğrenme Çıktısı	Yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini açıklayabilme
Görev	Yaşadığı yerin ve ülkemizin genel özelliklerini açıklayabilmeye yönelik "Yaşadığım Yerin ve Ülkemin Tanıtım Afişi" oluşturma
Süre	4 ders saati
Gerekli Malzemeler	Makas, yapıştırıcı, renkli karton, yaşadığı yeri ve ülkemizi tanıtan fotoğraflar, resimler.
Yapılması Gerekenler	1. Yaşadığınız yerin ve ülkenin özelliklerini anlatan resimler ya da fotoğraflar bulunuz. 2. Görselleri renkli kartona afiş oluşturacak şekilde tasarlayarak yapıştırınız. 3. Oluşturduğunuz afişe bir slogan bulunuz ve sınıf panosunda sergileyiniz.

PERFORMANS GÖREVİ DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Öğrencinin Adı Soyadı:		
Performans	Ölçütler	
Gelişmiş	* Yaşadığı yerin ve ülkemizin özelliklerini anlatan en az beş resim veya fotoğraf afişte yer almaktadır. * Görseller anlamlı bir bütün olarak kurgulanmıştır. * Afişte yer alan slogan konuyla uyumludur.	
Yeterli	* Yaşadığı yerin ve ülkemizin özelliklerini anlatan en fazla üç-dört resim veya fotoğraf afişte yer almaktadır. * Görsellerin yerleşiminde hatalar vardır. * Afişte yer alan slogan konuyla ilgili değildir.	
Geliştirilmeli	* Afişte yer alan resim veya fotoğraflar konu ile ilgisizdir. * Görseller anlamlı bir bütün oluşturmamaktadır. * Afişte slogan yoktur.	

EK-3**HB.1.5.2. Modeller üzerinden gök cisimlerini karşılaştırabilme**

Formda yer alan ifadeleri okuyunuz. Her öğrenci için bu davranışları gözleme durumunuzu ilgili kutuyu (X) ile işaretleyerek değerlendiriniz. Formu doldururken yaptığınız etkinlikleri göz önünde bulundurmanız gerektiğini unutmayınız.

ÖĞRETMEN GÖZLEM FORMU					
İFADELER	Öğrenci 1	Öğrenci 2	Öğrenci 3	Öğrenci 4	Öğrenci ...
Gök cisimlerinden Güneş, Dünya ve Ay'ı bilir.					
Güneş, Dünya ve Ay'ın şekillerini fark eder.					
Güneş, Dünya ve Ay ile ilgili sorular sorar.					
Gök cisimlerinin şekillerinin neye benzediğini söyler.					
Gök cisimlerinin özelliklerini belirler.					
Gök cisimlerinin benzerliklerini ve farklılıklarını söyler.					
Gök cisimlerini büyüklük bakımından karşılaştırır.					

